

Møte tirsdag den 29. mai 2007 kl. 14.37

President: Å g o t V a l l e

D a g s o r d e n (nr. 33):

1. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven (Innst. O. nr. 66 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 32 (2006-2007))
2. Innstilling fra finanskomiteen om lov om verdipapirhandel (verdipapirhandelsoven) og lov om regulerte markeder (børsloven) (Innst. O. nr. 70 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 34 (2006-2007))
3. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i finansieringsvirksomhetsloven og enkelte andre lover (kredittforening som konsernspiss mv.) (Innst. O. nr. 67 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 42 (2006-2007))
4. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i forsikringsloven (fellespensjonskasser) (Innst. O. nr. 68 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 43 (2006-2007))
5. Referat

Statsråd Kristin Halvorsen overbrakte 3 kgl. proposisjoner (se under Referat).

S a k n r . 1

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven (Innst. O. nr. 66 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 32 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [14:38:45] (ordfører for saken): Odelstinget behandler i dag forslag fra Regjeringen om endringer i foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven. Pensjonsordninger etter disse to lovene er ytelser som utgjør et supplement til ytelser fra folketrygden.

Finanskomiteen har, med varierende flertall, sluttet seg til følgende lovendringsforslag:

1. Foretakspensjonsloven endres slik at uførepensjon ikke skal kunne utbetales samtidig som det utbetales rehabiliteringspenger fra folketrygden.

2. Foretakspensjonsloven endres slik at en åpner for at alderspensjon til uføre reguleres på tilsvarende vis som pensjoner under utbetaling reguleres.
3. Foretakspensjonsloven endres slik at en foretakspensjonsordning ved omdanning til en innskuddspensjonsordning skal kunne videreføres for medlemmer som på omdanningstidspunktet er uføre eller syk-meldte.
4. Foretakspensjonsloven presiseres for hvordan premiefondet skal benyttes ved omdanning av en foretakspensjonsordning til en innskuddspensjonsordning.
5. Foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven endres slik at arbeidstakere som har lovbestemt permisjon og samtidig har annen opptjening i permisjonstiden, skal kunne meldes ut av pensjonsordningen, eller underlegges særlige regler om opptjening i permisjonstiden.
6. Foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven endres slik at det kun er de yrkesaktive i pensjonsordningen som har betydning for når premiefondet skal fordeles ved omorganiseringer.

Som saksordfører i denne saken har jeg gjort meg en del betraktninger som jeg tror Finansdepartementet og finansministeren bør merke seg. Dagens lovverk knyttet til pensjonsrettigheter blir stadig mer innviklet og vanskelig tilgjengelig, idet det i dag knapt nok er en eneste arbeidstaker som har noen formening om hvilken pensjon han eller hun kan forvente seg i pensjonisttilværelsen. På samme måte sliter arbeidsgiverne med å vite hvilke forpliktelser bedriften har opparbeidet seg.

Opp gjennom årene har en rekke lover blitt endret og flikket på, uten at dette har skapt et mer oversiktlig pensjonssystem. Dette faktum er en fallitterklæring overfor vårt pensjonssystem, og noe som det bør være tverrpolitisk enighet om å få ryddet opp i. Det hjelper altså ikke bare å sette ned stadig nye utvalg. Pensjonsforliket som er inngått mellom dagens regjering og partiene Kristelig Folkeparti, Venstre og Høyre, vil gjøre dagens lovverk enda mer komplisert, ikke minst fordi en ny folketrygd vil bestå av rettigheter opptjent før 1992, rettigheter opptjent mellom 1992 og 2010 og rettigheter opptjent etter 2010. Dette vil bli komplett umulig å forstå både for de som skal motta, og for dem som skal beregne den. Det eneste den nye varslede pensjonsordningen garanterer, er at det vil bli innført nye kompensasjonsordninger for dem som faller dårligere ut enn i dag. Det som er helt sikkert, er at det blir svært gode tider for pensjonseksperter, ikke minst i arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene. Men det er et tankekors at vi som lovgivende forsamling må forholde oss til proposisjoner som vi knapt nok selv forstår, og at vi på mange måter blir underlagt de få i Finansdepartementets embetsverk som har den fulle forståelsen og oversikten over pensjonslovverket.

Fremskrittspartiet ønsker innledningsvis å bemerke at foretakspensjonsloven bør være i tråd med folketrygdloven. Dette er bl.a. ikke tilfelle når det gjelder pensjonister som lever sammen med ektefelle eller samboer som mottar foreløpig pensjon, uførepensjon, alderspensjon, avtalefestet pensjon, eller som har en årlig inntekt som er stør-

re enn to ganger grunnbeløpet, fordi det i dag er fastsatt at grunnpensjonen skal være 85 pst. av grunnbeløpet, ikke 75 pst. Fremskrittspartiet fremmer derfor forslag som retter opp denne feilen.

Videre ønsker Fremskrittspartiet å rette oppmerksomheten mot kapittel 3, som gjelder regulering av alderspensjon til uføre. På dette punkt foreslår Regjeringen at regulering av alders- og etterlattepensjon skal være frivillig. Fremskrittspartiet deler ikke Regjeringens syn på dette og mener at reguleringen bør være pliktig, og at den må utformes på en slik måte at den sikrer at alderspensjonen for uføre ikke blir lavere enn uførepensjonen. Lovendringsforslaget fra Regjeringen vil etter Fremskrittspartiets syn skape uklarhet omkring mulighetene for nivået på reguleringene og være spesielt problematisk i mindre bedrifter. Fremskrittspartiet mener derfor at det riktige må være at alderspensjonene reguleres gjennom engangspremier, og at disse fremkommer på en klar og forståelig måte i regningene fra forsikringsselskapene.

Videre ønsker Fremskrittspartiet å rette oppmerksomheten mot Regjeringens lovendringsforslag i kapittel 7, som berører i hvilke tilfeller premiefondsmidler skal fordeles ved omorganisering. Regjeringens forslag innebærer at bedriftene får økte kostnader gjennom en skjerping av regelverket for fordeling av premiefondsmidler. Eiendomsretten til premiefondsmidlene er imidlertid omstridt, og det er etter Fremskrittspartiets mening uriktig av Regjeringen å foreslå lovendringer som rammer dem som har bidratt til å betale inn fondsmidler.

Avslutningsvis ønsker jeg å ta opp de forslagene som Fremskrittspartiet fremmer alene eller sammen med andre partier.

Presidenten: Representanten Christian Tybring-Gjedde har tatt opp de forslagene han refererte til.

Alf E. Jakobsen (A) [14:43:53]: Som saksordføreren sa, behandler vi i dag ulike forslag til endringer i foretakspensjonsloven og innskuddspensjonsloven som har sin bakgrunn i behovet for presiseringer og endringer av regelverket. Forslagene i proposisjonen reflekterer også ulike problemstillinger som er reist overfor departementet.

Problemstillingene i proposisjonen er av den grunn nokså uensartede, og det er heller ingen grunn til å legge skjul på at enkelte av disse er av nokså teknisk karakter. For å si det på en annen måte – jeg skal ikke gå så langt som saksordføreren, men – vi må «tidlig opp om mårran» for å få den fulle oversikt over proposisjonens innhold.

Hva dreier hovedforslagene seg om, og hva vil lovforslaget innebære?

Proposisjonen presiserer at uførepensjon fra foretakspensjonsordningen ikke kan utbetales når det utbetales attførings- eller rehabiliteringspenger fra folketrygden.

Så har jeg lyst til å understreke at forslaget er en presisering av gjeldende rett. Det er behov for en slik presisering, jf. at bestemmelsen slik den nå lyder, kan lede til ulike tolkninger. Det har også skjedd under behandlingen i komiteen, og det vil vi se av noen forslag senere i dag.

Det foreslås å endre foretakspensjonsloven slik at en åpner for at alderspensjonen til uføre kan – og jeg understreker *kan* – reguleres på tilsvarende vis som pensjoner under utbetaling skal reguleres. I dag er det som kjent ikke anledning til det. Departementet har registrert interesse for å ha mulighet til en slik regulering.

Disse endringene vil legge til rette for at bedrifter som ønsker å regulere opptjent rett til alderspensjon for uføre medlemmer, faktisk kan gjøre det.

En slik endring vil styrke medlemmenes rettigheter og representerer etter flertallets vurdering en fornuftig avveining mellom hensynet til hvilken pensjon de uføre skal få som alderspensjonister, hensynet til dem som mottar alderspensjon, og også hensynet til foretakets økonomi.

Et annet forslag i proposisjonen er å klargjøre at premiefondet skal benyttes til å dekke opp manglende premiereserve også ved omdanning av en foretakspensjonsordning til en innskuddspensjonsordning. Forslaget er en oppfølging av en presiserende lovendring som departementet tidligere har varslet. Hensikten er å få klart fram i lovteksten at premiefondet ved omdanning av en foretakspensjonsordning til en innskuddspensjonsordning, skal benyttes til å dekke opp eventuelt manglende premiereserve.

En annen endring er forslaget om at arbeidstakere med lovbestemt permisjon som har annen opptjening, skal kunne meldes ut av pensjonsordningen eller underlegges særlige regler om opptjening i permisjonstiden.

Eksisterende bestemmelse kan lett føre til at personer med lovbestemt permisjon får dobbel pensjonsopptjening i permisjonstiden, noe som etter flertallets syn er urimelig. Dette kan være tilfeller som også vil gjelde politisk folkevalgte. Jeg synes det er viktig å få ryddet opp i det.

Forslaget innebærer at foretaket kan likebehandle personer med permisjon og medlemskap i annen pensjonsordning i permisjonstiden – dette uavhengig av om retten til permisjon er hjemlet i lov eller avtale.

Som sagt: Ved bruk av bestemmelsen kan en unngå dobbel opptjening i permisjonstiden. Det tror jeg er veldig bra å få ryddet opp i, slik denne regjeringen gjør.

Det vil kunne være vanskelig eller umulig for foretaket å tegne risikoytelser i en ny innskuddspensjonsordning for uføre og sykmeldte, og det kan være vanskelig å beregne nødvendig premiereserve ved utstedelse av fripolise til sykmeldte og uføre ved avvikling av pensjonsordning. På grunn av det er det fornuftig å gi foretaket adgang til å la sykmeldte og uføre stå igjen i en «lukket» pensjonsordning. Ved friskmelding skal de som var sykmeldte eller uføre ved omdanningen, overføres til ny pensjonsordning, på lik linje med andre arbeidstakere.

Det foreslås en presisering og endring av bestemmelsen om bruk av premiefondet ved omorganisering i foretaket og ved omdanning av en foretakspensjonsordning til en innskuddspensjonsordning.

Forslaget innebærer at det er andelen berørte arbeidstakere som skal benyttes som kriterium for om fondet skal fordeles. Gjeldende rett innebærer at antall pensjonister i ordningen, som jo ikke blir berørt av en omorganisering av foretaket, vil kunne få avgjørende betydning for om

premiefondet skal fordeles. Forslaget innebærer at kriteriet for når premiefondet skal fordeles ved omorganiseringer og omdanninger, blir mer relevant.

Det framgår av innstillingen at ulike mindretall har merknader eller endringer som avviker fra flertallsinnstillingen, som støtter Regjeringens opplegg.

Et mindretall, bestående av Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil ha en endring i lov om foretakspensjon der det bes om at Stortinget får seg forelagt forslag til nødvendige endringer i foretakspensjonsloven, slik at det klart framgår at grunnpensjonen for pensjonister, som nevnt i folketrygdloven § 3-2 er 85 pst. av G, slik saksordføreren redegjorde for.

Fra flertallets side synes vi det er riktig at sammenhengen mellom ytelsen etter folketrygden og foretakspensjonsloven blir nærmere vurdert i den varslede gjennomgangen av foretakspensjonsloven etter at alle lovendringer i tilknytning til reformert folketrygd er vedtatt.

Et mindretall, bestående av komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, er uenig i forslaget om at det kan åpnes for at alderspensjonen til uføre kan reguleres på tilsvarende vis som pensjoner under utbetaling skal reguleres. Det framgår av merknaden til mindretallet at de ikke finner noen grunn til å endre dagens praksis. Jeg finner dette litt underlig, da Regjeringens forslag i realiteten er en forbedring i forhold til dagens foretakspensjonslov.

Som tidligere nevnt er Regjeringens forslag en avveining mellom hensynet til pensjonen de uføre skal få som alderspensjonister, hensynet til dem som mottar alderspensjon, og hensynet til foretakets økonomi.

Dersom en skal bruke pensjonistenes overskuddsfond også til regulering av alderspensjonen til uføre, vil det svekke fondets evne til å regulere løpende pensjoner. Det betyr i klartekst at alderspensjonistene ikke er tjent med at reguleringen av uføres alderspensjon blir pliktig.

Dersom en skal kreve at foretaket fullt ut skal dekke merutgiftene til å finansiere reguleringen av uføres alderspensjon, vil dette øke foretakets kostnader. For små foretak vil dette medføre at kostnaden ved slik regulering vil bli betydelig selv med et begrenset antall uføre.

Det siste punktet jeg finner grunn til å kommentere, er en merknad fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre om at de oppfatter Regjeringens forslag om å presisere at uførepensjon fra foretaks- pensjonsordningen ikke kan utbetales når det utbetales attførings- eller rehabiliteringspenger fra folketrygden, som en innstramming. Jeg finner grunn til å presisere at dette anses som gjeldende rett der situasjonen allerede er at uførepensjon fra ordningen skal supplere uførepensjon fra folketrygden og dermed ikke skal utbetales parallelt med at medlemmet mottar attførings- eller rehabiliteringspenger. Videre betyr det at uførepensjon fra ordningen skal utbetales uavhengig av om medlemmet får utbetalt varig uførepensjon eller tidsbegrenset uførestønad fra folketrygden. Jeg tror det har vært en misforståelse i de partiene slik de har formet sin merknad på dette området.

Med dette anbefaler jeg flertallsinnstillingen, der det er avvik mellom mindretallet og flertallet, og at Odelstinget slutter seg til den.

Svein Flåtten (H) [14:53:57]: Nå har både saksordføreren og ikke minst posisjonens talsmann gått nokså nøye gjennom denne saken. Det synes å være stor enighet om det saksordføreren var inne på, og som representanten Jakobsen også sa, at dette med pensjoner er en komplisert materie. Nå har ikke vi vært invitert til å mene så veldig mye om kompleksiteten i pensjonssystemene, det tas ved andre anledninger. Dette gjelder mindre lovendringer.

Jeg synes saksordføreren har gjort en utmerket jobb. Jeg er ikke helt enig med ham i at det enkle alltid er det beste når det gjelder pensjoner. Jeg tror til sjuende og sist at det er mange som forstår hva de egentlig får på kontoen, men at dette må være litt komplisert. Det har tidligere i dag vært en debatt her i Stortinget om seniorennes plass i arbeidslivet, og pensjoner og pensjonsordninger er viktig i den sammenheng.

Jeg er også enig med saksordføreren i at det kan være forhold her som man kanskje selv knapt nok fatter eller forstår, som han sier. Det er også en av grunnene til at vi ikke har gått nærmere inn på forhold som ikke har vært omtalt i proposisjonen. Pensjonsforliket i Stortinget vil avstedkomme endringer i lovgivningen for foretakspensjoner. Vi vil avvente det, og tar nå stilling bare til de endringer som Regjeringen foreslår i denne proposisjonen.

Våre forslag er for så vidt fremmet tidligere, og jeg har bare lyst til å nevne det som representanten Jakobsen var inne på i sitt innlegg om vår merknad og vårt forslag om innstramminger i bestemmelsen om foretakspensjon, altså at uførepensjon ikke kan utbetales samtidig med rehabiliterings- og attføringspenger. Jeg tillater meg fortsatt å mene at dette kan innebære en reduksjon i et forutsatt og avtalt sikkerhetsnett ved uførhet for ansatte med lønn mellom 6 og 12 G. Det er selvfølgelig grunnen til at vi har foreslått noe annet her.

Jeg går ikke nærmere inn på våre øvrige forslag, jeg bare tar opp dem vi selv har fremmet enten alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har tatt opp de forslag han refererte til.

Lars Sponheim (V) [14:57:14]: Som representanten Flåtten nå gav uttrykk for, er det når konsekvensene av det store pensjonsforliket på dette området, foretakspensjonene, kommer til behandling, at vi kanskje får en litt bredere debatt om de ulike sider ved dette. Det kunne i og for seg vært gjort ved denne anledningen, men jeg vil også avgrense meg til noen kommentarer til det Regjeringen har invitert oss til å ta stilling til i denne lovproposisjonen.

La meg først få gi uttrykk for at en av de største forskjellene i dagens pensjonssystem kanskje også er av de uavklarte faktorene i framtidens pensjonssystem, nemlig forskjellen mellom dem som har offentlig tjenestepensjon, og dem som har private ordninger. Det er ingen tvil om at de offentlige pensjonsordningene har vært svært

gunstige. I denne lovproposisjonen tydeliggjør på et vis Regjeringen denne forskjellen ytterligere gjennom innstramminger i regelverket som betyr at uførepensjon og foretakspensjon ikke kan utbetales samtidig med rehabiliterings- og attføringspenger. Denne endringen er i og for seg ikke helt ulogisk, men kanskje ikke helt gjennomtenkt. Som representanten Flåtten var innom, er konsekvensen av endringen at ansatte med foretakspensjon og lønn over 6 G vil få en vesentlig redusert inntekt under rehabilitering og attføring, mens ansatte med offentlig tjenestepensjon som kjent har en bruttogaranti, som uansett dekker 66 pst. av lønnen – iallfall opp til 12 G. Derfor har Venstre sammen med Høyre og Kristelig Folkeparti foreslått hva jeg mener er en logisk oppmyking av regelverket i § 6-1, slik at det delvis skal være mulig å kompensere for inntektstap gjennom utbetaling av uførepensjon gitt at perioden for rehabilitering og attføring er på over tolv måneder.

Vi er også skeptiske til Regjeringens forslag til endring av foretakspensjonsloven § 5-10 første og tredje ledd, som handler om regulering av alderspensjonen til uføre. Det har vært en alminnelig oppfatning at alderspensjon skal være identisk med den uførepensjon en arbeidstaker har når han når aldersgrensen. Dette har vært et veletablert prinsipp som praktisk er organisert slik at bedriftene har betalt engangspremier for å oppjustere alderspensjonen til et riktig nivå. Denne ordningen har så langt blitt oppfattet som rettferdig og har blitt etablert som en fast norm hos de fleste i forsikringsbransjen. Venstre ser ikke at det skulle være gode argumenter for å endre på dette, og Regjeringen skaper i beste fall forvirring med sitt forslag til lovendring der foretakene fortsatt får adgang til å gjøre dette, men ingen plikt. Det kan skape uklarhet og usikkerhet på mange arbeidsplasser.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 462)

S a k n r . 2

Innstilling fra finanskomiteen om lov om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) og lov om regulerte markeder (børsloven) (Innst. O. nr. 70 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 34 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 20 minutter, Fremskrittpartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter. – Det anses vedtatt.

Gjermund Hagesæter (FrP) [15:01:14] (ordfører for saka): Det som vi skal behandle i denne saka, er forslag til ny lov om verdipapirhandel, verdipapirhandellova,

og ny lov om regulerte marknader, børsloven. Dei to lovforslaga vil gjennomføre EØS-reglar som svarer til direktiv 2004/39/EF om marknader for finansielle instrument, forkorta MiFID, direktiv 2004/109/EF om utskrivars informasjonsplikter, rapporteringsdirektivet, og direktiv 2004/25/EF om overtakingstilbud.

Lovforslaga byggjer på Verdipapirmarkedslovutvalgets to delutgreingar i NOU 2005:17 Om overtakelsestilbud (tilbudspunkt og frivillige tilbud ved oppkjøp av selskaper) og NOU 2006:3 Om markeder for finansielle instrumenter Gjennomføring av MiFID og transparencydirektivet.

Gjennomføringa av dei tre EU/EØS-direktiva vil vidareføre og til dels styrkje dei omsyna som ligg bak gjeldande verdipapirhandel- og børslov. Direktiva inneber ei større grad av harmonisering av viktige rammevilkår for verdipapirmarknadene innan EU/EØS-området.

Gjennomføringa av MiFID i norsk rett inneber bl.a. at verdipapirforetak og marknadsplassar, børsar mv. i større grad enn i dag vil kunne drive verksemd innan heile EU/EØS-området på bakgrunn av sin heimlandskonsesjon. Dette vil auke tilbodet for investorar ved val av meklarforetak, og norske meklarforetak vil lettare kunne yte tenester til kundar i heile EU/EØS-området.

Gjennomføringa av rapporteringsdirektivet i norsk rett vil bl.a. innebære at bedrifter og andre utskrivarar av finansielle instrument blir underlagde harmoniserte rapporteringsreglar i heile EU/EØS-området, noko som kan gjere det enklare og billigare for bedrifter å hente inn kapital i den europeiske verdipapirmarknaden.

Gjennomføringa av direktivet om overtakingstilbud legg til rette for auka integrering av dei europeiske marknadene ved å skape felles rammer for overtakingstilbud for selskap som er opptekne til notering på regulert marknad innan EØS-området. Direktivet fastset grunnleggjande spelereglar for oppkjøp av selskap med aksjar noterte på ein regulert marknad i ein EØS-stat. Hovudomsynet bak direktivet er beskyttelse av minoritetsaksjonærane.

Dei tre direktiva føreset vesentlege endringar i verdipapirhandellova og børsloven, og i tråd med Verdipapirmarkedslovutvalgets forslag blir det altså foreslått ein ny lov om verdipapirhandel og ein ny lov om regulerte marknader. Det fann ein ut var meir føremålstenleg enn å flikke på dei tidlegare lovane.

På dei aller fleste områda er finanskomiteen samla i denne saka. Men ikkje på alle områda.

Departementet og fleirtalet går lenger enn kva direktiva krev, på enkelte områda. Det er ein del av opposisjonen sterkt ueinig i. Det er også eit poeng at det er enkelte ting som kan skape tolkingsproblem, og som derfor burde vore litt klårare presiserte. Desse lovane regulerer eit område der det er store summar involverte, og dersom det blir tolkingsproblem og uvisse, kan det koste svært mange pengar.

Eg vil ta for meg dei tre delane, og startar med gjennomføringa av MiFID, proposisjonens del I. Her er det semje på dei fleste punkta. Denne delen sikrar at Noreg på dei fleste områda får same rammevilkår for finansmark-

nadene som våre naboland. Det er sjølvsagt veldig positivt.

Ein samla opposisjon konstaterer likevel at ein på enkelte område legg opp til at norsk finansnæring skal ha andre og strengare regler enn finansnæringane i andre EØS-land. Det er ikkje så positivt. Strengare rammevilkår kan gi ei uheldig konkurransevriding som det er vanskeleg å sjå konsekvensane av, spesielt på litt lengre sikt.

Dette gjeld bl.a. avgrensingane for tilsette og tilknytte agentar i verdipapirforetak til å spare i aksjar og verdipapirfond. Her er reglane langt strengare enn reglane for verdipapirforetak som har hovudsete i andre EØS-land. Dette medfører at EØS-verdipapirforetak som har filial i Noreg, vil ha andre og mindre strenge reglar på dette området enn norske verdipapirforetak i Noreg.

Reglane som vi skal vedta i dag, vil også i utgangspunktet gjelde for kredittinstitusjonar som berre yter avgrensa investeringstenester. På denne bakgrunnen viser eg til verdipapirhandellova § 1–3, der det er heimel for at Regjeringa kan utarbeide forskrift til å frita ein del av dei som yter avgrensa investeringstenester, frå bl.a. plikta til å føreta lydbandopptak. Eg går ut frå at Finansdepartementet og Regjeringa vil gå grundig inn i dette og vurdere eit slikt fritak.

Saksordføraren konstaterer òg at det er brei einigheit om at det skal utvisast fleksibilitet, slik at mindre bankar og bankane sine filialnett ikkje vert underlagde unødvendige organisatoriske krav. Det kjem fram i merknader både frå fleirtalet og frå opposisjonen. Eg håpar, og går sjølvsagt ut frå, at departementet følgjer det opp. Det er nemleg viktig både ut frå konkurranseomsyn og ut frå behovet for ein mest mogleg landsdekkjande distribusjon av ulike banktenester og tilbod.

Når det gjeld proposisjonens Del II, Gjennomføring av rapporteringsdirektivet, omfattar denne m.a. den såkalla flaggeplikta. Direktivet inneber at flaggeplikt no vil kunne utløysast utan at det skjer nokon handel, altså ved passivitet. Det kan diskuteras kor fornuftig det er, men det er i alle fall slik reglane er, og der har ein òg følgd direktivet.

Når det gjeld språket, delte Verdipapirmarkedslovutvalet seg i eit fleirtal og eit mindretal i spørsmålet om kva språk ein kan bruke ved offentleggjering av opplysningar. Mindretalet i utvalet foreslo at ein kan gi opplysningane på norsk, svensk, dansk eller engelsk, og fleire høyringsinstansar, blant dei Kredittilsynet, har støtta dette. Departementet støtta her fleirtalet og foreslår at berre norsk kan nyttast. Kredittilsynet kan likevel dispensere frå dette og delegere til Oslo Børs retten til å dispensere. Uansett er det ein hovudregel at berre norsk kan nyttast ved informasjon. For prospekt er det ikkje tilsvarande krav, jf. lovforslaget § 7-17, som slår fast at prospekt i utgangspunktet skal utarbeidast på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Det fører med seg at ein då får ein forskjell i regelverket når det gjeld generell informasjon og når det gjeld prospekt. Eg vil òg føye til at enkelte selskap, m.a. Statoil, held sine møte på engelsk, men når informasjon skal givast, må han vere på norsk. Uansett er ikkje dette noko stort problem, for dei aller fleste selskapa presenterer i utgangspunktet informasjonen på norsk, så ein skal ikkje dramatisere be-

tydninga av dette. Eg går òg ut frå at Kredittilsynet, eventuelt Oslo Børs, kjem til å dispensere frå dette dersom det er føremålstenleg.

Når det gjeld Del III, Gjennomføring av direktivet om overtakelsestilbud, foreslår fleirtalet å setje grensa for tilbodsplikt til 33,3 pst., mot dagens 40 pst. Mange andre land opererer med ei grense på 30 pst. Dette medfører at Noreg dermed skil seg ut frå det som tilsynelatande kan vere ein europeisk standard. Ei rekkje instansar har overfor finanskomiteen reist spørsmål ved fleire sider av tilbodspliktreglane. Fleire overtakingssituasjonar dei seinare åra har vist at reglane er uklare og dermed har gitt opphav til ei rekkje tvistar. Overtakingssituasjonar er sterkt fokuserte i finansmarknaden og involverer store verdier. Potensialet for svekt tillit til den norske marknaden er derfor betydeleg om ikkje rammeverket er tilstrekkeleg klart. Derfor bør Regjeringa fortløpande vurdere behovet for ein heilskapleg gjennomgang av reglane om overtakingssituasjonar, under dette tilbodspliktgrensa på 33,3 pst. kontra 30 pst. Det antek eg òg at departementet vil gjere så snart ein får litt erfaring med desse lovane, og òg med dei forskriftene som er heimla i desse lovane.

Til slutt vil eg fremje dei mindretalsforslaga som Framstegspartiet står bak anten åleine eller saman med andre parti.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter har tatt opp de forslag han refererte til.

Alf E. Jakobsen (A) [15:12:24]: Når Odelstinget nå behandlar ny verdipapirhandellov og ny børslov, vil jeg understreke at det har vært gjort et grundig forarbeid både gjennom delutredninger og den prosess som departementet har gjennomført for øvrig. Proposisjonen følger opp Verdipapirmarkedslovutvalgets to delutredninger i henholdsvis NOU 2005:17 Om overtakelsestilbud og NOU 2006:3 Om markeder for finansielle instrumenter. Saken har naturlig nok også vært viet betydelig oppmerksomhet fra ulike organisasjoner også etter at den kom til Stortinget. Det er nok å se på de skriftlige henvendelsene som er kommet.

Proposisjonen er i tre deler, der gjennomføring av MiFID-direktivet eller EUs verdipapirmarkedsdirektiv omhandles i del I, gjennomføring av rapporteringsdirektivet omhandles i del II og nye lovregler om tilbudsplikt omhandles i del III.

Når det gjelder EUs verdipapirmarkedsdirektiv, er det slik at dette har regler for verdipapirforetak og for regulerte markeder. MiFID inneholder også svært omfattende og detaljert regelverk som krever at norsk rett bygges ut på dette feltet. En stor del av disse reglene er av teknisk karakter.

Jeg skal forsøke å konsentrere meg om noen av hovedpunktene i forhold til gjennomføring av MiFID, nemlig følgende:

- Investeringsrådgivning blir en ny konsesjonspliktig tjeneste.
- Varederivater blir underlagt verdipapirhandellovens bestemmelser fullt ut. Dette betyr bl.a. at foretak som

handler i markedet for kraftderivater, vil pålegges konsesjonsplikt og underlegges verdipapirhandellovens bestemmelser.

- Gjeldende regler for ansattes egenhandel foreslås i hovedsak videreført, men disse reglene kan ikke gis anvendelse for filialer av EØS-foretak som driver virksomhet i Norge, slik saksordfører var inne på. – Jeg har lyst til å legge til at MiFID legger opp til at filialer av slike EØS-foretak må ha egne regler eller retningslinjer. Så det er slett ikke sikkert at vi kjører en strengere linje i Norge enn det som filialer av EØS-foretak har i Norge.
- Gjeldende eierbegrensninger for børser foreslås videreført, men det varsles i proposisjonen at det skal foretas en evaluering av om disse reglene også i framtiden vil være det mest egnede virkemiddelet for å ivareta grunnleggende hensyn bak bestemmelsene. Her har Regjeringen/departementet varslet at de skal nedsette en egen arbeidsgruppe.

Det er i all hovedsak tilslutning fra komiteen til Regjeringens lovforslag om gjennomføring av MiFID. Det er imidlertid ulike mindretall fra opposisjonen som har merknader til enkelte områder.

Jeg ser at Fremskrittspartiet og Høyre ikke slutter seg til flertallets forslag til endringer i gjeldende verdipapirfondslov § 2-1. Jeg stiller meg litt undrende til at de ikke slutter seg til hele dette forslaget, da den foreslåtte endringen innebærer at det presiseres at det skal gis nærmere forskrifter om verdipapirfonds investeringsrådgivning. Det følger av MiFID at denne typen virksomhet, i likhet med verdipapirforetaks investeringsrådgivning, skal underlegges MiFID-reglene.

Når det gjelder lovforslaget, ser jeg at en samlet opposisjon «konstaterer at man på enkelte områder legger opp til at norsk finansnæring skal ha andre og strengere regler enn finansnæringen i andre EØS-land». For meg virker det litt uklart hva mindretallet mener med det. MiFID er i all hovedsak et fullharmoniseringsdirektiv, dvs. at det ikke er adgang til å fastsette strengere nasjonale krav enn det som følger av direktivet. Det er etter flertallets mening fulgt opp i proposisjonen.

Så er det slik at det på enkelte områder er adgang til strengere nasjonale regler. Så vidt jeg kan se, er det bare reglene om ansattes egenhandel som er strengere enn det som følger av direktivet. Så varsles det i proposisjonen også om en vurdering av strengere regler i en framtidig forskrift om opplysningskrav ved salg av sammensatte produkter.

Videre er det slik at det er en del av gjeldende regler eller lovgivning som videreføres – og jeg understreker videreføres – og som ikke omfattes av MiFID. Det gjelder eksempelvis ytelse av kreditt mv.

I proposisjonens del II, om gjennomføring av rapporteringsdirektivet, tar Regjeringen med sitt opplegg «sikte på å harmonisere kravene til hvilke opplysninger utstedere og innehavere av omsettelige verdipapirer som er notert på et regulert marked, må gi til markedet». I tillegg inneholder direktivet bestemmelser om hvordan slike opplysninger skal offentliggjøres.

Jeg ser at mindretallet i sine merknader fokuserer på flaggeplikt, meldeplikt – som saksordføreren var inne på – hvilke språk opplysninger skal gis på, og stemmefullmakt.

Når det gjelder punkt 4 i innstillingen, om gjennomføring av direktivet om overtakelsestilbud mv., er det sentrale hensynet bak reglene om tilbudsplikt beskyttelse av minoritetsaksjonærene i målselskapet.

Jeg vil i det følgende konsentrere meg om to temaer i komiteens behandling og innstilling som har vakt betydelig oppmerksomhet eller diskusjon – både før og etter at denne saken kom til Stortinget. Det ene gjelder tilbudspliktsgrensen. Regjeringen har foreslått å senke tilbudspliktsgrensen fra erverv av aksjer som representerer mer enn 40 pst. av stemmene i selskapet, til 1/3 av stemmene i selskapet. Det har flertallet sluttet seg til.

Et mindretall, bestående av Kristelig Folkeparti og Venstre, har som kjent gått inn for at tilbudspliktsgrensen settes til 30 pst., og ikke 1/3, som foreslått av Regjeringen. Til det vil jeg si at et flertall i lovutvalget foreslo å senke grensen til 1/3. Også høringsuttalelsene er delt i dette spørsmålet. Kredittilsynet, LO og NHO foreslo 1/3, mens bl.a. Oslo Børs og Norges Bank foreslo 30 pst. En reduksjon fra 40 pst. til 1/3 er en betydelig reduksjon. For egen del vil jeg føye til at 1/3 er en grense som også kan gi minoritetsaksjonærer negativt flertall. Så jeg synes at denne grensen er fornuftig.

Det samme mindretallet foreslår at det innføres regler om etterfølgende kompensasjon, dvs. en bestemmelse om at tilbyder «som kjøper eller avtaler kjøp til høyere pris enn tilbudsprisen innen seks måneder etter utløpet av tilbudsperioden, skal betale differansen mellom høyeste betalte eller avtalte pris og tilbudsprisen til aksjeeiere som har akseptert tilbudet».

Til forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre vil jeg bemerke at det ikke er slik at en regel om etterfølgende kompensasjon er vanlig i alle andre land. Det finnes regler for dette i Sverige og i England, ja, men dette er land som har organisert sine tilbudsregler på en helt annen måte enn Norge. De har regulert dette gjennom utstrakt bransjeregulering, og ikke – jeg understreker *ikke* – gjennom lovregulering. Det betyr at Sverige og England lar private organisasjoner i stor grad utforme og håndheve tilbudspliktsreglene. Det innebærer i klartekst at reglene ikke er gitt i lovs form, men er en bransjenorm. Sammenlikningen mellom Norge og disse to landene er etter min mening mindre relevant.

Med dette anbefaler jeg Odelstinget å stemme for flertallsinnstillingen der komiteen ikke er enstemmig.

Svein Flåtten (H) [15:21:38]: Det er med denne saken som med den forrige: Det er et komplisert regelverk, men et regelverk som til slutt gir noen resultater for enkeltmennesker.

I dette tilfellet gjelder det næringslivet, de som opererer på børsen, og investeringer. Det en må prøve å ha for øye her, er kanskje ikke de store operasjonene, men hva som skjer på den enkelte arbeidsplass. Hva blir resultatene?

Derfor er dette med konkurranse viktig. Det har vært viktig for oss når det gjelder de forslagene vi har sluttet oss til. Vi ønsker ikke at det skal bli strengere vilkår for norske bedrifter, verken i Norge eller internasjonalt, enn det som er nødvendig. Og på sparesiden: Vi har snakket mye her om sparing i den senere tid, og også om mangel på sparestimulerende tiltak, men en innstramning der tror jeg vil være en ulempe konkurransemessig – kanskje også for brukerne til sjuende og sist. Derfor er det området viktig.

Et annet område som er viktig, som vi skriver i en merknad sammen med Fremskrittspartiet, er oversettelsen av MiFID når det gjelder tjenester for eierskifter i små og mellomstore bedrifter. Når verdipapirlover, fondslover og denne typen ting blir diskutert, tenker man lite på de små og mellomstore bedriftene. De har et problem ved eierskifter. Det er en kjensgjerning – statistisk – at i årene som kommer, vil veldig mange av bedriftene som ble etablert i etterkrigstiden, skifte eiere. Det har også noe å gjøre med at tiden går, generasjonene kommer og går. Derfor er dette svært viktig.

Til slutt til dette med flaggereglene: Vi er en del av flertallet her. Men jeg tror kanskje ikke at dette med 30 pst., 40 pst. eller 33 1/3 er det vesentlige. Det aller viktigste i forbindelse med bedriftsovertakelser på børsen og veldig avgjørende for de ansatte, kanskje for hjørnesteinsbedrifter, er en total oversikt over hva som må til for at dette kan fungere godt. Flaggeplikten er én del. Jeg tror det er veldig mange andre forhold som spiller inn. Vår henstilling til Regjeringen om å se på totalen tror jeg er ganske viktig for norsk næringsliv.

For øvrig har saksordføreren, som har gjort en aldeles strålende jobb, allerede tatt opp de forslagene som vi står sammen om.

Hans Olav Syversen (KrF) [15:25:18]: Saksordføreren har gått grundig igjennom hele proposisjonen og innstillingen. Jeg skal derfor begrense meg til å ta opp de områdene hvor Kristelig Folkeparti, sammen med andre, har synspunkter som er noe avvikende fra flertallsinnstillingen.

Det første spørsmålet er når tilbudplikten skal inntruffe. Som Alf E. Jakobsen var inne på, foreslår Kristelig Folkeparti og Venstre at grensen settes ved 30 pst. Jeg kan være enig i at 3,3 pst., som er avviket fra flertallets innstilling, ikke nødvendigvis er så mye, men som et ledd i å styrke minoritetsaksjonærenes interesser har vi, i likhet med ganske tunge høringsinstanser, valgt å foreslå 30 pst.

Det andre momentet er å sikre at ulike aksjerepresentanter blir likt behandlet når det kommer tilbud om kjøp av aksjer. Representanten Alf E. Jakobsen viste til at reglene i Sverige og i Storbritannia ikke er så relevante å sammenligne med, fordi de ikke er lovfestet, men bestemt innad i bransjen. Vel, vår sammenligning med Sverige og Storbritannia er et tilleggsmoment. Det viktigste for oss er å styrke vernet, slik at det ikke skjer en forskjellsbehandling når man kommer med tilbud til ulike aksjonærgrupper. Det er hovedbakgrunnen for at vi sammen med Venst-

re fremmer et forslag som er, så vidt jeg vet, i tråd med flertallet i lovutvalget.

Det er våre avvikende forslag. For øvrig støtter vi proposisjonen.

Så skal jeg bare til slutt bemerke at et av regjeringspartiene til tider har hatt et litt mer anstrengt forhold til børsen enn andre partier i denne sal. Jeg har merket meg at det er et helt annet forhold nå, siden flertallet – og dette inkluderer SV – bemerker innledningsvis at flertallet «vil særlig trekke frem den økte investorbeskyttelsen og den økte konkurransen som forslaget legger opp til». Så her har det absolutt skjedd en utvikling i enkelte partiers syn.

Med dette tar jeg opp Kristelig Folkepartis forslag, som er fremmet sammen med Venstre.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [15:28:32]: Jeg vil kommentere fem forhold – først EUs verdipapirmarkedsdirektiv, MiFID.

Mindretallet, ved Fremskrittspartiet og Høyre, fremmer i innstillingen forslag om at investeringstjenestedefinisjonen, § 2-1 første ledd nr. 6, som er nr. 6 og 7 i MiFIDs vedlegg 1 del A, blir oversatt mer direkte og i to punkter, dette etter innspill fra Investerings- og Privat-Bankiér Foreningen i Norge mfl.

Regjeringspartiene viser til brev fra finansministeren datert den 4. mai på spørsmål fra saksordfører Gjermund Hagesæter om den nevnte sammenslåing, der det framgår at ingen av disse endringene er ment å medføre noen realitetsendringer i forhold til MiFID. MiFID er et direktiv og ikke en forordning. Dette innebærer at reglene ikke må gjennomføres ordrett, og at nasjonale myndigheter sjøl kan velge hvordan forpliktelsene bør gjennomføres i nasjonal rett.

Direktivet om MiFID kan gjennomføres på den måten som er foreslått i ordlyden i lovforslaget, fordi Finansdepartementet mener at lovforslagets ordlyd på en bedre måte enn ordlyden i MiFID er i samsvar med norsk retts-tradisjon og lovteknikk. Dette betyr altså at lovforslagets § 2-1 første ledd nr. 6 og nr. 7 i lov om verdipapirhandel skal tolkes slik at både a) tegning av garantistillelse for finansielle instrumenter og/eller plassering av finansielle instrumenter med bindende tilsagn og b) plassering av finansielle instrumenter uten et bindende tilsagn er å anse som to ulike investeringstjenester, og som Kredittilsynet følgelig kan utstede konsesjon til ved godkjenning av søknad med eller uten bindende tilsagn.

Neste punkt er organisatoriske krav til mindre banker og filialnett. Jeg vil vise til flertallsmerknaden fra regjeringspartiene under kapittel 2, hvor det heter:

«Flertallet har merket seg at departementet legger til grunn at det kan utvises en fleksibilitet slik at mindre banker og bankenes filialnett ikke underlegges unødvendige organisatoriske krav. Dette gjelder særlig tjenestene investeringsrådgivning og ordreformidling som bankene til nå har kunnet utøve uten konsesjon. Flertallet mener at denne fleksibiliteten bør legges til

grunn ved utformingen og praktiseringen av regelverket. Flertallet vil samtidig påpeke at det er viktig at også mindre og mellomstore banker kan tilby slike tjenester, både ut fra konkurransehensyn og behovet for en mest mulig landsdekkende distribusjon. Samtidig er det viktig å legge til rette for mest mulig like konkurransevilkår mellom banker som driver investeringsrådgivning og andre foretak som driver investeringsrådgivning.»

Det neste punktet er eierbegrensningsregler for børser. I proposisjonen varsles det at det skal foretas en evaluering av om eierbegrensningsreglene for børser også i framtida vil være det mest egnede virkemidlet for å ivareta de grunnleggende hensyn bak bestemmelsene, og det vil bli nedsatt en arbeidsgruppe for å se nærmere på disse spørsmålene. I dag er grensa 10 pst., mens DnB NOR som følge av fusjon har fått dispensasjon til å eie inntil 20 pst. En børs er en regulert handelsplass. Som senterpartist mener jeg at det er uheldig at dominerende aktører på børsen også er store eiere av børsen.

Når det gjelder rapporteringsdirektivet, som flere har vært innom, heter det i lovproposisjonens punkt 20.5 at forslag om at opplysninger som hovedregel skal gis på norsk, beror på en avveining av flere hensyn. I forslaget har departementet lagt avgjørende vekt på hensynet til norske investorer, og det vises til at hensynet til utenlandske investorer kan videreføres gjennom en videreføring av en bestemmelse som gir adgang til å dispensere fra kravet til norsk språk. Denne holdningen støttes av Senterpartiet.

Til slutt til direktivet om overtakelsestilbud. Det foreslås å senke tilbudspliktgrensen fra erverv av aksjer fra 40 pst. av aksjene i selskapet til en tredjedel av aksjene i selskapet. Det foreslås å innføre gjentatt tilbudsplikt ved erverv av mer enn 40 og/eller 50 pst. av aksjene i selskapet, og disse grensene vil gjelde i tillegg til grensen på en tredjedel. Et omstridt tema har vært om det bør innføres lovregler om etterfølgende kompensasjon, dvs. en plikt for tilbyder til å kompensere tidligere aksjonærer dersom det kjøpes flere aksjer til høyere pris enn tilbudsprisen innen seks måneder etter tilbudsfristens utløp.

Lovutvalget og høringsinstansene er delt i dette spørsmålet. I lovforslaget foreslås ikke regler om dette, men lovforslaget vil, sett under ett, innebære en vesentlig styrking av minoritetsaksjonærenes rettigheter i forhold til i dag. Likevel vil jeg påpeke at dersom tilbyder av aksjer prøver å omgå tilbudsreglens krav om likebehandling av aksjonærer ved å forhandle med større og mer kravstore aksjonærer etter at tilbudet er gjennomført, for dermed å unngå å betale den framforhandlede prisen til alle aksjonærer, skal dette rammes av det generelle forbudet mot urimelige forretningsmetoder i lovforslagets § 3-9.

Lars Sponheim (V) [15:33:40]: Jeg skal ikke følge opp representanten Syversen ved å gi en vurdering av om denne saken er et uttrykk for SVs nyvunne kjærlighet til børsen. Jeg vil tro at det ikke er så veldig varme følelser, uansett, her. Jeg viser for øvrig til saksordføreren innledende merknader om hva denne saken handler om, og hva vi er bredt enige om. Jeg vil likevel omtale noen forhold

som er svært viktige for Venstre, nemlig forhold som er knyttet til informasjon og åpenhet, men også enkelte ting som er knyttet til personvern, som jeg skal komme litt tilbake til.

Det er etter mitt syn viktig og riktig med strenge regler som regulerer sparing i ulike finansielle instrumenter, for at borgernes rettigheter skal styrkes. Det er imidlertid viktig for Venstre å understreke at vi ikke ser behovet for strengere regler for finansnæringen i Norge enn for finansnæringen i andre EØS-land. Strengere rammevilkår kan få den konsekvens at både kapital og bedrifter flytter til andre land eller velger å lokalisere seg utenfor Norge. Det vil kunne gi et dårligere tilbud og mindre konkurranse i det norske finansmiljøet.

En annen konsekvens av ulike grader av forskjellsbehandling gjennom et strengere norsk regelverk er at det blir en konkurransefordel for utenlandske foretak som har filialer i Norge. Dette gjelder ikke bare i forhold til det å kunne rekruttere kvalifisert arbeidskraft, men også i forhold til f.eks. hva banker kan tilby av tilleggstjenester, som f.eks. investeringsrådgivning og ordreformidling.

En liten, men allikevel viktig del av lovendringene Regjeringen foreslår, er å utvide reglene om lydopptak av samtaler mellom kunderådgivere og kunder i kredittinstitusjoner. Dette er et lovendringsforslag som Venstre av mange grunner ikke støtter. Dels er det begrunnet ut fra personvernens hensyn og dels ut fra at dette virker unødvendig og lite gjennomtenkt. Jeg viser bl.a. til de innvendinger som har kommet fra Finansnæringens Hovedorganisasjon om at forslaget ikke er tilstrekkelig konsekvensutredet, og at det i det minste burde være et unntak fra plikten til å foreta lydopptak for de foretak som kun yter begrensede investeringstjenester.

Når det gjelder det såkalte rapporteringsdirektivet, har det vært en rimelig stor debatt om hvilket språk som skal brukes ved offentliggjøring av opplysninger. Mange høringsinstanser, inkludert Kredittilsynet, støttet mindretallet i Verdemarkedslovutvalget, som foreslo at ulike opplysninger kan gis på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Venstre støtter de forslag som er blitt fremmet i innstillingen om å gi opplysninger på norsk ved en rekke tilfeller – dette for å sikre at flest mulig har tilgang på relevant informasjon.

Til slutt til det siste direktivet, direktivet om overtakelsestilbud, hvor det har oppstått en rimelig stor debatt om forslaget om å senke tilbudspliktgrensen fra 40 pst. til en tredjedel av aksjene i selskapet – eller 33 pst. – og forslaget om å innføre gjentatt tilbudsplikt. Jeg viser til innlegget fra representanten Syversen, som fremmet forslag på vegne av Venstre og Kristelig Folkeparti. Vårt sterke engasjement og argument for dette er knyttet til det Venstre har lang tradisjon for, nemlig å styrke minoritetsaksjonærenes interesser. At også dette er gjennomførbart, vises bl.a. ved at dette er regler som finnes i Sverige og i Storbritannia. Forslaget har også støtte fra Oslo Børs.

Statsråd Kristin Halvorsen [15:37:36]: Det er enkelte talere som har prøvd å få denne debatten til å dreie seg om følelser og kjærlighetsliv. Det har jeg ikke tenkt å

følge opp. Dette dreier seg om at vi nå gjennomfører tre EØS-relevante EU-direktiver i norsk rett, og at forslagene bl.a. vil bidra til økt investorbekyttelse, et mer effektivt verdipapirmarked og en styrking av minoritetsaksjonærens rettigheter. Jeg konstaterer at det er rimelig bred enighet i Stortinget om det som ligger bak, og jeg synes både saksordføreren og de øvrige talere i debatten har gått nøye gjennom alle de til dels kompliserte momentene som disse endringene innebærer.

Jeg har bare behov for å kommentere to ting som har vært sentrale i diskusjonen. Det ene dreier seg om gjennomføringen av MiFID og det som flere talere har vært inne på og har understreket, nemlig at Regjeringen foreslår strengere bestemmelser om ansattes egenhandel enn det man i utgangspunktet er forpliktet til. Saken er at MiFID i hovedsak er et fullharmoniseringsdirektiv, dvs. at det ikke er adgang til å fastsette strengere nasjonale krav enn det som følger av direktivet. Det er utgangspunktet. Det er fulgt opp i proposisjonen. Men på noen punkter er det adgang til å gi strengere nasjonale regler. Det er bare de reglene som dreier seg om ansattes egenhandel, som er strengere enn det som følger av direktivet. Det varsles også i proposisjonen at vi vurderer strengere regler i en framtidig forskrift om opplysningskrav ved salg av sammensatte produkter.

Hovedbegrunnelsen for at Regjeringen foreslår dette, er ikke å lage konkurransehindre i forhold til norske virksomheter opp mot andre EØS-virksomheter, men at vi skal sørge for at vi har et system som gjør at det er tillit til det norske verdipapirmarkedet som sådan. Det er riktig at de foreslåtte reglene som vi fremmer her, ikke vil kunne gjøres gjeldende overfor filialer av EØS-føretak som driver virksomhet i Norge fordi MiFID er til hinder for det. Det innebærer at det vil være ulike regler som gjelder for norske verdipapirføretak og EØS-føretak som driver virksomhet her i Norge. Men slike EØS-føretak må imidlertid etter MiFID fastsette egne regler og retningslinjer for ansattes egenhandel. Det er således ikke gitt at slike EØS-filialer vil gis et konkurransemessig fortrinn i forhold til norske føretak. For øvrig har vi lagt vekt på at strengere egenhandelsregler i norske føretak øker tilliten til disse føretakene og således vil utgjøre et konkurransefortrinn. Det er bare en avveining av ulike hensyn i dette spørsmålet. Vi mener at ved å sette en høy standard for norske føretak vil tilliten til disse også være på et høyt nivå.

Så til det som dreier seg om tilbudsplikt. Her har Kristelig Folkeparti og Venstre foreslått at vi ikke bare skal gå fra 40 pst. til en tredjedel, men fra 40 til 30 pst. Vi har ikke gått inn på dette i denne omgang. Det er en betydelig endring som Regjeringen foreslår ved å gå fra 40 pst. til en tredjedel. At Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å gå ytterligere videre langs den veien, får vi bare finne oss i. Vi mener at vi har funnet en balansegang i denne saken som sørger for at vi har en god beskyttelse av minoritetsaksjonærer.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid begrenset til 3 minutter.

Marianne Aasen Agdestein (A) [15:42:18]: Jeg vil kommentere et lite, men viktig område i den omfattende loven – kanskje det som er mest relevant for folk flest, nemlig investeringsrådgivning.

Flere og flere er i den situasjonen at de har nok formue, dvs. at de er rike nok, til å investere. De fleste kjenner selvfølgelig til muligheten til å opprette en høyrentekonto, men avkastningen er ikke all verden, og finansmarkedet for øvrig kan tilby en rekke produkter, med mulighet til mye større avkastning. Men med dette følger også økt risiko. Det er komplisert å sette seg inn i verdipapirmarkedet. Derfor har det oppstått et eget marked for investeringsrådgivere. Det er ikke få historier man har kunnet lese om i årevis, igjen og igjen, om mennesker som har tapt til dels store summer på grunn av dårlig finansiell rådgivning.

Mange banker og investeringsselskaper er syndebooker. De har opptrådt klanderverdig i forhold til å råde kunder om investeringer, men de er tross alt under oppsyn av Kredittilsynet som har intensivert sin kontroll, særlig i etterkant av lovendringer som vi har gjort her i salen. De har også tatt affære, nå sist i forhold til Acta, hvor Kredittilsynet kunne avsløre at de hadde nøkkelpersoner som manglet kompetanse.

Finansnæringsens Hovedorganisasjon har også en egen bransjenorm. De har økt fokuseringen på disse problemene og fulgt dette tett. Men investeringsrådgivere har levd sitt eget liv og har som sådan ikke vært konsesjonspliktige. Derfor har det vært fritt fram for denne gruppen. Derfor er det bra for norske hobbyinvestorer at vi nå implementerer EUs MiFID-direktiv hvor bl.a. investeringsrådgivning blir en konsesjonspliktig tjeneste. Det vil styrke forbrukernes rettigheter på et område hvor det er store penger involvert.

Gjermund Hagesæter (FrP) [15:44:41]: Eg tenkte eg skulle knyte nokre merknader til det som finansministeren snakka om når det gjeld reglane for eigenhandel, som er vesentleg strengare enn det direktivet legg opp til i utgangspunktet.

Då synest eg det er viktig at ein strekar under og har klårt føre seg at direktivet òg har betydelege reguleringar på dette området, slik at det ikkje er fritt fram for tilsette i utgangspunktet, sjølv om ein hadde følgd direktivet fullt ut, til å spare i aksjar og aksjefond. Men her i Noreg har ein valt å gå lenger enn desse strenge reglane som direktivet legg opp til i utgangspunktet. Det trur eg vil skape problem – det meiner bransjen i alle fall – i forhold til rekruttering, dersom det no viser seg at dei filialane av EØS-føretaka som etablerer seg i Noreg har vesentleg betre og ikkje fullt så strenge reglar, sett frå dei tilsette sin ståstad.

Det er argumentert frå finansministeren om at dette vil vere eit konkurransefortrinn på grunn av at det vil vise at norske føretak har ein høgare standard enn konkurrerande føretak som er registrerte i EØS-land, men har filialar i Noreg. Eg trur ikkje den høgare standarden vil vere noko konkurransefortrinn, og eg trur ikkje kundar vil velje verdipapirføretak ut frå om tilsette har lov til å drive eigen-

handel eller ikkje. Den høge standarden trur eg at bransjen ville ha innført for lenge sidan om dette verkeleg hadde vore eit konkurransefortrinn.

Slik reglane er lagde opp i denne loven, vil det vere vanskeleg for tilsette og agentar knytte til verdipapirforetak å drive å spare i likvide aksjar, medan det vil vere noko lettare i illikvide aksjar. Det er ein forskjell som er litt underleg, på grunn av at det kanskje er illikvide selskap – selskap som det er veldig lita omsetning i – det burde ha vore størst poeng i å unngå eigenhandel i, medan det i store norske selskap, som Hydro, Statoil, Telenor osv. burde ha vore mindre problematisk for tilsette å kunne spare. Her er det altså omvendt, og det trur eg er ei svakheit med denne loven. Eg håpar finansministeren vil revurdere det når ein får litt erfaring med loven.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 465)

S a k n r . 3

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i finansieringsvirksomhetsloven og enkelte andre lover (kredittforening som konsernspiss mv.) (Innst. O. nr. 67 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 42 (2006-2007))

Ulf Leirstein (FrP) [15:48:09] (ordfører for saken): Det er en enstemmig komite som fremmer de lovendringer som fremkommer i proposisjonen fra Regjeringen.

Forslagene vi i dag skal ta stilling til, er først forslag til lovregler som legger til rette for at et kredittforetak organisert som forening kan omorganiseres slik at et kredittforetak som viderefører virksomheten, blir datter av selve foreningen. Forslaget åpner for at Landkredittkonsernet kan omorganiseres, slik at Landkreditt Bank og et kredittforetak begge blir datterselskaper av foreningen Landkreditt.

Videre foreslås det at administrerende direktør, daglig leder, ikke lenger skal være medlem av styret i et finansieringsforetak. Forslaget vil bidra til klarere kompetanse- og ansvarsforhold mellom foretakets styre og administrasjon.

Videre foreslås det også at personer som etter vedtak av folkeregisteret har fått hemmelig adresse, ikke behøver å oppgi sin adresse ved oppretting og videreføring av kundeforhold i banker samt et unntak fra bankers plikt til å registrere kunders faste adresse i slike tilfeller. Kravet etter gjeldende regelverk om at adresse må oppgis bl.a. ved opprettelse av bankkonto, skaper praktiske problemer for personer med hemmelig adresse. Målsettingen med denne delen av lovforslaget er å begrense de praktiske problemene personer med hemmelig adresse møter i hverdagen.

Som sagt er dette en enstemmig innstilling fra finanskomiteen. Jeg vil allikevel påpeke at mindretallet, bestående av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, har noen merknader knyttet til proposisjonens første forslag, vedrørende Landkreditt. Jeg har bare lyst å referere de merknadene, slik at det er gjort, og håper selv-

følgelig at finansministeren registrerer merknadene, selv om det ikke er et flertall som står bak dem.

«Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre forutsetter at Kredittilsynet/Finansdepartementet ved godkjenning av den nye konsernmodellen, ikke kan stille krav til foreningens vedtekter som endrer realitetene i foreningens formål eller medlemskriterier. I tilfelle hvor eierforeningen etableres gjennom omdanning av en kredittforening, skal grunnlaget for medlemskap i kredittforeningen kunne videreføres gjennom kriteriene for medlemskap i eierforening.

Disse medlemmer viser til at Landkreditt har vært opptatt av at det i endringsprosessen, som skal skje på forretningsmessige vilkår, ikke skal kunne utløse andre skatte- eller avgiftsmessige forpliktelser enn de som allerede ligger i konsernet. Disse medlemmer forutsetter at departementet legger til grunn at en slik overgang må håndteres på en smidig måte og baseres på at det ikke skjer på en måte som innebærer forskjellsbehandling.

Disse medlemmer viser til at finansieringsvirksomhetsloven inneholder bestemmelser av foretaksrettslig karakter om foreninger. Disse medlemmer forutsetter at fra det tidspunkt samvirke-loven foreligger og er trådt i kraft, vil foretaksrettslige bestemmelser i samvirke-loven ha forrang i forhold til finansieringsvirksomhetsloven, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 2a-10.»

Som sagt håper jeg at finansministeren registrerer de merknadene også. Det er en enstemmig komite som fremmer lovforslagene.

Alf E. Jakobsen (A) [15:51:16]: Saksordføreren, Ulf Leirstein, har på en ryddig måte redegjort for innstillingen fra finanskomiteen, som vi nå skal behandle, om lov om endringer i finansieringsvirksomhetsloven og enkelte andre lover.

I proposisjonen åpnes det for endringer som gjør at en kredittforening kan bli morselskap i et finanskonsern. Det er en fornuftig løsning og åpner for at Landkredittkonsernet kan omorganiseres, slik at Landkreditt Bank og et kredittforetak begge blir datterselskaper av foreningen Landkreditt. Forslaget er en oppfølging av Banklovkommisjonens utredning om kredittforening som konsernspiss.

Innstillingen gir tilslutning til Regjeringens forslag til endringer, men det er innenfor punkt 2 forskjell i mindretallets og flertallets merknad om i hvor stor grad det skal legges føringer fra komiteen i merknadsform. Det gjelder under kapittel 2, som omhandler kredittforening som konsernspiss. Her legger mindretallet til dels sterke føringer for Kredittilsynets og departementets behandling av fremtidige vedtekts spørsmål, skatte- og avgiftsmessige forpliktelser og hvilke lovverk som skal ha forrang.

Det legges i innstillingen opp til endringer med hensyn til å få et sterkere skille mellom styre og administrasjon, der plikten til å være medlem av styret oppheves på samme måte som det Stortinget har fattet vedtak om for sparebanker og forretningsbanker. Dette er en endring og en

harmonisering mellom ulike lover som er fornuftig. Det er nødvendig med et sterkere skille mellom styre og administrasjon, og det er også et viktig prinsipp at administrerende direktør eller daglig leder skal ansettes av styret.

Sist, men ikke minst synes jeg det er veldig bra at personer som av ulike grunner har fått vedtak i Folkeregistret om hemmelig adresse, ikke skal behøve å oppgi sin adresse ved oppretting og videreføring av kundeforhold i banker. Dette er en god ordning for å begrense de utfordringer som mennesker med hemmelig adresse stilles overfor. Disse menneskene møter problemer som vi sjelden tenker på i hverdagen.

Heikki Holmås (SV) [15:53:50]: Når man leser innstillingen i denne saken, kan man lett bli litt forvirret. Derfor tenkte jeg at jeg skulle si litt om det som er hovedpoenget.

Vår regjering er veldig glad i samvirket. Vår regjering har tatt det løftet for samvirket som den forrige regjeringen ikke tok. Vi har fremmet samvirkeloven, vi har fått på plass en ny lov om samvirkeorganiseringen, fordi vi mener det er en viktig måte å organisere samfunnet på, som styrker demokratiet, og som styrker fellesskapet som eier når det gjelder måter å drive på. Det er vi som nå legger fram denne loven, for å gjøre det mulig for Landkreditt å drive bank på den måten som de har behov for. Dette gjorde aldri den forrige regjeringen, men vi gjør det nå. Det er bra, og nå er vi på plass med disse tingene.

Vi har ikke sluttet oss til merknadene fra opposisjonen, bl.a. på grunn av at vi ikke vil slutte oss til den type detaljregulering. Men det er klart at ånden i forslaget, og det at vi fremmer forslaget, viser at vi er innstilt på å finne en god løsning i denne saken.

Så bare en sidemerknad til dette som går på hemmelig adresse ved etablering av et kundeforhold. Dette er en viktig opprydding i et forhold som mange kvinner som lever på kode 6, har slitt med, som vi nå får på plass. Det er også et viktig skritt i vårt arbeid for å sørge for at folk som utsettes for vold i familie og nære relasjoner, får bedre beskyttelse enn det de hittil har fått.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [15:55:56]: Jeg føler behov for å gå litt inn på spørsmål om kredittforening som konsernspiss.

Lovendringer som foreslås vedtatt i denne innstillinga, er et resultat av at Landkreditt er en kredittforening som ønsket å kunne eie og drive en bank og kanskje også engasjere seg innen forsikring.

Historisk har bank, forsikring og realkreditt vært holdt atskilt, og så seint som i 1988, da vi fikk gjeldende lov om finansieringsvirksomhet, var dette hovedregelen. Om vi ser på finansbransjen, fra de første banketableringene i Norge og fram til i dag, er utviklinga preget av lov- og regelverksskiller for sparebanker kontra forretningsbanker. Forsikringsvirksomheten var i stor grad samvirkebasert, med gjensidige selskaper. Innen realkredittområdet med obligasjonsutstedende foretak hadde vi i en periode et antall kredittforeninger. Sammenlignet med andre land i Europa er det fraværet av kooperative banker, eller an-

delsbanker, som er den mest slående forskjellen. Prinsippet man fulgte for banker, ser ut til å være at eierskap skulle skje gjennom aksjeselskapsmodellen, eller så institusjonene skulle være sjøleieende. Jeg kan likevel ikke se at andelslagsmodellen ble avvist før man i den første utgaven av finansieringsvirksomhetsloven i 1976 ikke tok med andelslag som tillatt selskapsform. Dette førte til at det eneste andelseide finansforetaket som vi da hadde, ble pålagt av Bankinspeksjonen i 1979 å omdanne seg til aksjeselskap eller finansstiftelse.

Denne blandinga av finansvirksomhet til finanskonserner, som har karakterisert utviklinga innen finansbransjen siden 1989–1990 og fram til i dag, hadde et konkret utgangspunkt i UNI/Storebrand, hvor Stortinget ved i 1990 å tilføye kapittel III i finansieringsvirksomhetsloven åpnet for omdanning av samvirkebaserte finansinstitusjoner til aksjeselskap og allmennaksjeselskaper. I 1991 åpnet man videre for finanskonsern, enten som blandet konsern eller etter det man kaller holdingmodellen. I forbindelse med disse lovendringene så man den logiske konsekvens av at det som ble tillatt konsernstruktur og virksomhetsområde for et forsikringsselskap, også måtte gjelde tilsvarende for en bank. Kredittforetakene ble ikke realitetsvurdert i denne sammenhengen. Dokumentene fra den gang viser bare en stadfestelse av en holdning som ikke var undergitt utredning eller diskusjon. Vi har også hatt en lovendring med sikte på at sparebank og gjensidig forsikringsselskap kunne inngå i samme konsern.

Saka i dag er en konsekvens av og en illustrasjon på at mye av finanslovgivninga utvikles basert på konkrete problemstillinger som foretak innen finansbransjen støter på. Bankkommisjonen la i 1998 fram et forslag til ny lov om finansforetak, Banklovkommisjonens 4. rapport, NOU 1998:14. Den er ikke blitt behandlet videre, og gjennom etterfølgende NOU-er er det gjort mange nye vurderinger, og en rekke lovendringer har skjedd. Banklovkommisjonens 4. rapport viste til at man på det tidspunktet bare hadde én kredittforening, Landkreditt, og man foreslo at det ikke lenger skulle være tillatt å starte nye foreninger. Banklovkommisjonen gikk i sin 8. rapport, NOU 2002:14, tilbake på dette forslaget og har endelig i sin 15. rapport, NOU 2006:17, levert grunnlaget for dagens lovendring.

Vi må kunne konstatere at det ikke er gjort noen analyse av hvorfor vi i Norge gjennom politiske tiltak, lover og regler ikke har lagt til rette for samvirkebasert bankvirksomhet i Norge. Vi må også kunne konstatere at det faglige grunnlaget for å pålegge Landkreditt sterkt begrensede konsesjonsvilkår ved etableringen i 2002 og behandlingen i 2004, ikke var til stede. For den historisk interesserte er det mulig å se spor av tankegods fra Sagbakkenutvalget avgitt i 1971 og Meinich-utvalget avgitt i 1974, som gikk forut for den første finansieringsvirksomhetsloven av 1976. Tidligere brukte argumenter er i stor grad avvist av Banklovkommisjonens vurdering av Landkreditt i 15. rapport. I mellomtiden har også en gruppe sparebanker funnet det fornuftig å etablere en ny kredittforening for nettopp sparebanker.

Gjennom arbeidet med ny samvirkelov, NOU 2002:6, er det foretatt mer prinsipielle vurderinger av anvendeligheten av samvirke som selskaps- og foretaksform. I utredningen la man til grunn at det er brukernytten som er det sentrale, og spørsmål om tydeliggjøring av eierskap gjennom andelslagsformen i forhold til foreningsformen har man lagt mindre vekt på. Dette kommer til uttrykk ved at man gjør dette til en foretakslov. Samvirkelovutvalget uttrykker også at samvirkeformen ikke bør avvises som aktuell innen noen samfunnsområder.

Jeg viser til at Landkreditt i prosessen som har ledet til denne lovendringen, har ment at den skjønnsutøvelse som ligger bak de begrensede vilkårene, like gjerne kunne endt med den konklusjon at det ikke var nødvendig å stille slike vilkår innen rammene av gjeldende lovverk. Den mangel på prinsipiell klarhet i lovverket som denne saken illustrerer, vil jeg be Finansdepartementet ta med i mandatet til Banklovkommisjonen i arbeidet med å ferdigstille en ny finansforetakslov. Jeg viser i denne sammenheng også til de innspill som foreligger i høringsuttalelsen til denne saken og som ikke er kommet med i forslag til lovendring, og nevner særlig at bestemmelsen om samvirkebasert konsernspiss ikke er generell, og at man derved ikke har tatt opp andelslagsformen generelt.

Jeg legger til grunn at samvirkeloven gir føringer for at man også innen finanssektoren skal ha full frihet til å kunne velge samvirkebaserte løsningsmodeller uten diskriminering av foretaksformen eller tilhørende vilkår.

Til slutt: Det er gledelig at man i innstillingen, både opposisjonen og posisjonen, er positive til det som her skjer. Og som SVs finanspolitiske talsmann sa, det skulle bare mangle at ikke Regjeringa, som har samvirke som en naturlig selskapsform på linje med aksjeselskapsformen, foretar en likebehandling av de ulike måtene å organisere sin virksomhet på.

Presidenten: Presidenten vil minne om at den reglementsmessige tiden for formiddagens møte er over. Presidenten antar at debatten i denne saken og neste sak blir rimelig begrenset, og vil derfor foreslå at møtet fortsetter utover den reglementsmessige tiden inntil dagens kart er ferdigbehandlet.

– Det anses vedtatt.

Lars Sponheim (V) [16:03:20]: Jeg har behov for å knytte noen få merknader til innlegget fra SVs Heikki Holmås.

Jeg forstår av debatten i dag at SVs entusiasme for børsen kan ha ført til behovet for å knytte de tidligere regjeringspartiene ikke så sterkt til samvirket.

Jeg har bare lyst til å minne om – og få med i referatet – at samvirkeforetaket Landkreditt søkte om og fikk tillatelse til å etablere Landkreditt Bank under den forrige regjering. Det var det noen av oss som sloss veldig for, og vi som gjorde det, er veldig for samvirket.

Jeg har også lyst til å si, for referatets og historiens skyld, at når det gjelder egen lov om samvirke, ble det brakt inn i den aktuelle politiske dagsorden som en del av Bondevik I-regjeringens politiske fundament på Voksen-

åsen. Da startet arbeidet med en egen samvirkelov. Jeg kan være så indiskré å fortelle at det var iherdig kamp fra daværende senterpartileder Enoksens og undertegnedes side som gjorde at det kom inn som en egen formulering. Det ble nedsatt et eget utvalg som utredet dette. Der startet arbeidet med det som nå om kort tid synes å kulminere i en egen samvirkelov. Samvirket har en bred støtte, og det langt utover regjeringspartiene i denne sal.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3. (Votering, se side 507)

S a k n r . 4

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i forsikringsloven (fellespensjonskasser) (Innst. O. nr. 68 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 43 (2006-2007))

Alf E. Jakobsen (A) [16:05:06] (ordfører for saken): Vi går på overtid, og jeg skal prøve å være kort.

Den saken vi behandler, om lov om endringer i forsikringsloven, fellespensjonskasser, har sin bakgrunn i et anmodningsvedtak fra Stortinget den 26. mai 2005, der Regjeringen ble bedt om å fremme lovforslag om felles pensjonskasse for flere private virksomheter, uten fellesordning for premieuttrekning.

Det Stortinget har fått seg forelagt, er forslag til lovregler som åpner for at flere uavhengige foretak skal kunne gå sammen og etablere en felles pensjonskasse for foretakenes pensjonsordning.

Jeg vil bare si at det er en enstemmig innstilling fra finanskomiteen på alle punkter, bortsett fra når det gjelder forslaget til forsikringsloven § 7-2 tredje ledd bokstav f, der komiteen har delt seg i et flertall, bestående av alle partier bortsett fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, og et mindretall.

Etter flertallets syn er de endringer som nå er foreslått av Regjeringen, fornuftige av hensyn til styrket konkurranse i markedet for pensjonsforsikring. Videre viser flertallet til at et slikt samarbeid som det her legges opp til, kan gi stordriftsfordeler og kostnadsbesparelser.

Jeg finner ikke noen grunn til en lengre debatt, men anbefaler komiteens innstilling i saken.

Å g o t V a l l e hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Svein Flåtten (H) [16:06:52]: Det er alltid inspirerende å høre representanter fra Arbeiderpartiet bruke ord som «styrket konkurranse i markedet». Da faller det ro også over oss Høyre-folk.

Det er riktig som saksordføreren sier, at det er stor enighet om denne saken. Det eneste er et forslag som Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre står sammen om. Det begrunner seg i flyttereglene i lovforslaget, som ikke gir – men som under visse omstendigheter kan gi – begrensninger i foretakenes muligheter til å flytte pensjonsordningene.

Jeg skal da ikke strekke tiden lenger enn til å ta opp det forslaget.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har tatt opp det forslaget han refererte til.

Heikki Holmås (SV) [16:07:51]: Jeg vil bare si at nå er det fagbevegelsens tur, for det vi gjør nå, er første skritt på veien til å skape bedre og bredere pensjonsordninger for flere folk her i landet. Denne tilretteleggelsen, som bl.a. har sin bakgrunn i Soria Moria-erklæringen og også i et tidligere vedtak, er fryktelig viktig, og den gjør at fagbevegelsen får bedre muligheter til å fremme krav som kan sørge for at vi oppnår både kjønnsnøytralitet og aldersnøytralitet på alle mulige måter i pensjonsforhold. Dette er noe kommuneansatte har klart å få til gjennom KLP. Hvis vi klarer å få dette til bredere, har vi nå fra vår regjerings side lagt til rette for å styrke fagbevegelsens mulighet til å få gjennomslag for det.

Jeg synes jo det er en glede at det er så bred oppslutning om dette i Stortinget. Mer er det ikke å si.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4. (Votering, se side 508)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Odelstinget er klar til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram tre forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Christian Tybring-Gjedde på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
- forslag nr. 2, fra Svein Flåtten på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 3, fra Christian Tybring-Gjedde på vegne av Fremskrittspartiet

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag til endringer i foretakspensjonsloven, slik at det klart fremgår at grunnpensjonen for gifte og samboende pensjonister, er i tråd med folketrygdloven.»

Dette forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v
om endringer i foretakspensjonsloven og
innskuddspensjonsloven

I

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-7 annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene i første ledd kan fravikes for permisjon i henhold til avtale ved at det i regelverket fastsettes:

- a. særlige regler om opptjening av pensjon mens permisjonen varer, eller
- b. at medlemskapet skal opphøre fra permisjonstidspunktet.

Det samme gjelder for permisjon i henhold til lov dersom arbeidstakeren er medlem av en annen pensjonsordning i permisjonstiden.

§ 6-1 annet ledd skal lyde:

(2) *Uførepensjon begynner å løpe fra det tidspunkt rett til utbetaling av syke-, rehabiliterings- eller attføringspenger fra folketrygden opphører.*

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

§ 5-10 første ledd skal lyde:

(1) Midler tilført pensjonistenes overskuddsfond skal hvert år benyttes som engangspremie for tillegg til *alderspensjoner under utbetaling*. Alle pensjoner skal gis samme prosentvise *årlige* tillegg.

§ 5-10 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Det kan i regelverket fastsettes at midler i pensjonistenes overskuddsfond også skal benyttes som engangspremie for årlig tillegg til rett til alderspensjon for medlemmer som mottar uførepensjon. I det enkelte år skal det i tilfelle gis samme prosentvise tillegg som for pensjoner under utbetaling, jf. første ledd. Tillegget beregnes med utgangspunkt i den pensjon medlemmet vil ha rett til etter § 4-3 tredje ledd.*

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

Presidenten: Her foreligger et alternativt forslag, forslag nr. 1 fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) gjøres følgende endring:

§ 5-10 nytt siste ledd skal lyde:

Det kan i pensjonsavtalen fastsettes at regulering av alderspensjoner til medlemmer som er uførepensjonert skal skje på samme tid og med samme presentsats som eventuell regulering av uførepensjonen. Reguleringen skjer ved engangsinnbetaling av årlig reguleringspremie. Denne premien skal særskilt fremgå av avregningen fra forsikringsgiveren.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og

Venstre ble innstillingen bifalt med 47 mot 31 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.17.31)

Videre var innstilt:

§ 6-1 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde ledd blir nytt tredje ledd.

Presidenten: Her foreligger et alternativt forslag, forslag nr. 2, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) gjøres følgende endring:

§ 6-1 tredje ledd skal lyde:

Utbetales det rehabiliterings- eller attføringspenger mer enn 12 måneder etter at ervervsevnen ble redusert, kan den delen av uførepensjonen som overstiger nivået på attførings- og rehabiliteringspenger fra folketrygden utbetales.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 60 mot 18 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.18.03)

Videre var innstilt:

§ 6-7 annet ledd skal lyde:

(2) Reglene om uførepensjon i §§ 6-1 første og tredje ledd, 6-2 og 6-3 første ledd gjelder tilsvarende.

§ 8-5 annet ledd skal lyde:

(2) Overskudd på premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling, skal tilføres pensjonistenes overskuddsfond. *Inneholder regelverket bestemmelse som nevnt i § 5-10 tredje ledd, skal også overskudd på premiereserve knyttet til rett til alderspensjon for medlemmer som mottar uførepensjon, tilføres fondet.*

§ 8-7 skal lyde:

(1) Midler knyttet til en foretakspensjonsordning kan overføres til annen pensjonsinnretning etter reglene i *forsikringsloven kapittel 11.*

§ 10-3 første ledd bokstav f skal lyde:

f. kostnad i henhold til §§ 15-5 syvende ledd og 15-6 femte ledd.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

§ 12-6 skal lyde:

(1) Ved utskillelsen skal den del av den felles pensjonsordnings midler som knytter seg til medlemmene i foretakets gruppe, tilordnes foretaket. Er foretaket solgt eller konsernforholdet opphørt på annen måte, kan premiefondet unntas fra fordeling dersom foretakets gruppe av *arbeidstakere med medlemskap* utgjør mindre enn en tredel av *de arbeidstakere som er medlemmer* i den felles pensjonsordningen.

(2) Skal foretaket utskilles fra felles pensjonsordning i pensjonskasse, skal foretaket også tilordnes:

- a. en del av sikkerhetsfondet, beregnet etter forholdet mellom premiereserven for medlemmene i foretakets gruppe og premiereserven for de øvrige medlemmene i pensjonsordningen,
- b. egenkapital som det utskilte foretaket har tilført pensjonskassen, samt en del av den egenkapital i pensjonskassen som ikke er innskutt egenkapital, beregnet på samme måte som fastsatt i bokstav a, med mindre foretaket er solgt eller konsernforholdet opphørt på annen måte og foretakets gruppe av *arbeidstakere med medlemskap* utgjør mindre enn en tredel av *de arbeidstakere som er medlemmer* i pensjonsordningen.

§ 14-2 første ledd skal lyde:

(1) Blir en del av foretaket utskilt til eget foretak, og skal en del av medlemmene i pensjonsordningen overføres til det nye foretaket, gjelder § 14-1 tilsvarende. Er det mindre enn en tredel av *de arbeidstakere som er medlemmer* i foretakets pensjonsordning som skal overføres til det nye foretaket, kan likevel

- a. premiefondet unntas fra fordeling etter § 14-1 annet ledd,
- b. fordeling etter § 14-1 tredje ledd unnlates.

§ 14-3 annet ledd skal lyde:

(2) Medfører avviklingen av virksomhet at mindre enn to tredeler av *de arbeidstakere som er medlemmer* i pensjonsordningen må slutte i foretaket, skal likevel

- a. premiefondet ikke inngå i fordelingen etter første ledd,
- b. fordeling etter § 14-1 tredje ledd unnlates.

§ 15-2 skal lyde:

(1) Skal foretaket avvikles fordi dets virksomhet overføres til annet foretak, gjelder reglene i kapittel 13 tilsvarende så langt de passer dersom minst to tredeler av *de arbeidstakere som er medlemmer i foretakets pensjonsordning* samtidig overføres til det andre foretaket. Medlemmer som ikke overføres, skal sikres rett til pensjon i samsvar med reglene i §§ 4-7 til 4-9.

(2) Skal mindre enn to tredeler av *de arbeidstakere som er medlemmer i foretakets pensjonsordning* overføres til det andre foretaket, skal pensjonsordningen opphøre og avvikles etter reglene i §§ 15-3 og 15-4.

II

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endringer:

§ 10-5 annet og tredje ledd skal lyde:

(2) Ved utskillelsen skal den del av den felles pensjonsordnings midler som knytter seg til foretakets gruppe, tilordnes foretaket. Er foretaket solgt eller konsernforholdet opphørt på annen måte, kan innskuddsfondet unntas fra fordeling dersom foretakets gruppe av *arbeidstakere med medlemskap* utgjør mindre enn en tredel av *de arbeidstakere som er medlemmer* i den felles pensjonsordning.

(3) Er det for det utskilte foretakets gruppe tegnet forsikringer som nevnt i § 2-4, skal også avsetninger knyttet til slike forsikringer fordeles med mindre foretakets gruppe av *arbeidstakere med medlemskap* utgjør mindre enn en tredel av *de arbeidstakere som er medlemmer* i den felles pensjonsordning.

§ 12-2 første ledd skal lyde:

(1) Bli en del av foretaket utskilt til eget foretak, og skal en del av medlemmene i pensjonsordningen overføres til det nye foretaket, gjelder § 12-1 første til fjerde ledd tilsvarende. Er det mindre enn en tredel av *de arbeidstakere som er medlemmer* i *foretakets pensjonsordning* som skal overføres til det nye foretaket, kan innskuddsfondet unntas fra fordeling.

§ 12-3 første ledd skal lyde:

(1) Bli en virksomhet i foretaket utskilt og avviklet, skal midlene knyttet til pensjonsordningen fordeles mellom den gruppe av medlemmer som må slutte og den gruppe som blir tilbake i foretaket, etter reglene i § 12-1 annet ledd. Er det mindre enn to tredeler av *de arbeidstakere som er medlemmer* i *foretakets pensjonsordning* som må slutte i foretaket, skal innskuddsfondet unntas fra fordeling.

§ 13-2 skal lyde:

(1) Skal foretaket avvikles fordi dets virksomhet overføres til annet foretak, gjelder reglene i kapittel 11 tilsvarende så langt de passer dersom minst to tredeler av *de arbeidstakere som er medlemmer* i *foretakets pensjonsordning* samtidig overføres til det andre foretaket. Medlemmer som ikke overføres, skal sikres rett til pensjonskapital etter reglene i kapittel 6.

(2) Skal mindre enn to tredeler av *de arbeidstakere som er medlemmer* i *foretakets pensjonsordning* overføres til det andre foretaket, skal pensjonsordningen opphøre og avvikles etter reglene i § 13-3.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 61 mot 17 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.19.03)

Presidenten: Det vil så bli votert over de gjenstående paragrafer under I og II.

Komiteen hadde innstilt:

I

§ 15-6 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Foretaket kan velge å kun videreføre ytelsesbasert foretakspensjonsordning for arbeidstakere som er medlem av ordningen på tidspunktet for opprettelse av ny innskuddspensjonsordning, og som da har 15 år eller mindre igjen til oppnådd pensjonsalder. *I så fall skal også medlemmer som er uføre eller arbeidsuføre med rett til sykepenger inngå i den videreførte ordningen.* Ved slik videreføring av foretakspensjonsordning, omfattes ikke disse arbeidstakere av annet ledd annet punktum. *Medlemmer som nevnt i annet punktum skal ved friskmelding uten rett til uførepensjon gå over til innskuddspensjonsordningen.* § 15-5 femte ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

(4) *Foretaket kan etter avtale med arbeidstakerne eller deres organisasjoner videreføre ytelsesbasert foretakspensjonsordning for medlemmer som er uføre eller arbeidsuføre med rett til sykepenger på tidspunktet for opprettelse av ny innskuddspensjonsordning. Medlemmer med rett til uførepensjon med en uføregrad på 100 prosent skal likevel sikres ved fripolise. Medlemmer som nevnt i første punktum skal ha rett til å velge å gå over til ny innskuddspensjonsordning. De skal gå over til innskuddspensjonsordningen ved friskmelding uten rett til uførepensjon, og det skal da utstedes fripolise fra den videreførte ytelsesbaserte foretakspensjonsordningen.* § 15-5 femte ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 16-2 21. ledd skal lyde:

(21) Bestemmelsene i kapitlene 13 til 15 gjelder ikke avtale eller beslutning vedrørende sammenslåing, deling eller avvikling inngått eller truffet før loven er trådt i kraft. Avtalen eller beslutningen må være gjennomført senest to år etter at loven trådte i kraft. Fristen på to år i § 14-3 fjerde ledd regnes fra det tidspunkt loven trådte i kraft. Før fordeling av midlene i premiefondet i henhold til § 15-3 tredje ledd skal premiefondet først benyttes til å dekke opp manglende premiereserve som nevnt i 14. ledd. *Det samme gjelder ved omdanning etter § 15-6.*

II

§ 1-1 skal lyde:

(1) Loven gjelder innskuddspensjonsordning og foretak som har eller oppretter slik pensjonsordning.

(2) *Loven gjelder også for Svalbard, jf. lov av 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 2 annet ledd.*

§ 4-3 annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene i første ledd kan fravikes for permisjon i henhold til avtale ved at det i regelverket fastsettes:

- a. særlige regler om opptjening av pensjon mens permisjonen varer, eller
- b. at medlemskapet skal opphøre fra permisjonstidspunktet.

Det samme gjelder for permisjon i henhold til lov dersom arbeidstakeren er medlem av en annen pensjonsordning i permisjonstiden.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til ulik tid. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har det blitt satt fram tre forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
- forslag nr. 2, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslag nr. 3, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slike vedtak til lover:

A .

L o v

om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven)

DEL 1. FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1-1 Lovens formål

Lovens formål er å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv handel i finansielle instrumenter.

§ 1-2 Lovens stedlige virkeområde

Loven gjelder for virksomhet i Norge, med mindre noe annet er bestemt. Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kontinentalsokkelen og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 1-3 Lovens anvendelse for verdipapirforetak med begrenset tjenestespekter

Departementet kan i forskrift fastsette at enkelte av lovens bestemmelser ikke skal gjelde for verdipapirforetak som

1. ikke besitter kundemidler, og
2. kun driver investeringsrådgivning og/eller mottak og formidling av ordre i forbindelse med omsettelige verdipapirer og verdipapirfondsandeler, og
3. bare formidler ordre som nevnt i nr. 2 til verdipapirforetak eller kredittinstitusjon med adgang til å yte slike investeringstjenester i Norge, eller til forvaltningsselskap for verdipapirfond med adgang til å drive verdipapirfondsforvaltning i Norge.

§ 1-4 Lovens anvendelse for kredittinstitusjoner

Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak unnta kredittinstitusjoner fra en eller flere av lovens bestemmelser.

Kapittel 2. Definisjoner

§ 2-1 Investeringstjenester og tilknyttede tjenester

(1) Med investeringstjenester menes

1. mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med ett eller flere finansielle instrumenter som definert i § 2-2,
2. utførelse av ordre på vegne av kunde,
3. omsetning av finansielle instrumenter for egen regning,
4. aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt,
5. investeringsrådgivning som definert i § 2-4 første ledd,
6. plassering av offentlige tilbud som nevnt i kapittel 7, plassering av emisjoner, samt garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller tilbud om kjøp av finansielle instrumenter,
7. drift av multilateral handelsfasilitet som definert i § 2-3 fjerde ledd.

(2) Med tilknyttede tjenester menes

1. oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter,
2. kredittgivning,
3. rådgivning med hensyn til foretaks kapitalstruktur, industrielle strategi og beslektede spørsmål, samt rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak,
4. tjenester i tilknytning til valutavirksomhet når dette skjer i forbindelse med ytelse av investeringstjenester som definert i første ledd,

5. utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter,
6. tjenester tilknyttet fulltegningsgaranti,
7. tjenester i tilknytning til underliggende til varederivater og derivater som definert i § 2-2 femte ledd nr. 5, når disse tjenestene har sammenheng med investeringstjenester eller tilknyttede tjenester som nevnt i bestemmelsen her.

(3) Departementet kan gi forskrifter om hva som skal anses som investeringstjenester og tilknyttede tjenester etter første og annet ledd.

§ 2-2 Finansielle instrumenter

(1) Med finansielle instrumenter menes:

1. omsettelige verdipapirer,
2. verdipapirfundsandeler,
3. pengemarkedsinstrumenter,
4. derivater.

(2) Med omsettelige verdipapirer menes de klasser av verdipapirer som kan omsettes på kapitalmarkedet, herunder:

1. aksjer og andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer, samt depotbevis for slike,
2. obligasjoner og andre gjeldsinstrumenter, samt depotbevis for slike,
3. alle andre verdipapirer som gir rett til å erverve eller selge slike omsettelige verdipapirer eller som gir rett til kontant oppgjør.

(3) Med verdipapirfundsandeler menes andeler i fond som nevnt i verdipapirfondloven § 1-2 første ledd nr. 1 og verdipapirer som kan sidestilles med slike andeler.

(4) Med pengemarkedsinstrumenter menes de klasser av instrumenter som normalt omsettes i pengemarkedet, slik som sertifikater og innskuddsbevis, med unntak av betalingsmidler.

(5) Med derivater menes:

1. opsjoner, terminer, bytteavtaler (swaps), fremtidige renteavtaler (FRA), samt alle andre avledede kontrakter med fysisk eller finansielt oppgjør som relaterer seg til verdipapirer, valuta, renter, avkastningsmål, andre derivater, finansielle indekser eller finansielle måleenheter,
2. varederivater,
3. kredittderivater,
4. finansielle differansekontrakter,
5. andre instrumenter som ikke ellers omfattes av leddet her, men som har de samme karakteristika som andre avledede finansielle instrumenter.

(6) Departementet kan gi nærmere forskrifter om hva som skal anses som finansielle instrumenter etter bestemmelsen her.

§ 2-3 Verdipapirforetak, kredittinstitusjon, regulert marked og multilateral handelsfasilitet

(1) Med verdipapirforetak menes foretak som yter en eller flere investeringstjenester som definert i § 2-1 på forretningsmessig basis.

(2) Med kredittinstitusjon menes foretak som nevnt i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 1-5 nr. 3.

(3) Med regulert marked menes foretak som nevnt i lov om regulerte markeder § 3 første ledd.

(4) Med multilateral handelsfasilitet menes et multilateralt system der det legges til rette for omsetning av finansielle instrumenter som definert i § 2-2 i samsvar med objektive regler og kravene fastsatt i denne lov med forskrifter.

§ 2-4 Andre definisjoner

(1) Med investeringsrådgivning menes personlig anbefaling til en kunde, på kundens eller verdipapirforetakets initiativ, om en eller flere transaksjoner i forbindelse med bestemte finansielle instrumenter.

(2) Med prisstiller menes person som på kontinuerlig grunnlag tilbyr kjøp eller salg av finansielle instrumenter for egen regning.

(3) Med tilknyttet agent menes fysisk eller juridisk person som på kun ett verdipapirforetaks ansvar og regning, markedsfører investeringstjenester og tilknyttede tjenester, skaffer oppdrag, mottar og formidler ordre i finansielle instrumenter, plasserer finansielle instrumenter eller gir råd om slike finansielle instrumenter eller tjenester, jf. § 10-16.

(4) Med systematisk internaliserer menes verdipapirforetak som på en organisert, regelmessig og systematisk måte handler for egen regning ved å utføre kundeordre utenfor regulert marked eller multilateral handelsfasilitet, jf. § 10-19.

(5) Med betydelig eierandel menes direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av selskapet. Like med vedkommende aksjeeiere egne aksjer regnes i denne sammenheng aksjer som eies av aksjeeierens nærstående i henhold til § 2-5.

§ 2-5 Nærstående

Som noens nærstående menes

1. ektefelle eller en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,
2. mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i nr. 1 som vedkommende bor sammen med,
3. selskap innen samme konsern som vedkommende,
4. selskap hvor vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr. 1, 2 eller 5, har slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd, allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd eller selskapsloven § 1-2 annet ledd,
5. noen som det må antas at vedkommende har forpliktende samarbeid med når det gjelder å gjøre bruk av rettighetene som eier av et finansielt instrument, herunder samarbeid der et tilbud vanskeliggjøres eller hindres.

§ 2-6 Oppgjørsvirksomhet (clearing)

Med oppgjørsvirksomhet menes yrkesmessig virksomhet som består i å tre inn som part eller på annen måte

garantere for oppfyllelse av avtaler som gjelder handel med finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 og forpliktelser vedrørende lån av finansielle instrumenter.

DEL 2. GENERELLE BESTEMMELSER

Kapittel 3. Generelle atferdsbestemmelser

§ 3-1 *Anvendelsesområde*

(1) Kapittel 3 gjelder for finansielle instrumenter som er eller søkes notert på norsk regulert marked. § 3-9 gjelder også for finansielle instrumenter som ikke er eller søkes notert på norsk regulert marked.

(2) §§ 3-3, 3-4 og 3-7 gjelder tilsvarende for finansielle instrumenter som ikke omfattes av første ledd, så fremt deres verdi avhenger av finansielle instrumenter som nevnt i første ledd.

(3) §§ 3-3, 3-4, 3-7 og 3-8 gjelder tilsvarende for handlinger foretatt i Norge i tilknytning til finansielle instrumenter som er notert på et regulert marked i en annen EØS-stat eller der det er søkt om slik notering. Med regulert marked i første punktum menes marked som definert i direktiv 2004/39/EØF art. 4 nr. 14.

(4) §§ 3-3, 3-4, 3-7 og 3-8 gjelder tilsvarende for finansielle instrumenter som omsettes på norsk multilateral handelsfasilitet.

§ 3-2. *Definisjon av innsideinformasjon*

(1) Med innsideinformasjon menes presise opplysninger om de finansielle instrumentene, utstederen av disse eller andre forhold som er egnet til å påvirke kursen på de finansielle instrumentene eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, og som ikke er offentlig tilgjengelig eller allment kjent i markedet.

(2) Med presise opplysninger menes opplysninger som indikerer at en eller flere omstendigheter eller begivenheter har inntruffet eller med rimelig grunn kan ventes å vilje inntreffe og som er tilstrekkelig spesifikke for å trekke en slutning om den mulige påvirkningen av disse omstendighetene eller begivenhetene på kursen til de finansielle instrumentene eller de tilknyttede finansielle instrumentene.

(3) Med opplysninger som er egnet til å påvirke kursen til finansielle instrumenter eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, menes opplysninger som en fornuftig investor sannsynligvis vil benytte som en del av grunnlaget for sin investeringsbeslutning.

(4) Med innsideinformasjon om varederivater menes presise opplysninger som ikke er offentlig tilgjengelige eller allment kjent og som direkte eller indirekte angår ett eller flere varederivater og som deltakere på markedet der varederivatene omsettes ville forvente å motta i samsvar med det Kredittilsynet anser som akseptert markedspraksis på det aktuelle markedet. Med opplysninger som deltakerne ville forvente å motta, menes opplysninger som normalt gjøres tilgjengelig for deltakere på markedet eller opplysninger som skal offentliggjøres som følge av lov, forskrift eller annen regulering, herunder privatrettslig regulering og praksis på det aktuelle varederivatmarkedet

eller det underliggende varemarked. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innsideinformasjon i tilknytning til varederivater og akseptert markedspraksis.

§ 3-3 *Misbruk av innsideinformasjon*

(1) Tegning, kjøp, salg eller bytte av finansielle instrumenter eller tilskyndelse til slike disposisjoner, må ikke direkte eller indirekte foretas for egen eller fremmed regning av noen som har innsideinformasjon.

(2) Første ledd gjelder bare ved misbruk av innsideinformasjon nevnt i § 3-2. Første ledd er ikke til hinder for normal utøvelse av tidligere inngått opsjons- eller terminkontrakt ved kontraktens utløp.

§ 3-4 *Taushetsplikt og tilbørlig informasjonshåndtering*

(1) Den som har innsideinformasjon må ikke gi slike opplysninger til uvedkommende.

(2) Den som har innsideinformasjon plikter i sin behandling av slike opplysninger å utvise tilbørlig aktsomhet, slik at innsideinformasjonen ikke kommer i uvedkommendes besittelse eller misbrukes. Utsteder av finansielle instrumenter og andre juridiske personer som regelmessig er i besittelse av innsideinformasjon, skal ha rutiner for sikker behandling av innsideinformasjon.

§ 3-5 *Liste over personer med tilgang til innsideinformasjon*

(1) Utsteder av finansielle instrumenter skal sørge for at det føres en liste over personer som gis tilgang til innsideinformasjon. Dersom en person som gis tilgang til innsideinformasjon er en juridisk person, skal listen omfatte dennes ansatte, tillitsvalgte, medhjelpere mv. som gis tilgang til informasjonen.

(2) Listen skal oppdateres fortløpende og inneholde opplysninger om identiteten til personene med tilgang til innsideinformasjonen, dato og klokkeslett personene fikk tilgang til slik informasjon, funksjonen til personene, årsaken til at personene er på listen og dato for nedtegning og endring av listen. Listen skal oppbevares på betryggende vis i minst fem år etter utarbeidelse eller oppdatering, og oversendes Kredittilsynet på forespørsel.

(3) Utsteder av finansielle instrumenter skal sørge for at personer som gis tilgang til innsideinformasjon er kjent med de plikter og ansvar dette innebærer, samt straffeansvaret som er forbundet med misbruk eller uberettiget distribusjon av slike opplysninger. Utsteder av finansielle instrumenter skal kunne dokumentere overfor Kredittilsynet at personer som gis tilgang til innsideinformasjon er kjent med sine plikter etter første punktum.

§ 3-6 *Undersøkelsesplikt*

(1) Før styremedlem, ledende ansatt, medlem av kontrollkomité eller revisor tilknyttet utstederforetaket foretar eller tilskynder til tegning, kjøp, salg eller bytte av finansielle instrumenter som er utstedt av foretaket, skal vedkommende foreta en forsvarlig undersøkelse av om det foreligger opplysninger som nevnt i § 3-2 om de finansielle instrumentene eller utstederen av disse i foretaket.

Første punktum gjelder tilsvarende for varamedlem, observatør, styresekretær og direktjonssekretær til styret i utstederforetaket. Første punktum gjelder tilsvarende for ledende ansatt og styremedlem i foretak i samme konsern som normalt kan antas å få tilgang til innsideinformasjon.

(2) Undersøkelsesplikten gjelder også ved inngåelse, kjøp, salg eller bytte av opsjons- eller terminkontrakt eller tilsvarende rettigheter knyttet til finansielle instrumenter utstedt av foretaket samt ved tilskyndelse til slike disposisjoner.

§ 3-7 Rådgivningsforbud

Den som har innsideinformasjon skal ikke gi råd om handel med finansielle instrumenter som innsideinformasjonen vedrører.

§ 3-8 Markedsmanipulasjon

(1) Ingen må foreta markedsmanipulasjon i tilknytning til finansielle instrumenter.

(2) Med markedsmanipulasjon menes:

1. transaksjoner eller handelsordre som gir eller er egnet til å gi falske, uriktige eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller prisen på finansielle instrumenter, eller som sikrer at kursen på et eller flere finansielle instrumenter ligger på et unormalt eller kunstig nivå, med mindre den eller de personer som har inngått transaksjonene eller inngitt handelsordrene, godtgjør at begrunnelsen er å regne som legitim og at transaksjonen eller handelsordren er i overensstemmelse med atferd som Kredittilsynet har akseptert som markedspraksis på det aktuelle markedet, eller
2. transaksjoner som inngås eller handelsordre som inngis i tilknytning til enhver form for villedende atferd, eller
3. utbredelse av opplysninger gjennom media, herunder via Internett, eller ved enhver annen metode, når opplysningene gir eller er egnet til å gi falske, uriktige eller villedende signaler om finansielle instrumenter, herunder utbredelse av rykter og nyheter, når personen som har utbredt opplysningene visste eller burde ha visst at opplysningene var falske, uriktige eller villedende. Når en journalist i sin yrkesmessige aktivitet utbrer slike opplysninger, skal forholdet vurderes under hensyn til de regler som gjelder for deres yrkesgruppe, med mindre personen direkte eller indirekte oppnår fordeler eller fortjeneste av utbredelsen.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om markedsmanipulasjon og akseptert markedspraksis.

§ 3-9 Forbud mot urimelige forretningsmetoder

(1) Ingen må benytte urimelige forretningsmetoder ved handel i finansielle instrumenter.

(2) God forretningsskikk skal iakttas ved henvendelser som rettes til allmennheten eller til enkeltpersoner og som inneholder tilbud eller oppfordring til å fremsette tilbud om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter

eller som ellers har til formål å fremme handel i finansielle instrumenter.

§ 3-10 Investeringsanbefalinger mv.

(1) Den som utarbeider eller formidler informasjon som anbefaler eller foreslår en investering eller investeringsstrategi vedrørende finansielle instrumenter eller utstederne av slike, og som er ment for distribusjon eller allmennheten, skal utvise tilbørlig aktsomhet for å sikre at informasjonen som presenteres er korrekt og skal på en klar og tydelig måte opplyse om eventuelle egne interesser og interessekonflikter som knytter seg til instrumentene eller utstederne.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utarbeidelse og formidling av informasjon som nevnt i første ledd. Departementet kan uten hensyn til første ledd fastsette særlige regler om muntlige investeringsanbefalinger.

(3) Reglene i eller i medhold av bestemmelsen her skal ikke gjelde for presse som er underlagt tilfredsstillende selvregulering.

§ 3-11 Rapporteringsplikt

(1) Den som på forretningsmessig basis gjennomfører eller tilrettelegger transaksjoner i finansielle instrumenter, skal straks rapportere til Kredittilsynet hvis det foreligger rimelig grunn til mistanke om innsidehandel eller markedsmanipulasjon i tilknytning til slike transaksjoner. Departementet kan i forskrift bestemme at første punktum bare skal gjelde verdipapirforetak og kredittinstitusjoner.

(2) Den som rapporterer etter første ledd, skal ikke informere noen andre om at melding er eller vil bli inngitt.

(3) Opplysninger som i god tro meddeles Kredittilsynet etter første ledd, er ikke brudd på noen form for taushetsplikt og gir ikke grunnlag for erstatning eller straff.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om oversendelse av opplysninger til Kredittilsynet og om rapportering etter denne bestemmelsen.

§ 3-12 Tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering

(1) Forbudet mot markedsmanipulasjon i § 3-8 gjelder ikke for tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering som gjennomføres i overensstemmelse med regler i medhold av annet ledd.

(2) EØS-avtalen vedlegg IX nr. 29 (forordning (EF) nr. 2273/2003) om tilbakekjøpsprogrammer og stabilisering av finansielle instrumenter gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om kontroll med tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering.

§ 3-13 Unntak for disposisjoner foretatt av EØS-stat, sentralbank mv.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke disposisjoner foretatt av eller på vegne av en EØS-stat, Den europeiske sentralbank, sentralbank i EØS-stat eller annet myndighetsorgan i slike stater når disposisjonen er et ledd

i en EØS-stats penge- eller valutapolitikk eller styring av offentlig gjeld.

Kapittel 4. Meldeplikt

§ 4-1 Primærinnsideres meldeplikt

(1) Personer som nevnt i § 3-6 første ledd skal straks gi norsk regulert marked hvor aksjene er notert, melding om kjøp, salg, bytte eller tegning av aksjer utstedt av selskapet eller av selskaper i samme konsern. Det samme gjelder for selskapets handel med egne aksjer og aksjer i selskaper i samme konsern. Foretak som eier børsnoterte aksjer i et annet foretak eller aksjer i et annet foretak som er notert på regulert marked, og som på grunn av eierskapet er representert i vedkommende foretaks styre, må gi melding ved handel i slike aksjer. Meldingen skal sendes senest innen åpningen av regulert marked dagen etter at kjøp, salg, bytte eller tegning har funnet sted.

(2) Meldeplikten gjelder også lån som nevnt i aksjeloven § 11-1 og allmennaksjeloven § 11-1, inngåelse, bytte, kjøp, eller salg av tegningsretter, opsjoner og tilsvarende rettigheter knyttet til aksjer som nevnt i første ledd.

(3) Meldeplikten omfatter også slik handel som gjelder vedkommendes nærstående som nevnt i § 2-5 nr. 1, 2 og 4.

(4) Selskapet skal uten ugrunnet opphold sende en ajourført oversikt over personer som nevnt i første ledd til vedkommende regulerte marked. Meldingen skal inneholde den meldepliktiges navn, personnummer eller lignende identifikasjonsnummer, adresse, type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.

(5) Meldepliktige etter første ledd skal uten ugrunnet opphold sende vedkommende regulerte marked en ajourført oversikt over personer og selskaper som nevnt i tredje ledd dersom disse innehar finansielle instrumenter som nevnt i første og annet ledd. Meldingen skal inneholde personnummer, organisasjonsnummer eller lignende identifikasjonsnummer.

(6) Denne paragraf gjelder tilsvarende for grunnfondsbevis.

§ 4-2 Flagging av erverv av større aksjeposter, rettigheter til aksjer og stemmerettigheter

(1) Denne paragrafen gjelder for aksjer opptatt til handel på regulert marked i en utsteder med Norge som hjemstat. Norge skal anses som hjemstat for utstedere som nevnt i § 5-4 annet til fjerde ledd. Der Norge er vertsstat for en utsteder, gjelder hjemstatens lovgivning for så vidt gjelder forholdene regulert i denne bestemmelse og § 4-3 annet til fjerde ledd, jf. § 5-4 femte ledd.

(2) Hvis en aksjeeiers eller annen persons andel av aksjer og/eller rettigheter til aksjer når opp til, overstiger eller faller under 5 prosent, 10 prosent, 15 prosent, 20 prosent, 25 prosent, 1/3, 50 prosent, 2/3 og 90 prosent, av aksjekapitalen eller en tilsvarende andel av stemmene som følge av erverv, avhendelse eller annen omstendighet, skal vedkommende gi melding til utstederen og til Kredittilsynet eller den Kredittilsynet utpeker.

(3) Like med aksjer og/eller rettigheter til aksjer regnes stemmerettigheter til aksjer som kan utøves med grunnlag i:

1. avtale etter lov om finansiell sikkerhetsstillelse §§ 3 og 4, såfremt sikkerhetshaver overfor sikkerhetsstiller erklærer at han har til hensikt å stemme for aksjene,
2. fullmakt hvor det ikke foreligger instruks fra aksjeeieren, og
3. avtale etter allmennaksjeloven § 4-2.

(4) Innlån av aksjer og tilbakelevering av aksjer til utlåner skal regnes som erverv og avhendelse i forhold til denne paragraf.

(5) Som rettighet til aksjer regnes i denne paragraf lån som nevnt i aksjeloven § 11-1 og allmennaksjeloven § 11-1, tegningsretter, opsjoner på kjøp av aksjer og tilsvarende rettigheter.

(6) Like med vedkommendes egne aksjer, rettigheter til aksjer eller stemmerettigheter som nevnt i tredje ledd, regnes

1. aksjer eller rettigheter til aksjer som eies eller erverves eller avhendes av nærstående som nevnt i § 2-5, og
2. stemmerettigheter til aksjer som nevnt i tredje ledd som innehas av eller overføres til nærstående som nevnt i § 2-5 eller ved opphør av slike rettigheter.

(7) Melding etter denne paragraf skal gis straks etter at avtale om erverv eller avhendelse er inngått, eller vedkommende blir kjent med eller burde ha blitt kjent med annen omstendighet som fører til at vedkommende når, passerer eller faller under en terskel i annet ledd.

(8) Denne paragrafen og forskrifter fastsatt i medhold av denne paragrafen gjelder tilsvarende for grunnfondsbevis. Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder ikke for handler foretatt av EØS-sentralbank og Den europeiske sentralbank i en kortvarig periode under forutsetning av at aksjenes stemmerett ikke benyttes.

(9) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om flagging, herunder bestemmelser om

- a) annen omstendighet som nevnt i andre ledd,
- b) at denne paragraf skal gjelde for stemmerettigheter til aksjer som ikke omfattes av tredje ledd nr. 1 til 3 og
- c) konsolidering av eierandeler.

(10) Departementet kan i forskrift fastsette unntak fra reglene i denne paragraf.

§ 4-3 Krav til melding

(1) Melding etter § 4-1 første til tredje ledd skal inneholde opplysninger om:

1. navn på den meldepliktige,
2. bakgrunn for meldingen,
3. navn på utsteder,
4. beskrivelse av det finansielle instrumentet,
5. type transaksjon,
6. tidspunkt og marked for transaksjonen,
7. kurs og volum på transaksjonen og
8. beholdning etter transaksjonen.

(2) Melding etter § 4-2 skal inneholde opplysninger som fastsatt av departementet i forskrift.

(3) Kredittilsynet eller den Kredittilsynet utpeker skal offentliggjøre meldinger som nevnt i denne bestemmelse på en måte som angitt i § 5-12. Vedkommende regulerte marked kan utarbeide og offentliggjøre oversikter som inneholder den meldepliktiges navn, type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling, den enkelte meldepliktige handel samt samlet beholdning for personer og selskaper som nevnt i § 4-1 første og tredje ledd.

(4) Melding etter § 4-2 annet ledd kan gis på norsk eller engelsk.

Kapittel 5. Løpende og periodisk informasjonsplikt, offentliggjøring mv.

I. Løpende informasjonsplikt

§ 5-1 Virkeområde

§§ 5-2 og 5-3 gjelder for utstedere hvis finansielle instrumenter er eller er søkt opptatt til handel på norsk regulert marked.

§ 5-2 Informasjonspliktens innhold

(1) Utsteder skal uoppfordret og umiddelbart offentliggjøre innsideinformasjon som direkte angår utsteder, jf. § 3-2 første til tredje ledd.

(2) Opplysninger som nevnt i første ledd skal offentliggjøres etter § 5-12. Opplysningene skal i tillegg gjøres tilgjengelige på utstедers internettside etter at offentliggjøring har funnet sted.

(3) Utsteder må ikke kombinere offentliggjøring av opplysninger som nevnt i første ledd med sin markedsføring på en måte som er egnet til å villede.

(4) Opplysninger som skal meddeles eller offentliggjøres som følge av opptak til handel ved andre regulerte markeder, skal sendes det regulerte markedet skriftlig for offentliggjøring i henhold til § 5-12 senest samtidig med at melding sendes til annet regulert marked eller opplysningene offentliggjøres på annen måte.

§ 5-3 Utsatt offentliggjøring mv.

(1) Utsteder kan utsette offentliggjøring av opplysninger som nevnt i § 5-2 første ledd for ikke å skade sine legitime interesser, forutsatt at allmennheten ikke villedes av utsettelsen og opplysningene behandles konfidensielt, jf. § 3-4.

(2) Legitime interesser som nevnt i første ledd kan typisk relatere seg til:

1. Pågående forhandlinger og tilhørende omstendigheter hvor resultat eller normal gjennomføring må forventes å bli påvirket av offentliggjøring. I særdeleshet der utstедers finansielle situasjon er alvorlig og umiddelbart truet uten at det er besluttet å begjære gjeldsforhandling eller at utsteder er insolvent, kan offentliggjøring utsettes for en begrenset periode, dersom offentliggjøring vil skade eksisterende og potensielle aksjeeiere eller långiveres interesser ved å undergrave utfallet av spesifikke forhandlinger som skal sikre utstедers langsiktige finansielle situasjon.

2. Beslutninger eller kontrakter som krever godkjenning av et annet selskapsorgan for å tre i kraft som følge av utstедers organisering, forutsatt at offentliggjøring av den ikke endelige beslutningen eller kontrakten sammen med opplysning om at endelig godkjenning ennå mangler, vil kunne villedde allmennhetens korrekte vurdering av forholdet.

(3) Dersom regulert marked anmoder om det, skal utsteder umiddelbart sende kopi av liste som nevnt i § 3-5 til vedkommende regulerte marked.

(4) Dersom utsteder har grunn til å tro at opplysninger som nevnt i første ledd er kjent for eller er i ferd med å bli kjent for uvedkommende, skal utsteder uoppfordret og umiddelbart offentliggjøre opplysningene i henhold til § 5-12.

II. Periodisk informasjonsplikt mv.

§ 5-4 Virkeområde

(1) §§ 5-5 til 5-11 gjelder for utstedere med Norge som hjemstat hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til handel på regulert marked.

(2) Norge er hjemstat for utsteder fra EØS som har forretningskontor her, dersom utsteder

1. har utstedt aksjer, eller
2. har utstedt gjeldsinstrumenter hvis pålydende verdi per enhet er mindre enn 1 000 euro, eller tilsvarende verdi i annen valuta.

(3) Norge er hjemstat for utsteder fra land utenfor EØS som er forpliktet til å registrere opplysninger i medhold av § 5-11 første ledd.

(4) Norge er hjemstat for utsteder som ikke er omfattet av annet og tredje ledd, dersom utsteder er fra en EØS-stat og utstедers omsettelige verdipapirer er tatt opp til handel på et regulert marked og utsteder har valgt Norge som hjemstat. Slik utsteder må enten ha forretningskontor i Norge eller ha sine omsettelige verdipapirer opptatt til handel på norsk regulert marked. Valget av Norge som hjemstat skal gjelde i minst tre år, med mindre de omsettelige verdipapirene ikke lenger er opptatt til handel på regulert marked.

(5) Norge er vertsstat for utsteder med annet EØS-land som hjemstat hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til handel på norsk regulert marked. Utstedere med Norge som vertsstat skal følge hjemstatens lovgivning for så vidt gjelder forholdene regulert i §§ 5-5 til 5-11.

(6) §§ 5-5 til 5-11 gjelder ikke for stat, regional eller lokal myndighet i stat, internasjonalt offentlig organ eller organisasjon som minst en EØS-stat er medlem i, EØS-sentralbank og Den europeiske sentralbank. §§ 5-5 til 5-11 gjelder heller ikke for utsteder som bare utsteder gjeldsinstrumenter hvis pålydende er minst 50 000 euro eller tilsvarende beløp i annen valuta, eller for utstedere av verdipapirfond. Departementet kan i forskrift gjøre ytterligere unntak fra §§ 5-5 til 5-11, samt gi regler om lovens anvendelse for verdipapirfond.

(7) Dersom ikke annet fremgår av den enkelte bestemmelse, gjelder §§ 5-5 til 5-14 og regler fastsatt i medhold av disse bestemmelsene tilsvarende for grunnfondsbevis så langt de passer.

(8) Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om virkeområde i forskrift, herunder regler om offentliggjøring av valg av hjemstat etter fjerde ledd.

§ 5-5 Årsrapport

(1) Utstederen skal utarbeide årsrapport i henhold til bestemmelser fastsatt i og i medhold av denne lov. Årsrapporten skal offentliggjøres senest fire måneder etter regnskapsårets utgang. Utstederen skal sørge for at årsrapporten forblir offentlig i minst fem år.

(2) Årsrapporten skal omfatte:

1. revidert årsregnskap,
2. årsberetning, og
3. erklæring fra de personene som er ansvarlige hos utstederen, med tydelig angivelse av navn og stillingsbetegnelse, om at
 - a) årsregnskapet, etter deres beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at
 - b) årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

(3) Dersom utstederen skal utarbeide konsernregnskap etter regnskapsloven § 3-2 tredje ledd, etter nasjonale regler som gjennomfører sjuende rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 om konsoliderte regnskaper eller tilsvarende regler i land utenfor EØS, skal det reviderte årsregnskapet bestå av konsernregnskap utarbeidet i samsvar med forordning (EF) nr. 1606/2002, jf. regnskapsloven § 3-9 første og annet ledd. Selskapsregnskapet til morselskapet skal være utarbeidet i samsvar med nasjonal lovgivning i den EØS-staten der hovedforetaket har sitt forretningskontor. Dersom det ikke kreves at utstederen skal utarbeide konsernregnskap, skal det reviderte årsregnskapet bestå av regnskap utarbeidet i samsvar med nasjonal lovgivning i medlemsstaten der utstederen har sitt forretningskontor.

(4) Årsregnskapet skal revideres i medhold av lov om revisjon og revisorer, etter nasjonale regler som gjennomfører artikkel 51 og 51 a i fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 om årsregnskapene for visse selskapsformer eller tilsvarende regler i land utenfor EØS og, dersom det kreves at utstederen utarbeider konsernregnskap, i samsvar med nasjonale regler som gjennomfører artikkel 37 i direktiv 83/349/EØF, eller tilsvarende regler i land utenfor EØS. Revisjonsberetningen undertegnet av de personene som er ansvarlig for revisjon av regnskapene skal offentliggjøres i sin helhet sammen med årsrapporten.

(5) Har revisor funnet at regnskapet ikke bør fastsettes slik det foreligger, eller har revisor gitt merknader, presiseringer eller tatt forbehold i revisjonsberetningen, skal melding om dette sendes Kredittilsynet og vedkommende regulerte marked så snart revisjonsberetningen er mottatt av utsteder.

(6) Årsberetningen skal utarbeides etter regnskapsloven § 3-3a, etter nasjonal lovgivning som gjennomfører artikkel 46 i direktiv 78/660/EØF eller tilsvarende regler i land utenfor EØS og, dersom det kreves at utstederen utarbeider konsernregnskap, etter nasjonal lovgivning som gjennomfører artikkel 36 i direktiv 83/349/EØF eller tilsvarende regler i land utenfor EØS.

(7) Dersom bedriftsforsamlingen eller representantskapet har vesentlige innsigelser mot styrets forslag til årsregnskap og årsberetning, eller generalforsamlingen ikke vedtar årsregnskapet og årsberetningen, skal melding om dette offentliggjøres etter § 5-12 umiddelbart etter at behandlingen er avsluttet.

(8) Departementet kan i forskrift fastsette regler om innhold, utarbeidelse og offentliggjøring av årsrapport og om ansvarlige personer som nevnt i annet ledd nr. 3.

§ 5-6 Halvårsrapport

(1) Utsteder skal utarbeide halvårsrapport for regnskapsårets første seks måneder i henhold til bestemmelser fastsatt i og i medhold av denne lov. Halvårsrapporten skal offentliggjøres så raskt som mulig og senest to måneder etter regnskapsperiodens utgang. Utsteder skal sørge for at halvårsrapport forblir offentlig i minst fem år.

(2) Halvårsrapporten skal inneholde:

1. sammendrag av finansregnskap (halvårsregnskap),
2. halvårsberetning, og
3. erklæringer fra de personene som er ansvarlige hos utstederen, med tydelig angivelse av navn og stillingsbetegnelse, om at
 - a) halvårsregnskapet, etter deres beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretaket og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at
 - b) halvårsberetningen, etter deres beste overbevisning, gir en rettviseende oversikt over opplysningene nevnt i fjerde ledd.

(3) Utsteder som er pliktig å utarbeide konsernregnskap etter regnskapsloven § 3-9 første og annet ledd, etter nasjonal lovgivning som gjennomfører forordning (EF) nr. 1606/2002 eller tilsvarende regler i land utenfor EØS, skal ved utarbeidning av halvårsregnskapet benytte den internasjonale regnskapsstandard for delårsregnskaper. Dersom utsteder ikke er forpliktet til å utarbeide konsernregnskap, skal halvårsregnskapet minst inneholde sammenfattede balansetall, sammenfattede tall over inntekt og tap og forklarende noter vedrørende disse tallene. Ved utarbeidelsen av halvårsregnskapet skal utsteder benytte samme krav til prinsippavvendelse for innregning og måling som ved utarbeidelse av årsregnskapet.

(4) Halvårsberetningen skal minst inneholde opplysninger om viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet. Det skal i tillegg gis en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode. For aksjeutstedere skal halvårsberetningen inneholde en beskrivelse av nærstående vesentlige transaksjoner.

(5) Er det avgitt revisjonsberetning eller uttalelse om begrenset revisjon til halvårsrapporten, skal denne offentliggjøres etter § 5-12 sammen med halvårsrapporten. Er det ikke avgitt revisjonsberetning eller uttalelse om begrenset revisjon til halvårsrapporten, skal dette tydelig fremgå av halvårsrapporten.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innhold, avleggelse og offentliggjøring av halvårsrapport og om ansvarlige personer som nevnt i annet ledd nr. 3. Departementet kan i forskrift fastsette krav om ytterligere delårsrapportering, inkludert delårsregnskaper og mellomliggende ledelseserklæring som nevnt i direktiv 2004/109/EF artikkel 6.

§ 5-7 Utsteder fra land utenfor EØS

Departementet fastsetter forskrifter til gjennomføring av direktiv 2004/109/EF artikkel 23.

§ 5-8 Endringer i aksjekapital, rettigheter, lån og vedtekter

(1) Aksjeutsteder skal straks offentliggjøre endring i rettighetene til utsteders aksjer, herunder endringer i tilknyttede finansielle instrumenter utstedt av selskapet.

(2) Aksjeutsteder skal senest ved utgangen av hver måned som det finner sted en aksjekapital- eller stemmerettsendring, offentliggjøre en oversikt over aksjekapitalen og antall stemmer i selskapet.

(3) Annen utsteder enn aksjeutsteder skal straks offentliggjøre endring i rettighetene knyttet til utsteders omsettelige verdipapirer, herunder endrede vilkår eller betingelser som indirekte kan påvirke innehaverens rettsstilling, især som følge av endrede lånebetingelser eller rente.

(4) Utsteder hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til handel på et norsk regulert marked, skal straks offentliggjøre utstedelsen av nye lån, herunder eventuelle garantier eller sikkerheter stilt i denne forbindelse. Denne bestemmelsen gjelder også utsteder som nevnt i § 5-4 sjette ledd. Denne bestemmelsen gjelder ikke for offentlige internasjonale organ der minst en EØS-stat er medlem.

(5) Opplysninger nevnt i første til fjerde ledd skal offentliggjøres etter § 5-12.

(6) Utsteder som har til hensikt å endre sine vedtekter, skal sende forslag om endringer til Kredittilsynet og vedkommende regulerte marked. Oversendelse skal skje elektronisk og finne sted senest samme dag som oversendelse av innkallingen til generalforsamling der forslaget skal behandles.

§ 5-9 Informasjon til aksjeeiere mv.

(1) Aksjeutsteder skal sørge for at fasiliteter og opplysninger som er nødvendig for at aksjeeierne skal kunne utøve sine rettigheter, er tilgjengelig i Norge. Aksjeutsteder skal videre sørge for at dataintegriteten ivaretas.

(2) Aksjeutsteder skal i innkalling til generalforsamling oppgi antall aksjer og stemmerettigheter, samt gi opplysninger om rettighetene til aksjeeierne.

(3) Aksjeutsteder skal i innkallingen vedlegge en fullmakt til å stemme.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om at en aksjeutsteder skal utpeke et foretak som sin representant som aksjeeier skal kunne utøve sine finansielle rettigheter gjennom, herunder om hvilke foretak som kan benyttes som representant og hva som anses som finansielle rettigheter.

(5) Aksjeutsteder skal offentliggjøre opplysninger om tildeling og utbetaling av utbytte, samt om utstedelse av nye aksjer, herunder eventuelle ordninger for tildeling, tegning, annullering og konvertering.

(6) Aksjeutsteder kan bruke elektronisk kommunikasjon når meldinger, varsler, informasjon, dokumenter, underretninger og lignende skal gi til en aksjeeier, dersom aksjeeier uttrykkelig har godtatt dette. Når en aksjeutsteder skal gi meldinger mv. til aksjeeier, kan han eller hun gjøre dette ved bruk av elektronisk kommunikasjon til den e-postadressen eller på den måten aksjeeier har angitt for dette formålet.

(7) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om informasjon til aksjeeier.

§ 5-10 Informasjon til långivere mv.

(1) Låntager skal sørge for at fasiliteter og opplysninger som er nødvendig for at långiverne skal kunne utøve sine rettigheter, er tilgjengelig i Norge. Låntager skal videre sørge for at dataintegriteten ivaretas.

(2) Låntager skal i innkallingen til långivermøte innta opplysninger om sted, tid, agenda, långivers rett til deltakelse på møtet, utbetaling av rente, utøvelsen av eventuelle konverterings-, bytte-, tegnings- eller annulleringsrettigheter, samt om tilbakebetaling av lånet.

(3) Låntager skal i innkallingen vedlegge en fullmakt til å stemme.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om at en låntager skal utpeke et foretak som sin representant som långiverne skal kunne utøve sine finansielle rettigheter gjennom, herunder om hvilke foretak som kan benyttes som representant og hva som anses som finansielle rettigheter.

(5) Långivermøtet kan holdes i en annen EØS-stat enn Norge såfremt pålydende pr. obligasjon er minst 50 000 euro, eller tilsvarende beløp i annen valuta på utstedelsestidspunktet, og alle fasiliteter og all informasjon som er nødvendig for at långiverne kan utøve sine rettigheter, er stilt til rådighet i den aktuelle EØS-staten.

(6) For kommunikasjon med långiver gjelder § 5-9 sjette ledd tilsvarende.

(7) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om informasjon til långivere.

§ 5-11 Årlig oversikt over offentliggjorte opplysninger

(1) Utsteder skal minst årlig utarbeide en oversikt over all informasjon vedkommende på bakgrunn av rettslige forpliktelser har gjort tilgjengelig for allmennheten de siste 12 måneder. I oversikten skal angis hvor informasjonen det er henvist til er tilgjengelig. Oversikten skal sendes prospektmyndigheten, jf. § 7-8 sjette ledd, etter at årsregnskapet er offentliggjort. Oversikten skal offentliggjøres etter nærmere regler fastsatt i forskrift.

(2) Bestemmelsen i første ledd får ikke anvendelse på utsteder av ikke-aksjerelaterte verdipapirer med pålydende pr. enhet på minst 50 000 euro.

III. Offentliggjøring mv.

§ 5-12 Offentliggjøring, innsending og oppbevaring av opplysninger

(1) Utsteder eller annen person som har søkt om opptak til handel uten utsteders samtykke, skal offentliggjøre opplysninger etter denne lov på en effektiv og ikke-diskriminerende måte. Offentliggjøringen skal skje uten kostnad for eiere og potensielle eiere av de omsettelige verdipapirene og skal i rimelig grad sikre tilgang til opplysningene i EØS-området. Opplysningene skal, samtidig som de offentliggjøres, sendes elektronisk til vedkommende regulerte marked, som skal oppbevare disse på betryggende vis.

(2) Opplysninger nevnt i §§ 5-5 og 5-6 skal sendes Kredittilsynet elektronisk samtidig som offentliggjøring etter første ledd skjer. Departementet kan fastsette nærmere regler om slik innsendelse.

(3) Opplysninger som er fortrolige eller hemmelige av hensyn til rikets sikkerhet, forholdet til fremmede stater eller landets forsvar, kan ikke offentliggjøres i henhold til første ledd.

(4) Første ledd første og annet punktum og annet ledd gjelder for utstedere med Norge som hjem- og vertsstat. For utstedere med Norge som vertsstat gjelder nevnte bestemmelser likevel bare der opptak til handel kun finner sted på norsk regulert marked. Slike utstedere skal i tillegg til å offentliggjøre opplysningene, sende disse til vedkommende lands offisielle lagringsmekanisme.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om offentliggjøring og oppbevaring av opplysninger, herunder at offentliggjøring og oppbevaring skal skje på annen måte enn angitt i bestemmelsen her.

§ 5-13 Språk

(1) Utstedere med Norge som hjemstat og som har omsettelige verdipapirer opptatt til notering bare på norsk regulert marked, skal gi opplysninger på norsk.

(2) Utsteder med Norge som hjemstat og som har omsettelige verdipapirer opptatt til notering på regulert marked både i Norge og i en vertsstat, skal gi opplysninger på norsk og, etter utsteders valg, enten på et språk som bestemt av vertsstatens kompetente myndighet, eller på engelsk.

(3) Kredittilsynet kan bestemme at utsteder som omhandlet i første og annet ledd kan unntas fra kravet om å gi opplysninger på norsk. Kredittilsynet kan delegere myndigheten etter første punktum til regulert marked.

(4) Utsteder med Norge som vertsstat og som ikke har omsettelige verdipapirer opptatt til notering på regulert marked i hjemstaten, skal gi opplysninger på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

(5) Dersom omsettelige verdipapirer opptas til notering på et regulert marked uten utstederens samtykke, på-

hviler forpliktelsene i første til fjerde ledd den person som uten utstederens samtykke har bedt om slikt opptak.

(6) Dersom verdipapirer med en pålydende verdi på minst 50 000 euro eller, for obligasjoner i en annen verdi enn euro med en pålydende verdi som minst tilsvarer 50 000 euro på utstedelsesdagen, opptas til notering på et regulert marked i Norge, skal utsteder offentliggjøre opplysningene enten på norsk eller engelsk.

IV. Likebehandling

§ 5-14 Likebehandling

(1) Utstedere av finansielle instrumenter opptatt til handel på norsk regulert marked, skal likebehandle innehaverne av deres finansielle instrumenter. Utsteder må ikke utsette innehaverne av de finansielle instrumentene for forskjellsbehandling som ikke er saklig begrunnet ut fra utsteders og innehavernes felles interesse.

(2) I forbindelse med omsetning eller utstedelse av finansielle instrumenter eller rettigheter til slike, må utsteders styrende organer, tillitsvalgte eller ledende ansatte ikke treffe tiltak som er egnet til å gi dem selv, enkelte innehavere av finansielle instrumenter eller tredjemenn en urimelig fordel på bekostning av andre innehavere eller utsteder. Det samme gjelder ved omsetning eller utstedelse av finansielle instrumenter eller rettigheter til slike innen konsern som utsteder inngår i.

Kapittel 6. Tilbudspått og frivillige tilbud ved oppkjøp

§ 6-1 Tilbudspått ved aksjeerverv

(1) Den som gjennom erverv blir eier av aksjer som representerer mer enn 1/3 av stemmene i et norsk selskap hvis aksjer er notert på norsk regulert marked (notert selskap), plikter å gi tilbud om kjøp av de øvrige aksjene i selskapet. Tilbudspått bortfaller dersom det foretas salg i samsvar med § 6-8, jf. § 6-9.

(2) Som erverv etter første ledd regnes også erverv av:

1. aksjer som representerer mer enn 50 prosent av stemmene i et selskap hvis vesentligste virksomhet består i å eie aksjer i et selskap som nevnt i første ledd,
2. andel i ansvarlig selskap eller kommandittselskap som eier aksjer i selskap som nevnt i første ledd, der andelshaverne bare er nærstående som nevnt i § 2-5,
3. tilsvarende andel i utenlandsk selskap som svarer til selskapsformer som nevnt i nr. 1 og 2, samt andre utenlandske foretak dersom tilbudsmyndigheten bestemmer dette.

(3) § 6-5 gjelder tilsvarende ved erverv som nevnt i annet ledd nr. 1 og 3.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette regler som pålegger tilbudspått ved erverv av rettigheter eller andre interesser knyttet til aksjer, herunder nærmere regler om hvilke rettigheter eller interesser som skal kunne utløse tilbudspått og nærmere regler om slik tilbudspått.

(5) Første til fjerde ledd gjelder også når erververen tidligere har fremsatt frivillig tilbud. Første til fjerde ledd gjelder likevel ikke dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. det frivillige tilbudet var fremsatt i samsvar med reglene om pliktige tilbud,
2. tilbudspliktgrensen som nevnt i første ledd passerer som følge av tilbudet, og
3. det var opplyst i tilbudsdokumentet at det frivillige tilbudet fremsettes i samsvar med reglene om pliktige tilbud, og at dette medfører at det ikke vil inntre tilbudsplikt selv om tilbudspliktgrensen som nevnt i første ledd passerer som følge av tilbudet.

(6) Første ledd gjelder tilsvarende ved erverv fra noen vedkommende er identifisert med etter § 6-5, når erververen alene eller sammen med en eller flere av de nærstående passerer tilbudspliktgrensen som følge av ervervet.

§ 6-2 Unntak for visse typer erverv

(1) Tilbudsplikt etter § 6-1 og § 6-6 inntreer ikke ved erverv i form av

1. arv eller gave,
2. vederlag ved skifte eller
3. vederlag ved fisjon eller fusjon av aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

(2) Tilbudsmyndigheten kan i særlige tilfeller pålegge tilbudsplikt ved erverv som nevnt i første ledd.

(3) Tilbudsmyndigheten kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra tilbudsplikten ved erverv fra noen vedkommende er identifisert med etter § 6-5, jf. § 6-1 sjette ledd.

§ 6-3 Unntak for visse institusjoner

Tilbudsplikt etter § 6-1 og § 6-6 inntreer ikke når en finansinstitusjon erverver aksjer i et selskap for å unngå eller begrense tap på engasjement. Institusjonen skal straks gi melding om slikt erverv til tilbudsmyndigheten. Tilbudsmyndigheten kan pålegge institusjonen plikt til innen en fastsatt frist å fremsette tilbud som nevnt i § 6-1 eller å avhende aksjer slik at tilbudsplikten bortfaller.

§ 6-4 Tilbudsmyndigheten

(1) Med tilbudsmyndigheten etter dette kapittel menes det regulerte marked hvor aksjene i selskapet som er gjenstand for overtakelsestilbudet er notert. Departementet kan i forskrift bestemme at hele eller deler av tilbudsmyndighetens kompetanse, skal utøves av Kredittilsynet.

(2) Tilbudsmyndigheten skal samarbeide og utveksle informasjon med tilsvarende utenlandske myndigheter i spørsmål som omfattes av dette kapittel.

§ 6-5 Konsolidering

(1) I forhold til reglene om tilbudsplikt regnes like med en aksjeeiers egne aksjer, aksjer som eies eller erverves av nærstående som nevnt i § 2-5. Tilbudsplikt inntreer uavhengig av om ervervet foretas av aksjeeieren selv eller av aksjeeierens nærstående som nevnt i § 2-5. Ved vurderingen av om det inntreer gjentatt tilbudsplikt regnes tilbud som tidligere er fremsatt av nærstående som nevnt i § 2-5, like med en erververs tidligere fremsatte tilbud.

(2) Tilbudsmyndigheten avgjør om det skal foretas identifikasjon etter første ledd. Tilbudsmyndighetens vedtak skal meddeles deltakerne i den i gruppen som er gjenstand for identifikasjon.

§ 6-6 Gjentatt tilbudsplikt og etterfølgende erverv

(1) Aksjeeier som eier aksjer som representerer mer enn 1/3 av stemmene i et notert selskap, plikter å gi tilbud om kjøp av de øvrige aksjene i selskapet (gjentatt tilbudsplikt) dersom aksjeeieren gjennom erverv blir eier av aksjer som representerer 40 prosent eller mer av stemmene i selskapet. Første punktum gjelder tilsvarende dersom aksjeeieren gjennom erverv blir eier av 50 prosent eller mer av stemmene i selskapet. Første og annet punktum gjelder ikke ved erverv som skjer i tilknytning til fremsettelse av tilbud som nevnt i § 6-1.

(2) Aksjeeier som har passert tilbudspliktgrense som nevnt i § 6-1 eller § 6-6 første ledd på en måte som ikke utløser tilbudsplikt, og derfor ikke har fremsatt pliktig tilbud, plikter ved ethvert etterfølgende erverv som øker stemmeandelen, å gi tilbud om kjøp av de øvrige aksjene i selskapet.

(3) Tilbudsplikten etter første og annet ledd gjelder likevel ikke dersom det foretas salg av aksjer i samsvar med § 6-8, jf. § 6-9.

§ 6-7 Samtykke til aksjeerverv

Hvis et erverv etter selskapets vedtekter er avhengig av styrets samtykke, anses styret å ha samtykket hvis ikke saken er avgjort innen tre uker etter at melding om ervervet er mottatt av selskapet.

§ 6-8 Melding til tilbudsmyndigheten

(1) Når avtale om erverv som vil utløse tilbudsplikt etter §§ 6-1 til 6-6 er inngått, skal den som har eller vil få tilbudsplikt, straks gi melding om dette til tilbudsmyndigheten og til selskapet. I meldingen skal det angis om det vil bli fremsatt tilbud om kjøp av de øvrige aksjer i selskapet eller om det vil foretas salg i henhold til § 6-9. Tilbudsmyndigheten skal offentliggjøre meldingen.

(2) Den tilbudspliktige og selskapet skal informere sine ansatte umiddelbart etter at meldingen er offentliggjort.

(3) Dersom det ikke gis melding etter første ledd, eller tilbudsplikten på annen måte bestrides, skal tilbudsmyndigheten treffe vedtak vedrørende de spørsmål saken reiser.

(4) Melding om salg kan endres til melding om fremsettelse av tilbud, forutsatt at tilbudet fremsettes innen fristen som er fastsatt i § 6-10 første ledd.

(5) Inntil tilbud fremsettes eller salg er gjennomført, kan det for den del av aksjene som overstiger tilbudspliktgrensen, ikke utøves andre rettigheter i selskapet enn retten til å heve utbytte for aksjene og til å utøve fortrinnsrett ved kapitalforhøyelse.

§ 6-9 Salg av aksjer

(1) Salg av aksjer i henhold til melding eller vedtak som nevnt i § 6-8, skal foretas innen fire uker etter at tilbudsplikten inntrådte.

(2) Salget skal omfatte den del av aksjene som overstiger grensen som nevnt i § 6-1. Ved tilbudsplikt etter § 6-6 kan salget begrenses til de aksjer som er ervervet ved det etterfølgende ervervet.

§ 6-10 Tilbudet

(1) Tilbud skal fremsettes uten ugrunnet opphold og senest innen fire uker etter at tilbudsplikten inntrådte.

(2) Tilbudet skal omfatte alle selskapets aksjer, herunder aksjer med begrenset stemmevekt eller uten stemmerett.

(3) Et tilbud kan ikke gjøres betinget.

(4) Tilbudsprisen skal være minst like høy som det høyeste vederlag tilbyderen har betalt eller avtalt i perioden 6 måneder før tilbudsplikten inntrådte. Dersom det er klart at markedskursen når tilbudsplikten inntreffer er høyere enn den pris som følger av første punktum, skal tilbudsprisen være minst like høy som markedskursen.

(5) Har tilbyderen etter at tilbudsplikten inntrådte og før utløpet av tilbudsperioden betalt eller avtalt høyere vederlag enn tilbudsprisen, skal nytt tilbud anses fremsatt med en tilbudspris som svarer til det høyere vederlag. Bestemmelsene i § 6-12 annet ledd gjelder tilsvarende for det nye tilbudet.

(6) Oppgjør i henhold til tilbudet skal skje i penger. Et tilbud kan likevel gi aksjeeierne rett til å velge annet oppgjør.

(7) Oppgjøret skal garanteres av finansinstitusjon med tillatelse til å stille slik garanti i Norge. Tilbudsmyndigheten kan gi nærmere forskrifter om garanti som nevnt i første punktum.

(8) Oppgjør skal finne sted snarest, og senest innen 14 dager etter tilbudsperiodens utløp.

(9) Tilbyder skal ikke forskjellsbehandle aksjeeiere ved fremsettelse av tilbud.

§ 6-11 Tilbudsperioden

(1) Tilbudet skal angi en frist for aksjeeier til å akseptere tilbudet (tilbudsperioden). Fristen kan ikke settes kortere enn fire uker og ikke lengre enn seks uker.

(2) Departementet kan gi nærmere forskrifter om adgang til å fravike lovens alminnelige krav til lengste tillatte tilbudsperiode.

§ 6-12 Nytt tilbud

(1) Før tilbudsperiodens utløp kan tilbyderen fremsette nytt tilbud, dersom tilbudet blir godkjent av tilbudsmyndigheten. Selskapets aksjeeiere har rett til å velge mellom tilbudene.

(2) Fremsettes nytt tilbud, skal tilbudsperioden forlenges slik at det gjenstår minst to uker til fristens utløp.

§ 6-13 Krav til tilbudsdokument

(1) Den som har tilbudsplikt, skal utarbeide et tilbudsdokument som gjengir tilbudet og gir riktige og fullstendige opplysninger om forhold av betydning ved vurderingen av tilbudet.

(2) I tilbudsdokumentet skal særskilt angis:

1. tilbyders navn og adresse, samt organisasjonsform og organisasjonsnummer dersom tilbyder er et foretak,
2. opplysninger om hvilke aksjer eller aksjeklasser tilbudet gjelder,

3. opplysninger om nærstående som nevnt i § 6-5, herunder grunnlaget for identifikasjonen og eventuelle aksjeeieravtaler,

4. hvilke aksjer og lån som nevnt i aksjeloven § 11-1 og allmennaksjeloven § 11-1 i det noterte selskapet som eies av tilbyder eller noen som nevnt i § 6-5,

5. tilbudsprisen og hvilken metode som er brukt for å fastsette tilbudsprisen, oppgjørsfrist og oppgjørsform, samt hvilke garantier som stilles for oppfyllelse av tilbyders forpliktelser,

6. prinsippene som er lagt til grunn for verdsettelsen av formuesgjenstander som tilbys som oppgjør, herunder opplysninger om forhold som må tillegges vekt ved bedømmelsen av spørsmålet om å tegne eller erverve verdipapirer,

7. frist for aksept av tilbudet og hvordan tilbudet skal aksepteres,

8. hvordan kjøpet av aksjene skal finansieres,

9. særlige fordeler som etter avtale tilstås medlemmer av ledelsen eller styrende organer i selskapet eller som noen av disse er stilt i utsikt,

10. hvilken kontakt tilbyderen har hatt med ledelsen eller styrende organer i selskapet før fremsettelsen av tilbudet,

11. formålet med å overta kontrollen i selskapet og planer for videre drift,

12. reorganisering mv. av selskapet og det konsern som selskapet inngår i,

13. den betydning gjennomføringen av tilbudet vil få for de ansatte, herunder de rettslige, økonomiske og arbeidsmessige virkninger, samt juridiske og skattemessige konsekvenser av tilbudet,

14. den største og minste andel av aksjer som tilbyder forplikter seg til å erverve,

15. opplysninger om utbetaling av erstatning som tilbys for rettigheter som kan bli tilsidesatt som følge av vedtak som nevnt i § 6-17 fjerde ledd,

16. opplysninger om lovvalg og verneting vedrørende tvister som måtte oppstå i forbindelse med inngåtte avtaler mellom tilbyder og aksjeeierne.

(3) Tilbudsdokumentet skal undertegnes av tilbyder.

§ 6-14 Godkjenning og offentliggjøring av tilbudet

(1) Tilbudet og tilbudsdokumentet skal godkjennes av tilbudsmyndigheten før tilbudet fremsettes eller offentliggjøres.

(2) Etter at tilbudet er godkjent, skal den tilbudspliktige sende det til alle aksjeeiere med kjent oppholdssted. Selskapet plikter å medvirke til at utsendelse kan finne sted.

(3) Etter at tilbudet er godkjent, skal den tilbudspliktige og selskapet gjøre tilbudet kjent for sine ansatte.

(4) Tilbudsdokument som er godkjent av kontrollmyndigheten i en annen EØS-stat, skal anses godkjent fra det tidspunkt det foreligger melding fra EØS-staten om at tilbudsdokumentet er utarbeidet i samsvar med nasjonale regler som gjennomfører direktiv 2004/25/EF, og godkjent av kontrollmyndigheten i vedkommende EØS-stat. Til-

budsmyndigheten kan likevel stille krav om at tilbudsdocumentet oversettes.

§ 6-15 Gebyr

Tilbudsmyndigheten kan kreve gebyr av tilbyder til dekning av utgifter ved godkjenning som nevnt i § 6-14.

§ 6-16 Selskapets uttalelse om tilbudet

(1) Når det fremsettes tilbud etter reglene om tilbudsplikt, skal selskapets styre utarbeide og offentliggjøre et dokument som inneholder styrets begrunnede vurdering av tilbudets konsekvenser i forhold til selskapets interesser, herunder hvilken effekt tilbudsgivers strategiske planer som angitt i tilbudsdocumentet vil kunne få for de ansatte og for lokaliseringen av selskapets virksomhet. Der som styret ikke finner å kunne gi en anbefaling til aksjeeierne om hvorvidt de bør akseptere tilbudet eller ikke, skal det redegjøres nærmere for bakgrunnen for dette. Det skal også opplyses om styremedlemmenes og daglig leders eventuelle standpunkt til tilbudet i egenskap av aksjeeiere i selskapet. Dersom styret innen rimelig tid mottar en særskilt uttalelse fra de ansatte om tilbudets innvirkning på sysselsettingen, skal denne vedlegges dokumentet.

(2) Uttalelsen skal foreligge senest én uke før tilbudsperiodens utløp.

(3) Uttalelsen skal sendes tilbudsmyndigheten, og gjøres kjent for aksjeeierne og de ansatte.

(4) Er tilbud fremsatt av noen som er medlem av styret i selskapet, eller er tilbudet fremsatt i forståelse med selskapets styre, avgjør tilbudsmyndigheten hvem som skal avgi uttalelse som nevnt i første ledd på vegne av selskapet.

§ 6-17 Begrensning i selskapets handlefrihet

(1) Etter at selskapet er underrettet om at tilbud skal fremsettes etter § 6-1, § 6-2 annet ledd eller § 6-6 og inn-til tilbudsperioden er utløpt og resultatet er klart, kan styret eller daglig leder ikke treffe vedtak om

1. utstedelse av aksjer eller andre finansielle instrumenter av selskapet eller av et datterselskap,
2. fusjon av selskapet eller datterselskap,
3. salg eller kjøp av vesentlige virksomhetsområder i selskapet eller dets datterselskaper, eller andre disposisjoner av vesentlig betydning for arten eller omfanget av virksomheten, eller
4. kjøp eller salg av selskapets aksjer.

(2) Denne paragraf gjelder ikke disposisjoner som er en del av selskapets normale løpende forretningsdrift, eller tilfeller der generalforsamlingen har gitt styret eller daglig leder fullmakt til å treffe de aktuelle vedtak med sikte på oppkjøpssituasjoner.

(3) Selskapets generalforsamling kan gjennom vedtekt fastsette at EØS-regler som svarer til direktiv 2004/25/EF artikkel 9(2) og (3), jf. artikkel 12(2), skal gjelde for selskapet.

(4) Selskapets generalforsamling kan gjennom vedtekt også fastsette at EØS-regler som svarer til direktiv 2004/25/EF artikkel 11, jf. artikkel 12(2), skal gjelde. I et even-

tuelt vedtak etter første punktum skal selskapets generalforsamling fastsette de nærmere betingelser for beregning og utbetaling av erstatning i henhold til artikkel 11(5) i samme direktiv.

(5) Selskaper som har fattet vedtak i henhold til tredje og fjerde ledd, skal melde vedtaket til tilbudsmyndigheten, samt til de kompetente myndigheter i andre medlemsstater der selskapet er opptatt til notering på et regulert marked, eller hvor det er anmodet om slik notering.

§ 6-18 Offentliggjøring av resultat av fremsatt tilbud

Tilbyder skal straks offentliggjøre resultatet av ethvert fremsatt tilbud.

§ 6-19 Frivillige tilbud

(1) Bestemmelsene i § 6-10 siste ledd og §§ 6-12 til 6-18 får tilsvarende anvendelse ved frivillige tilbud som innebærer at tilbudsplikt etter § 6-1 inntreer hvis tilbudet aksepteres av de som kan benytte det.

(2) Første ledd gjelder ikke ved tilbud som rettes særskilt til enkelte aksjeeiere, med mindre tilbudet fremsettes samtidig eller i sammenheng og har samme innhold.

(3) Den som har fattet en beslutning om fremsettelse av frivillig tilbud som omhandlet i første ledd, skal straks gi melding til tilbudsmyndigheten og til selskapet. Tilbudsmyndigheten skal offentliggjøre meldingen. Tilbyder og selskapet skal informere sine ansatte umiddelbart etter at meldingen er offentliggjort.

(4) Tilbudet skal fremsettes innen rimelig tid etter at beslutning om fremsettelse av frivillig tilbud er fattet.

(5) Frivillig tilbud som omhandlet i første ledd skal angi en frist for aksjeeier til å akseptere tilbudet.

Fristen kan ikke settes kortere enn to uker og ikke lenger enn 10 uker. Departementet kan gi nærmere forskrifter om adgang til å fravike lovens alminnelige krav til lengste tillatte tilbudsperiode.

§ 6-20 Utøvelse av aksjeeierrettigheter ved forsømmelse av tilbudsplikt

Aksjeeiere som forsømmer sin tilbudsplikt etter § 6-1, § 6-2 annet ledd eller § 6-6 kan, mens tilbudsplikten foreligger, ikke utøve andre rettigheter i selskapet enn retten til utbytte og til fortrinnsrett ved kapitalforhøyelse, uten samtykke fra et flertall av de øvrige aksjeeierne.

§ 6-21 Tvangssalg av aksjer

(1) Dersom det ikke er fremmet tilbud etter § 6-1, § 6-2 annet ledd eller § 6-6 og fristen for salg etter § 6-9 overskrides, kan tilbudsmyndigheten selge aksjene etter reglene om tvangssalg så langt de passer. Tvangsfullbyrdelsesloven § 10-6, jf. § 8-16, kommer ikke til anvendelse.

(2) Tilbudsmyndigheten skal varsle den tilbudspliktige om at tvangssalg vil bli foretatt senest to uker før salg foretas.

§ 6-22 Tvungen overføring av aksjer i forbindelse med tilbudsplikt og frivillig tilbud

(1) Har tilbyder etter fremsettelse av pliktig eller frivillig tilbud etter § 6-19 ervervet mer enn ni tideler av de

stemmeberettigede aksjene i målselskapet og en tilsvarende del av de stemmer som kan avgis på generalforsamlingen, kan tilbyder beslutte overføring av de øvrige aksjer i henhold til lov om allmennaksjeselskaper § 4-25. Gjenværende aksjeeiere har rett til å kreve at tilbyder overtar aksjene.

(2) Dersom tvungen overføring av aksjer finner sted innen tre måneder etter utløpet av tilbudsfristen etter § 6-11, skal tilbudsprisen legges til grunn ved fastsettelsen av løsningssummen hvis ikke særlige grunner tilsier en annen pris.

(3) Har tilbyderen etter å ha satt frem frivillig tilbud ervervet eierandel som angitt i første ledd, kan tvungen overføring av aksjer finne sted uten at det først er fremsatt pliktig tilbud dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. tvungen overføring iverksettes senest fire uker etter at erverv av aksjer ved frivillig tilbud er gjennomført,
2. løsningssummen tilsvarer minst det laveste beløp tilbudsprisen ville ha vært ved pliktig tilbud, og
3. det stilles tilsvarende garanti som ved fremsettelse av pliktig tilbud etter § 6–10 syvende ledd. Allmennaksjeloven § 4-25 femte ledd gjelder ikke i den utstrekning det er stilt slik garanti.

§ 6-23 Overtakelsestilbud med tilknytning til flere stater

(1) Bestemmelsene i dette kapittel gjelder tilsvarende i forhold til

1. selskap med forretningskontor i annen stat, hvis aksjer eller andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer, ikke er notert på regulert marked i den stat hvor selskapet har sitt forretningskontor, men på norsk regulert marked, og
2. selskap med forretningskontor i Norge, hvis aksjer er notert på regulert marked i annen EØS- stat.

(2) Departementet kan for tilfeller som nevnt i første ledd, gi nærmere forskrifter om anvendelsen av bestemmelsene i dette kapittel, samt om tilbudsmyndighet og om lovvalg.

(3) Tilbudsmyndigheten kan ved enkeltvedtak helt eller delvis gjøre unntak fra bestemmelsene i dette kapittel i forhold til selskap med forretningskontor i Norge, hvis aksjer er notert på regulert marked både i Norge og stat utenfor EØS. Tilsvarende gjelder i forhold til selskap med forretningskontor i stat utenfor EØS, hvis aksjer er notert på regulert marked i Norge.

Kapittel 7. Prospektkrav ved offentlige tilbud og opptak til notering

I. Definisjoner

§ 7-1 Definisjoner

Med ikke-aksjerelaterte verdipapirer menes i dette kapittelet andre omsettelige verdipapirer enn:

1. aksjer og andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer som nevnt i § 2-2 annet ledd nr. 1, og
2. omsettelige verdipapirer som gir rett til å erverve verdipapirer som nevnt i punkt 1, dersom rettighetene er

utstedt av utstedere av det underliggende verdipapiret eller av et selskap i samme konsern.

II. Prospektplikt

§ 7-2 Prospektplikt ved tilbud om tegning eller kjøp

Ved tilbud om tegning eller kjøp av omsettelige verdipapirer som rettes til 100 personer eller flere i det norske verdipapirmarkedet og gjelder et beløp på minst 100 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder, skal det utarbeides prospekt etter reglene i dette kapittelet. Det samme gjelder der en tilbyder hjemmehørende i Norge fremsetter tilbud i en annen EØS-stat og prospektet skal godkjennes etter bestemmelsene i § 7-7.

§ 7-3 Prospektplikt ved opptak til notering

Ved opptak til notering av omsettelige verdipapirer på norsk regulert marked, herunder kapitalforhøvelser i selskap med noterte aksjer, skal det utarbeides prospekt etter reglene i dette kapittelet. Det samme gjelder der en utsteder hjemmehørende i Norge søker opptak til notering på regulert marked i annen EØS- stat og prospektet skal godkjennes etter bestemmelsene i § 7-7.

§ 7-4 Unntak fra prospektplikt ved tilbud

Bestemmelsen i § 7-2 kommer ikke til anvendelse dersom:

1. tilbudet gjelder ikke-aksjerelaterte verdipapirer utstedt av en EØS-stat, EØS-sentralbank eller Den europeiske sentralbank,
2. tilbudet gjelder verdipapirer garantert av en EØS-stat,
3. tilbudet gjelder ikke-aksjerelaterte verdipapirer som utstedes fortløpende eller gjentatte ganger av kredittinstitusjoner, dersom verdipapirene er dekket av en innskuddsgarantiordning og oppfyller nærmere krav fastsatt av departementet i forskrift,
4. tilbudet fremsettes i forbindelse med fusjon, forutsatt at det foreligger et dokument som gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,
5. tilbudet gjelder bytte av aksjer i samme selskap, forutsatt at byttet ikke innebærer en forhøyelse av selskaps aksjekapital,
6. tilbudet gjelder verdipapirer som tilbys som vederlag ved oppkjøp, forutsatt at det foreligger et dokument som gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,
7. tilbudet gjelder aksjer som tilbys vederlagsfritt til eksisterende aksjeeiere, forutsatt at det foreligger et dokument med opplysninger om aksjeklasse, antall aksjer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,
8. tilbudet rettes til profesjonelle investorer etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift,
9. tilbudet rettes til nåværende eller tidligere ansatte eller styremedlemmer fra arbeidsgiveren eller fra annet selskap i samme konsern, forutsatt at vedkommende selskap har verdipapirer som er notert på et regulert marked og at det foreligger et dokument som inneholder opplysninger om type og antall verdipapirer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,

10. tilbudet gjelder verdipapirer som legges ut i enkeltstørrelser med pålydende eller krav på vederlag på minst 50 000 euro.

§ 7-5 Unntak fra prospektplikt ved opptak til notering

Bestemmelsen i § 7-3 kommer ikke til anvendelse ved opptak til notering som gjelder:

1. kapitalforhøyelser der antall aksjer som utstedes i forbindelse med kapitalforhøyelsen utgjør mindre enn 10 prosent av antall aksjer i samme klasse som allerede er notert, beregnet over en periode på 12 måneder,
2. ikke-aksjerelaterte verdipapirer utstedt av en EØS-stat, EØS-sentralbank eller Den europeiske sentralbank,
3. verdipapirer garantert av en EØS-stat,
4. ikke-aksjerelaterte verdipapirer som utstedes fortløpende eller gjentatte ganger av kredittinstitusjoner, dersom verdipapirene dekkes av en innskuddsgarantiordning og oppfyller nærmere krav fastsatt av departementet i forskrift,
5. verdipapirer som noteres i forbindelse med fusjon, forutsatt at det foreligger et dokument som gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,
6. bytte av aksjer i allerede noterte aksjer i samme selskap, forutsatt at byttet ikke innebærer en forhøyelse av selskapets aksjekapital,
7. verdipapirer som tilbys som vederlag ved oppkjøp, forutsatt at det foreligger et dokument som gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,
8. aksjer i samme klasse som allerede noterte aksjer, når aksjene tilbys vederlagsfritt til eksisterende aksjeeiere, forutsatt at det foreligger et dokument med opplysninger om aksjeklasse, antall aksjer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,
9. verdipapirer som tilbys nåværende eller tidligere ansatte eller styremedlemmer fra arbeidsgiver eller fra annet selskap i samme konsern, forutsatt at verdipapirer av samme klasse er notert på regulert marked og at det foreligger et dokument med opplysninger om type og antall verdipapirer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,
10. aksjer som utstedes ved bruk av rettigheter som nevnt i § 2-2 annet ledd nr. 3, der aksjer i samme klasse er notert på regulert marked,
11. verdipapirer som er notert på et annet regulert marked og oppfyller nærmere krav fastsatt av departementet i forskrift.

§ 7-6 Dispensasjon

(1) Prospektmyndigheten kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra reglene i dette kapitlet for tilbud om og opptak til notering av

1. verdipapirer utstedt av ideelle organisasjoner med sikte på å innhente midler til allmenntilgode formål,
2. obligasjoner utstedt av fylkeskommune eller kommune eller tilsvarende myndigheter i en annen EØS-stat,
3. verdipapirer garantert av fylkeskommune eller kommune, eller tilsvarende myndigheter i en annen EØS-stat,

4. ikke-aksjerelaterte verdipapirer utstedt av offentlige internasjonale organer der én eller flere EØS-stater er medlem,
5. obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter med løpetid på under 12 måneder.

(2) Prospektmyndigheten kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra reglene i dette kapitlet for tilbud om ikke-aksjerelaterte verdipapirer som utstedes fortløpende eller gjentatte ganger av kredittinstitusjoner, og som gjelder et totalbeløp på mindre enn 50 000 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder.

III. Godkjenning, kontroll, registrering og gjensidig anerkjennelse

§ 7-7 Godkjenning av EØS-prospekt

(1) Med EØS-prospekt menes i dette kapitlet prospekt som gjelder:

1. opptak til notering på regulert marked,
2. tilbud som gjelder beløp på minst 2 500 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder,
3. tilbud eller opptak til notering som nevnt i § 7-4 nr. 1 og 2 og § 7-5 nr. 2 og 3, forutsatt at det er utarbeidet prospekt etter bestemmelsene i medhold av § 7-13 annet ledd og §§ 7-14 til 7-21,
4. tilbud eller opptak til notering av bostadsobligasjoner etter nærmere bestemmelse fastsatt i forskrift, forutsatt at det er utarbeidet prospekt etter bestemmelsene i medhold av § 7-13 annet ledd og §§ 7-14 til 7-21, og
5. tilbud som gjelder beløp under 2 500 000 euro, forutsatt at det er utarbeidet prospekt etter bestemmelsene i medhold av § 7-13 annet ledd og §§ 7-14 til 7-21.

(2) EØS-prospekt skal være godkjent før prospektet offentliggjøres.

(3) EØS-prospekt som gjelder tilbud rettet mot det norske markedet eller opptak til notering på norsk regulert marked, skal godkjennes av prospektmyndigheten, med mindre annet følger av denne paragraf eller av § 7-9 om gjensidig anerkjennelse av prospekt.

(4) EØS-prospekt utarbeidet av en utsteder med registrert forretningskontor i Norge skal godkjennes av prospektmyndigheten selv om tilbudet bare rettes mot markeder i en annen EØS-stat eller bare gjelder opptak til notering på regulert marked i en annen EØS-stat. En tilbyder eller utsteder kan likevel velge at myndighetene i den EØS-stat hvor tilbudet fremsettes eller opptak til notering søkes, skal godkjenne prospektet dersom prospektet gjelder ikke-aksjerelaterte verdipapirer som:

1. har minste pålydende på 1 000 euro eller mer, eller
2. gir rett til å kjøpe underliggende verdipapirer eller gir rett til kontantoppgjør.

(5) Prospektmyndigheten kan godkjenne prospekt utarbeidet av utstedere med registrert hovedkontor i land utenfor EØS etter de regler som gjelder i dette landet, forutsatt at prospektet er utarbeidet etter internasjonale standarder og opplysningene i prospektet tilsvarer de opplysninger som etter bestemmelsene i dette kapitlet skal gis i EØS-prospekt.

§ 7-8 Kontroll av prospekt mv.

(1) Prospektmyndigheten skal ved godkjenning av EØS-prospekt påse at prospektet inneholder de opplysninger som kreves etter lov eller forskrift.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette at prospekter ved tilbud som ikke faller inn under § 7-7 skal sendes prospektmyndigheten for kontroll før prospektet offentliggjøres.

(3) Kontrollen av prospekt som gjelder verdipapirer av samme klasse som verdipapirer som er notert på et regulert marked skal avsluttes senest fem arbeidsdager etter at fullstendig prospekt er mottatt av prospektmyndigheten. Det samme gjelder kontrollen av prospekt som gjelder verdipapirer der det tidligere er utarbeidet prospekt etter reglene om tilbud. I andre tilfeller skal kontrollen avsluttes senest ti arbeidsdager etter at fullstendig prospekt er mottatt av prospektmyndigheten.

(4) Dersom prospektmyndigheten anser det ulovlig å gjennomføre tilbudet etter annen lov eller forskrift, kan den nedlegge forbud mot at tilbudet gjennomføres.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om gjennomføring av prospektkontrollen.

(6) Kredittilsynet er prospektmyndighet. Departementet kan bestemme at hele eller deler av Kredittilsynets myndighet etter dette kapitlet skal utøves av et regulert marked.

§ 7-9 Gjensidig anerkjennelse av EØS-prospekt

(1) EØS-prospekt som er godkjent av kontrollmyndigheten i en annen EØS-stat, skal anses godkjent fra det tidspunktet det foreligger melding fra EØS-staten om at prospektet er utarbeidet i samsvar med direktivet og godkjent av hjemstatens myndighet.

(2) Tilbydere med EØS-prospekt godkjent av prospektmyndigheten som skal rette tilbud mot markeder i annen EØS-stat, kan be prospektmyndigheten om å gi melding som nevnt i første ledd til den aktuelle staten. Det samme gjelder i forhold til opptak til notering i en annen EØS-stat. Slik melding skal gis innen tre dager etter at anmodning er mottatt.

(3) Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder ikke for obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter med løpetid på under 12 måneder.

§ 7-10 Registrering av prospekt

Prospekt som ikke skal godkjennes etter § 7-7 skal sendes Foretaksregisteret for registrering før det offentliggjøres.

§ 7-11 Gebyr

(1) Prospektmyndigheten kan kreve gebyr til dekning av utgifter ved kontroll som nevnt i § 7-7 og § 7-8 fra den som utarbeider prospekt.

(2) Foretaksregisteret kan kreve gebyr av tilbydereren til dekning av utgifter ved registrering som nevnt i § 7-10.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om beregning og innkreving av gebyr.

§ 7-12 Gyldighet

(1) Et godkjent prospekt kan benyttes i 12 måneder etter offentliggjøringen, forutsatt at det utarbeides tillegg i samsvar med § 7-15.

(2) Et godkjent grunnprospekt kan benyttes inntil 12 måneder, eller til perioden for utstedelse av verdipapirene er utløpt, etter nærmere regler fastsatt av departementet i forskrift.

(3) Et registreringsdokument kan benyttes i 12 måneder etter at det er godkjent, forutsatt at det er utarbeidet en oversikt over offentliggjort informasjon i samsvar med nærmere regler om informasjonsplikt og offentliggjøring fastsatt i medhold av lov om regulerte markeder.

IV. Utforming av prospekt

§ 7-13 Opplysninger i prospekt

(1) Et prospekt skal inneholde de opplysninger som, blant annet med hensyn til særlige forhold hos tilbydereren og arten av de verdipapirene som tilbys, er nødvendige for at investorene skal kunne foreta en velfundert vurdering av utsteders og eventuelle garantisters økonomiske stilling og utsikter og av rettigheter knyttet til de nevnte verdipapirene. Opplysningene i prospekt skal fremstilles i en lett forståelig og analyserbar form. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om opplysninger i prospekt.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette regler for innholdet i EØS-prospekter.

§ 7-14 Utforming av prospekt

(1) Et prospekt kan utformes som ett eller flere dokumenter. Dersom prospektet utformes som flere separate dokumenter, skal disse benevnes som registreringsdokument, verdipapirdokument og sammendrag. Etter nærmere regler fastsatt i forskrift av departementet, kan et prospekt ved låneprogram utformes som et grunnprospekt.

(2) Opplysninger som er offentliggjort og kontrollert etter § 7-7 eller registrert etter § 7-10, kan anses som del av prospektet ved at det henvises til disse. I så fall må det foreligge en referanseliste som viser hvor de relevante opplysningene fremgår. Henvisninger kan ikke gjøres i prospektets sammendrag.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utforming av prospekt.

§ 7-15 Tillegg til prospekt

Enhver ny omstendighet, vesentlig feil eller unøyaktighet som kan få betydning for vurderingen av verdipapirene, og som fremkommer mellom tidspunktet for offentliggjøringen av prospektet og tidspunktet for akseptperiodens utløp eller opptaket til notering, skal fremgå av et tillegg til prospektet. Tillegget skal godkjennes i samsvar med § 7-7 og offentliggjøres uten ugrunnet opphold i samsvar med § 7-19.

§ 7-16 Utelatelse av visse opplysninger

Prospektmyndigheten kan tillate at enkelte opplysninger utelates i et prospekt

1. dersom offentliggjøring av opplysningene er i strid med allmenne hensyn,
2. dersom offentliggjøring av opplysningene fører til at utstederen blir alvorlig skadelidende, forutsatt at utelatelsen ikke vil kunne virke villedende på offentligheten med hensyn til forhold som er av vesentlig betydning for vurderingen av utstederen, tilbyderens, eventuelle garantister eller verdipapirene,
3. dersom opplysningene har liten betydning og ikke kan innvirke på vurderingen av utstederens, tilbyderens og eventuelle garantisters økonomiske stilling og utsikter,
4. dersom informasjonen ikke er relevant på bakgrunn av utstederens virksomhet eller juridiske form, eller de aktuelle verdipapirene, og det ikke finnes tilsvarende opplysninger som kan anses relevante på bakgrunn av virksomheten mv.

§ 7-17 Språk

Prospekt skal utarbeides på norsk, engelsk, svensk eller dansk. Prospektmyndigheten kan kreve at sammendraget oversettes til norsk.

V. Ansvar og offentliggjøring mv.

§ 7-18 Ansvar

(1) Ved tilbud om tegning eller kjøp av aksjer som fremsettes av det selskapet som har utstedt aksjene, er selskapets styre ansvarlig for at prospektet fyller de krav som er fastsatt. Tilsvarende gjelder ved opptak til notering på regulert marked.

(2) Det skal fremgå av prospektet hvem som er ansvarlig for dette.

(3) De som er ansvarlige for prospektet, skal avgi en erklæring om at opplysningene i prospektet så langt de kjenner til er i samsvar med de faktiske forhold, og om at prospektet ikke inneholder villedende eller ufullstendige opplysninger om forhold som er av betydning ved bedømmelsen av spørsmålet om å akseptere tilbudet eller at det i prospektet ikke forekommer utelatelser som er av en slik art at de kan endre prospektets betydningsinnhold.

§ 7-19 Offentliggjøring av prospekt mv.

(1) Prospekt skal offentliggjøres senest når tilbudsperioden starter eller notering foretas. Ved tilbud om tegning av aksjer i en aksjeklasse som søkes notert for første gang, skal prospektet offentliggjøres senest seks arbeidsdager før tilbudsperiodens utløp.

(2) Prospekt kan offentliggjøres ved at det:

1. innrykkes i minst én riksdekkende avis,
2. stilles vederlagsfritt til disposisjon for allmennheten på tilbyderens forretningskontor eller på markedsplassens forretningskontor og hos verdipapirforetak som plasserer tilbudet,
3. gjøres tilgjengelig elektronisk på tilbyderens eller markedsplassens hjemmeside og på hjemmesiden til eventuelle verdipapirforetak som plasserer tilbudet, eller

4. gjøres tilgjengelig på prospektmyndighetens hjemmeside.

(3) Ved offentliggjøring etter annet ledd nr. 2 til 4, skal det opplyses i en riksdekkende avis hvor prospektet er tilgjengelig.

(4) Prospekt i papirformat skal kunne innhentes vederlagsfritt.

(5) Akseptblankett kan bare gis ut sammen med fullstendig prospekt.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om offentliggjøring av prospekt.

§ 7-20 Annonser mv.

Dersom det orienteres om tilbud i annonser eller på annen måte, skal det samtidig opplyses at nærmere opplysninger fremgår av prospektet, samt hvor prospektet kan innhentes. Opplysningene skal være i overensstemmelse med opplysningene i prospektet.

§ 7-21 Tilbakekall av aksept

(1) Dersom prospektet ikke inneholder opplysninger om pris eller fremgangsmåten for prisfastsettelsen, kan aksept av tilbudet tilbakekalles innen to dager etter at endelig pris og antall verdipapirer som tilbys er registrert hos prospektmyndigheten eller i Foretaksregisteret. Departementet kan i forskrift fastsette regler om slik registrering.

(2) Dersom det offentliggjøres tillegg som nevnt i § 7-15, kan aksept av tilbudet gjort før tillegget ble offentliggjort tilbakekalles innen to dager etter slik offentliggjøring.

Kapittel 8. Egenhandel

§ 8-1. Anvendelsesområde

(1) Bestemmelsene i dette kapittel gjelder ansatte i:

1. verdipapirforetak og deres tilknyttede agenter,
2. forvaltningsselskaper for verdipapirfond,
3. finansinstitusjoner,
4. foretak som inngår i finanskonsern med unntak av eiendomsmeglingselskaper og inkassoselskaper,
5. pensjonskasser,
6. e-pengeforetak som ikke er unntatt fra lov om e-pengeforetak § 5-3, og
7. Innovasjon Norge, Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Husbanken, Folketrygdfondet og Norges Bank,

som normalt har innsyn i eller arbeider med investeringstjenester eller forvaltning av finansielle instrumenter for foretaket eller foretakets kunders regning.

(2) Departementet kan i forskrift bestemme at bestemmelsen i dette kapittel skal gjelde for andre ansatte som arbeider med forvaltningen av offentlige midler og ansatte i offentlige institusjoner som driver finansieringsvirksomhet, enn de som er nevnt i første ledd nr. 7.

(3) Departementet kan gjøre unntak fra §§ 8-2 og 8-3 for ansatte i filial av norsk foretak. Det kan ikke gjøres unntak for handel med finansielle instrumenter som er no-

tert på norsk regulert marked eller utstedt av et norsk foretak.

§ 8-2 Generelle regler om ansattes egenhandel

(1) Ansatte kan ikke utstede eller handle for egen regning med finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 første ledd nr. 4 og § 2-2 annet ledd nr. 3. Dette gjelder likevel ikke erverv av opsjoner på aksjer eller grunnfondsbevis i arbeidsgiverforetaket når opsjonene er utstedt av foretaket. Andre finansielle instrumenter, med unntak av andeler i verdipapirfond, kan avhendes tidligst 12 måneder etter ervervet.

(2) Ansatte kan ikke finansiere erverv av finansielle instrumenter ved lån som er opptatt med sikkerhet i egne finansielle instrumenter. Ansatte kan ikke selge finansielle instrumenter vedkommende ikke eier eller låne finansielle instrumenter.

(3) Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra kravene i første og annet ledd, herunder hvilke typer finansielle instrumenter ansatte kan erverve og hvor lenge ervervede finansielle instrumenter må eies før de kan avhendes. Departementet kan videre fastsette vilkår for at minste eiertid kan fravikes.

(4) Ansatte kan ikke kjøpe finansielle instrumenter av arbeidsgiverforetaket, eller selge finansielle instrumenter til arbeidsgiverforetaket. Tilsvarende gjelder i forhold til verdipapirfond som arbeidsgiverforetaket er forvaltnings-selskap for. Forbudet gjelder ikke erverv av aksjer eller grunnfondsbevis utstedt av foretaket eller rettigheter til slike aksjer eller grunnfondsbevis som er utstedt av foretaket eller erverv av andeler i verdipapirfond som forvaltes av arbeidsgiverforetaket.

(5) Ansatte skal på forhånd opplyse motparten dersom handelen foretas for den ansattes egen regning.

(6) Kredittilsynet kan gjøre unntak fra bestemmelsene i fjerde og femte ledd.

§ 8-3 Særlige regler om egenhandel for ansatte i visse typer foretak

(1) Ansatte i foretak som nevnt i § 8-1 første ledd nr. 2 til 7, kan ikke ved handel for egen regning benytte verdipapirforetak som regelmessig yter investeringstjenester av vesentlig omfang overfor arbeidsgiverforetaket. Dette gjelder ikke ved tegning av aksjer i henhold til fortrinnsrett etter aksjeloven eller allmennaksjeloven. Kredittilsynet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsene i dette ledd.

(2) Ansatte i verdipapirforetak som arbeider med eller på annen måte har kjennskap til innholdet av en analyse eller rapport, kan ikke handle for egen regning med finansielle instrumenter dersom den ansatte vet eller burde vite at verdipapirforetaket vil offentliggjøre en analyse eller rapport om utsteder av vedkommende instrument som vil kunne få innvirkning på kursen på instrumentet ved offentliggjøring. Forbudet gjelder fire uker før offentliggjøringen, og frem til offentliggjøring er skjedd.

(3) Ansatte i verdipapirforetak kan ikke tre inn i avtaler med verdipapirforetakets oppdragsgivere.

§ 8-4 Krav til habilitet

Ansatte må ikke delta i beslutninger i arbeidsgiverforetaket om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter som er utstedt av et selskap som vedkommende leder, eller har ledende stilling i, eller hvor vedkommende er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen. Ansatte må heller ikke delta i behandlingen av noe spørsmål som har slik betydning for vedkommende selv eller nærstående at vedkommende må anses for å ha en personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Ansatte i Folketrygdfondet kan likevel delta i beslutninger som nevnt i første punktum, selv om vedkommende er medlem av bedriftsforsamlingen i utstederforetaket. Departementet kan i forskrift gjøre tilsvarende unntak for ansatte i Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Husbanken og Norges Bank.

§ 8-5 Rapportering av egenhandel

(1) Ansatte i foretak som nevnt i § 8-1 første ledd skal umiddelbart gi melding til foretaket om enhver handel for egen regning med finansielle instrumenter. Det samme gjelder handel den ansatte har foretatt for regning av nærstående. Meldingen skal gis til én person som er utpekt av foretaket.

(2) Foretak som nevnt i § 8-1 første ledd skal påse at rapportering av egenhandel som nevnt i første ledd til enhver tid er tilgjengelig for Kredittilsynet. Rapporter oppbevares i minst tre år.

(3) Foretaket skal regelmessig vurdere om det foreligger overtredelse av bestemmelsene i kapittelet her. Dersom det er grunn til mistanke om overtredelse, skal foretaket straks rapportere dette til Kredittilsynet.

§ 8-6 Egenhandel foretatt av nærstående og tillitsvalgte

(1) Bestemmelsene i §§ 8-2 til 8-5 gjelder tilsvarende for styremedlem, varamedlem og observatør i foretak som nevnt i § 8-1 første ledd som normalt har innsyn i eller arbeider med investeringstjenester eller forvaltning av finansielle instrumenter for foretaket eller foretakets kunders regning.

(2) Bestemmelsene i §§ 8-2 og 8-3 gjelder tilsvarende for kjøp, salg eller tegning ansatte eller tillitsvalgte nevnt i første ledd foretar for regning av nærstående som nevnt i § 2-5 nr. 1, 2 og 4. For nærstående av ansatte eller tillitsvalgte i verdipapirforetak gjelder bestemmelsene tilsvarende for kjøp, salg eller tegning som foretas av vedkommende verdipapirforetak for den nærståendes regning. For nærstående av ansatte eller tillitsvalgte i andre foretak enn verdipapirforetak gjelder forbudet i § 8-3 første ledd handel for egen regning gjennom verdipapirforetak som står oppført på arbeidsgiverforetakets lister som nevnt i § 8-7 tredje ledd.

§ 8-7 Arbeidsgiverforetakets plikter

(1) Foretak som nevnt i § 8-1 første ledd skal føre lister over ansatte, styremedlemmer, varamedlemmer og observatører som omfattes av bestemmelsene i dette kapittel.

(2) Foretakene skal ha interne regler som sikrer at foretaket fører en effektiv kontroll med at reglene i dette kapittel overholdes.

(3) Foretakene skal føre lister over verdipapirforetak som omfattes av § 8-3 første ledd.

DEL 3. VERDIPAPIRFORETAK

Kapittel 9. Tillatelse, vilkår og grensekryssende virksomhet

I. Tillatelse, søknad og tilbakekall

§ 9-1 Tillatelse til å yte investeringstjenester og tilknyttede tjenester

(1) Investeringstjenester som ytes på forretningsmessig basis kan bare ytes av foretak som har tillatelse til dette fra departementet. I tillatelsen skal det angis hvilke investeringstjenester og tilknyttede tjenester verdipapirforetaket kan yte. Verdipapirforetaket skal søke Kredittilsynet om godkjenning før det tilbyr tilknyttede tjenester ut over det som fremgår av tillatelsen.

(2) Tillatelse etter første ledd skal bare gis der konsesjonsmyndigheten anser vilkårene for å yte investeringstjenester i §§ 9-8 til 9-21 oppfylt, og der organiseringen av foretaket er av en slik art at det kan gjennomføres et effektivt og betryggende tilsyn med verdipapirforetaket.

§ 9-2 Unntak fra krav om tillatelse mv.

(1) Unntatt fra kravet om tillatelse i § 9-1 og de øvrige bestemmelsene i lovens kapittel 9 og 10 er den virksomhet som utøves av

1. Norges Bank,
2. Folketrygdfondet,
3. offentlige myndigheter som forvalter offentlig gjeld,
4. forvaltningsselskaper for verdipapirfond,
5. forsikringsselskaper,
6. pensjonskasser,
7. depotmottakere for verdipapirfond og pensjonskasser, og
8. foretak med tillatelse til å drive virksomhet som opsjonssentral, oppgjørssentral eller regulert marked.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for den som:

1. yter investeringstjenester ved enkelte anledninger som ledd i annen lovregulert eller selvregulert yrkesvirksomhet,
2. bare yter investeringstjenester overfor selskap innen samme konsern,
3. bare yter investeringstjenester som ledd i forvaltning av en ordning for arbeidstakeres eierandeler,
4. bare yter investeringstjenester som nevnt i nr. 2 og 3,
5. bare driver investeringsrådgivning under utøvelsen av annen yrkesvirksomhet, forutsatt at det ikke ytes særskilt vederlag for investeringsrådgivningen,
6. handler for egen regning i finansielle instrumenter, eller yter investeringstjenester knyttet til varederivater eller derivatkontrakter som nevnt i § 2-2 femte ledd nr. 5 til kundene i hovedvirksomheten, forutsatt at dette er en tilknyttet aktivitet til hovedvirksomheten

vurdert på konsernbasis, og at denne hovedvirksomheten ikke er yting av investeringstjenester eller banktjenester,

7. har som hovedvirksomhet å handle for egen regning med varer eller varederivater, forutsatt at foretaket ikke er del av et konsern som har yting av andre investeringstjenester eller banktjenester som hovedvirksomhet,
 8. yter investeringstjenester utelukkende ved å handle for egen regning i derivatmarkedet og spotmarkedet, forutsatt at vedkommendes eneste formål er å sikre egne posisjoner i derivatmarkedet, og forutsatt at oppgjørssentral eller oppgjørssentral fra de samme markedene trer inn som part eller på annen måte garanterer for oppfyllelsen av kontraktene,
 9. handler for andre medlemmers regning i derivatmarkedet, eller stiller priser for slike medlemmer, forutsatt at kontraktene som inngås eller prisene som stilles er sikret ved at oppgjørssentral eller oppgjørssentral fra de samme markedene trer inn som part eller på annen måte garanterer for oppfyllelsen av kontraktene eller prisene.
- (3) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om unntakene i bestemmelsen her.

§ 9-3 Søknad om tillatelse

(1) I søknad om tillatelse skal det opplyses om hvilke av tjenestene som nevnt i § 2-1 foretaket skal yte, og andre opplysninger av betydning for vurderingen av om tillatelse skal gis. Søknaden skal inneholde opplysninger som viser at de lovbestemte kravene i kapittel 9 og 10 er oppfylt. Konsesjonsmyndighetene kan be om ytterligere opplysninger.

(2) Foretakets vedtekter, driftsplan og interne rutiner for organisering som nevnt i § 9-11 skal være vedlagt.

(3) Dersom søkeren er:

1. datterforetak av et verdipapirforetak eller en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen EØS-stat,
 2. datterforetak av et hovedforetak for et annet verdipapirforetak eller en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen EØS-stat, eller
 3. kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et verdipapirforetak med tillatelse i en annen medlemsstat,
- kan tillatelse bare gis etter samråd med myndighetene i vedkommende EØS-stat.

(4) Vedtak om tillatelse skal meddeles søker snarest mulig og senest seks måneder etter at søknaden ble mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysninger som er nødvendig for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunkt slike opplysninger ble mottatt.

(5) Verdipapirforetaket kan starte sin virksomhet umiddelbart etter at tillatelse er gitt.

§ 9-4 Endring eller tilbakekall av tillatelse

(1) Kredittilsynet kan helt eller delvis endre, herunder sette nye vilkår, eller tilbakekalle tillatelse til å yte investeringstjenester dersom verdipapirforetaket:

1. ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller har opphørt å yte investeringstjenester i mer enn seks måneder,
2. har fått tillatelsen ved hjelp av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter,
3. ikke lenger oppfyller de vilkår som ble stilt for tillatelsen, herunder kravene til ansvarlig kapital,
4. foretar alvorlige eller systematiske overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov,
5. gjør seg skyldig i mislige forhold som gir grunn til å frykte at en fortsettelse av virksomheten kan skade allmenne interesser, eller
6. ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 16-3.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for tillatelse gitt i medhold av § 9-5 og § 9-6.

(3) Dersom tillatelsen til et foretak som driver virksomhet i en annen EØS-stat tilbakekalles, skal vedkommende myndigheter i vertsstaten underrettes.

§ 9-5 Regulerte markeders adgang til å drive multilateral handelsfasilitet

Departementet gir foretak med tillatelse i medhold av lov om regulerte markeder tillatelse til å drive multilateral handelsfasilitet, jf. kapittel 11, dersom foretaket oppfyller §§ 9-1, 9-9, 9-10, 9-11, 9-13 og 11-1.

§ 9-6 Tillatelse til å yte kreditt

(1) Verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon, kan bare yte kreditt etter tillatelse fra departementet. Kreditt kan kun ytes til kjøp av finansielle instrumenter som handles gjennom foretaket.

(2) Foretak med tillatelse til å yte kreditt skal påse at det stilles betryggende sikkerhet for kreditten.

(3) Foretaket kan ikke yte kreditt til kunder dersom det foreligger særlige forhold som medfører risiko for at kundene ikke kan oppfylle sine forpliktelser.

(4) Foretaket kan ikke yte kreditt på bedre vilkår enn de alminnelige vilkår foretaket ellers benytter, ved kreditt til:

1. styremedlem,
2. person som alene eller sammen med andre avgjør foretakets kredittsaker,
3. aksjeeier med minst tre prosent av aksjekapitalen,
4. noen som etter § 2-5 nr. 1 til 4 er nærstående til person som nevnt i punkt 1 til 3.

§ 9-7 Offentlig register over foretak med adgang til å yte investeringstjenester

Kredittilsynet skal påse at det føres et offentlig register over foretak med adgang til å yte investeringstjenester i Norge, herunder foretak nevnt i §§ 9-24 og 9-25. Registeret skal inneholde opplysninger om hvilke investerings-tjenester og tilknyttede tjenester foretakene kan yte.

II. Vilkår for tillatelse

§ 9-8 Organisasjonsform

(1) Tillatelse til å yte investeringstjenester kan gis til kredittinstitusjon, aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

(2) Gis tillatelse til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap gjelder følgende særregler:

1. selskapet skal ha forretningskontor og hovedkontor i Norge,
2. tillatelse kan nektes dersom et medlem av selskapets styre ikke oppfyller nødvendige krav til hederlig vandel og erfaring, og
3. tillatelse kan nektes dersom aksjeeier med betydelig eierandel i selskapet ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket.

(3) Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra kravet til foretaksform i første ledd, og kan i tilfelle fastsette nærmere regler om organisering av virksomheten mv.

§ 9-9 Verdipapirforetaks ledelse

(1) Styremedlemmer, daglig leder og andre som faktisk deltar i ledelsen av verdipapirforetak, skal ha relevante kvalifikasjoner og yrkeserfaring, ha ført en hederlig vandel, og for øvrig ikke ha utvist utilbørlig atferd som gir grunn til å anta at stillingen eller vervet ikke vil kunne ivaretas på forsvarlig måte.

(2) Den faktiske ledelsen av verdipapirforetak skal forestås av minst to personer. Kredittilsynet kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra kravet i første punktum.

(3) Verdipapirforetak skal opplyse Kredittilsynet om skifte av ledere som nevnt i første ledd, herunder gi opplysninger som er relevante for å vurdere om personen fyller vilkårene i første ledd. For verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon, gjelder opplysningsplikten også ved endringer i sammensetningen av selskapets styre.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om krav til personer som leder verdipapirforetak.

§ 9-10 Aksjeeierstruktur

(1) Eier av betydelig eierandel i verdipapirforetak skal være egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket.

(2) Erverv av betydelig eierandel i verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon, kan bare gjennomføres etter at melding om dette på forhånd er sendt til Kredittilsynet av erververen.

(3) Melding til Kredittilsynet skal også sendes før økning av eierandel som medfører at vedkommendes andel av aksjekapitalen eller stemmene når opp til eller overstiger 20 prosent, 33 prosent eller 50 prosent.

(4) Kredittilsynet skal innen tre måneder fra den dag melding som nevnt i annet og tredje ledd er mottatt, nekte slikt erverv dersom vedkommende aksjeeier ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av verdipapirforetaket.

(5) Dersom erververen av en betydelig eierandel i verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon, er verdipapirforetak, kredittinstitusjon, forsikringsselskap eller forvaltningsselskap for verdipapirfond fra annet EØS-land, og verdipapirforetaket som følge av ervervet vil bli vedkommendes datterforetak, kan tillatelse bare gis etter samråd med tilsynsmyndighetene i vedkommende EØS-land. Første punktum gjelder tilsvarende for erverv fore-

tatt av personer som kontrollerer nevnte type foretak. Fristen etter denne paragrafs fjerde ledd gjelder ikke i slike tilfeller.

(6) Kredittilsynet kan sette frister for gjennomføring av erverv etter annet og tredje ledd.

(7) Ved avhendelse av eierandel som medfører at eierandelens størrelse kommer under grensene som nevnt i annet og tredje ledd, skal avhenderen gi melding til Kredittilsynet.

(8) Kredittilsynet gir nærmere regler om plikten til å gi melding om foretakets aksjeeiere som nevnt i denne paragraf.

§ 9-11 Organisering av virksomheten

(1) Verdipapirforetak skal innrette sin virksomhet slik at foretaket:

1. har tilstrekkelige og betryggende retningslinjer og rutiner som skal sikre etterlevelse av foretakets forpliktelser etter lov og forskrifter,
2. er oppbygd og organisert på en slik måte at risikoen for interessekonflikter mellom foretaket og dets kunder eller foretakets kunder seg imellom begrenses til et minimum, jf. § 10-10,
3. treffer rimelige tiltak som skal sikre kontinuitet og regelmessighet i investeringstjenestevirksomheten, herunder ha nødvendige systemer, ressurser og prosedyrer,
4. treffer betryggende tiltak slik at operasjonell risiko begrenses til et minimum når det benytter seg av en tredjepart til utføring av operasjonelle funksjoner, jf. annet ledd,
5. har effektive informasjonsbehandlingssystemer, gode administrasjons- og regnskapsrutiner, kontroll- og sikkerhetsordninger, samt stillingsinstruksjoner som særskilt regulerer ansvarsfordelingen mellom daglig leder og andre ledere av virksomheten,
6. har tilfredsstillende interne kontrollmetoder, som blant annet omfatter regler for personlige transaksjoner som foretas av foretakets ledere, ansatte og tilknyttede agenter,
7. sørger for at det blir ført lister over alle investeringstjenester, herunder alle utførte transaksjoner, som skal være minst så fyllestgjørende at Kredittilsynet kan kontrollere om de regler Kredittilsynet har ansvar for, er overholdt. Slike lister skal oppbevares i minst fem år. Kredittilsynet skal ha tilgang til og føre tilsyn med lister ført av norske filialer av utenlandske verdipapirforetak, jf. §§ 9-24 og 9-25,
8. har interne instruksjoner for de ansattes adgang til å være medlem av styre, bedriftsforsamling eller representantskap eller ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd i selskaper. Slike instruksjoner skal også omfatte styremedlemmer som har slik innflytelse i verdipapirforetaket som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd. Tilsvarende instruksjoner skal utarbeides for tilfeller der det er gitt dispensasjon etter § 10-3 annet ledd, og

9. har interne rutiner for krav til og beregning av sikkerhet ved formidling og inngåelse av avtaler etter § 10-5 første og annet ledd og § 10-6, samt ved kredittgivning etter § 9-6.

(2) Verdipapirforetak som utkontrakterer funksjoner, kan ikke overlate viktige operasjonelle funksjoner til tredjepart dersom dette fører til at

1. foretakets internkontroll og evne til å påse etterlevelsen av dets forpliktelser blir merkbart forringet, eller
2. Kredittilsynets mulighet for å føre tilsyn med virksomheten merkbart forringes eller vanskeliggjøres.

(3) Verdipapirforetak skal treffe betryggende tiltak slik at kundens finansielle instrumenter holdes atskilt fra foretakets finansielle instrumenter. Verdipapirforetak kan bare benytte kundens finansielle instrumenter for egen regning dersom kunden uttrykkelig har gitt samtykke til dette.

(4) Verdipapirforetak skal treffe betryggende tiltak slik at kundemidler holdes atskilt fra foretakets midler. Verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjoner, kan ikke benytte kundemidler for egen regning.

(5) Styret og daglig leder skal utarbeide interne retningslinjer og instruksjoner i samsvar med første ledd.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om organisering av verdipapirforetak, herunder om foretakenes interne retningslinjer, instruksjoner og oppgaveplikt. Departementet kan også fastsette særlige regler om utkontraktering.

§ 9-12 Verdipapirforetakenes sikringsfond

(1) Verdipapirforetak skal være medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond.

(2) Fondets formål er ved manglende økonomisk evne hos medlemmene å gi dekning for krav som skyldes medlemmenes behandling av kunders midler og finansielle instrumenter.

(3) Fondets forpliktelser finansieres av medlemmene slik at deres ansvar er prinsipielt proratarisk, subsidiært solidarisk.

(4) Fondet kan ikke gjøre gjeldende andre innsigelser overfor skadelidte enn de innsigelser verdipapirforetaket selv har i forhold til skadelidte.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om fondet, herunder om fondets virksomhet og finansiering, hvem som plikter å være medlem i fondet, ansvarsomfang, og om rettigheter og plikter for medlemmene og mulige skadelidte.

(6) Departementet kan bestemme i hvilken grad reglene om Verdipapirforetakenes sikringsfond skal gjelde for kredittinstitusjoner og utenlandske foretak som yter investeringstjenester i Norge. Departementet kan bestemme at enkelte grupper av investorer eller enkelte typer krav ikke behøver å være dekket av fondet.

§ 9-13 Startkapital

(1) Verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon, skal ha en startkapital på et beløp i norske kroner som minst svarer til 730 000 euro. For foretak som i henhold til tillatelsen bare skal yte investeringstjenester,

kan Kredittilsynet gi tillatelse til en lavere startkapital, men ikke lavere enn et beløp i norske kroner som svarer til 125 000 euro.

(2) Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra første ledd og fastsette nærmere regler om startkapital.

§ 9-14 Krav til kapital i forhold til virksomheten

(1) Et verdipapirforetak skal til enhver tid oppfylle de krav til kapital som følger av §§ 9-15 og 9-16, samt forskrift og enkeltvedtak gitt i medhold av disse bestemmelsene.

(2) Verdipapirforetaket skal organiseres og drives på en forsvarlig måte. Dette innebærer blant annet at foretaket skal ha:

1. klar organisasjonsstruktur,
2. klar ansvarsfordeling,
3. klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger,
4. hensiktsmessige retningslinjer for å identifisere, styre, overvåke og rapportere risiko institusjonen er, eller kan bli, eksponert for.

(3) Verdipapirforetakets styrings- og kontrollordninger samt retningslinjer og rutiner skal stå i forhold til risikoen ved og omfanget av virksomheten i foretaket.

§ 9-15 Beregnet kapitalkrav

(1) Et verdipapirforetaks ansvarlige kapital skal til enhver tid utgjøre minst åtte prosent av et beregningsgrunnlag etter regler fastsatt i forskrift.

(2) For verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon, kan ikke den ansvarlige kapitalen i noe tilfelle være mindre enn de beløp som følger av § 9-13 første ledd.

(3) Beregningsgrunnlaget for kravet til ansvarlig kapital skal tilsvare summen av beregningsgrunnlagene for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

(4) Beregningsgrunnlaget for kredittrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i risikovekter fastsatt i forskrift (standard metode) eller med utgangspunkt i risikoparametere helt eller delvis fastsatt av institusjonen selv på bakgrunn av interne målemetoder for klassifisering og kvantifisering av kredittrisiko (internbasert rating metode – IRB).

(5) Beregningsgrunnlaget for markedsrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i regler fastsatt i forskrift, eller med utgangspunkt i interne målemetoder.

(6) Beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko skal fastsettes som: en andel av gjennomsnittlig inntekt (basis metode), en andel av inntekten innenfor de ulike forretningsområder multiplisert med en indikator på tapserfaring fastsatt av departementet (sjablongmetode) eller på bakgrunn av interne målemetoder for operasjonell risiko (avanserte metoder).

(7) Kredittilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak frita verdipapirforetak med tillatelse til å yte investerings-tjenestene som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 3 og 5, og forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse til å drive aktiv forvaltning, fra krav til ansvarlig kapital for operasjonell risiko.

(8) Interne risikostyringsmetoder for blant annet kredittrisiko og markedsrisiko, samt avanserte metoder for operasjonell risiko, kan kun benyttes for beregning av kravet til ansvarlig kapital etter tillatelse gitt av tilsynsmyndigheten.

(9) Kredittilsynet kan i særlige tilfeller og for en tidsbegrenset periode samtykke i at et verdipapirforetak kan ha lavere kapitaldekning enn det som følger av denne paragraf.

(10) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om:

1. hva som skal anses som ansvarlig kapital og sammensetningen av denne,
2. beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko,
3. bruk av interne målemetoder,
4. hvilke sikkerheter det kan tas hensyn til ved beregning av minstekravet til kapital etter denne paragraf.

§ 9-16 Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

(1) Et verdipapirforetak skal til enhver tid ha oversikt over og vurdere hvilken risiko som er knyttet til virksomheten. Et verdipapirforetak skal videre til enhver tid ha ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av den virksomhet foretaket driver.

(2) Et verdipapirforetak skal vurdere kapitalbehovet på kort og lengre sikt og hvordan dette kapitalbehovet kan tilfredsstilles. Vurderingen av kapitalbehov skal omfatte størrelsen på, og sammensetningen og fordelingen av, kapitalen sett i forhold til arten og omfanget av den risiko som til enhver tid er knyttet til virksomheten og til den risiko som vil kunne oppstå.

(3) Kredittilsynet skal se til at de verdipapirforetak det har tilsyn med har hensiktsmessige og klare retningslinjer og rutiner, i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov, for vurdering, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov.

(4) Kredittilsynet kan pålegge foretakene å ha en høyere ansvarlig kapital enn de lovbestemte minstekrav, jf. kredittilsynsloven § 4 første ledd nr. 4.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om interne retningslinjer og rutiner for vurdering, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov.

§ 9-17 Opplysningskrav

(1) Et verdipapirforetak skal offentliggjøre informasjon om virksomheten, risikoen knyttet til foretaket og ansvarlig kapital etter bestemmelser fastsatt i forskrift.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om:

1. foretakenes offentliggjøring av informasjon,
2. krav til dokumentasjon, herunder bestemmelser som gjør unntak fra lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger.

§ 9-18 Retting og pålegg

(1) Verdipapirforetak som ikke oppfyller krav i henhold til §§ 9-14, 9-15, 9-16 og 9-17 eller forskrifter fast-

satt i medhold av lovbestemmelsene, skal straks iverksette nødvendige tiltak for å rette opp dette. Ved manglende etterlevelse av kravene kan Kredittilsynet pålegge foretakene å:

1. endre organiseringen, styringen og kontrollen av virksomheten og de strategier, prosesser, retningslinjer og rutiner som virksomheten drives etter,
2. ha høyere kapitalkrav som følge av foretakets tapsavsetningspraksis eller behandlingen av eiendeler,
3. endre eller begrense virksomheten,
4. redusere risikoen knyttet til virksomheten, herunder produkter og systemer.

§ 9-19 Unntak fra allmennaksjeloven § 8-1

Allmennaksjeloven § 8-1 annet ledd gjelder ikke for verdipapirforetak.

§ 9-20. Høyeste engasjement med en enkelt kunde

(1) Et verdipapirforetak kan ikke ha høyere samlet engasjement med en enkelt kunde enn det som til enhver tid er forsvarlig.

(2) Departementet kan fastsette forskrift om høyeste samlede engasjement med en enkelt kunde, herunder om beregningsmåte for engasjement i og utenfor balansen.

(3) Departementet kan gi bestemmelser om anvendelsen av grense for høyeste engasjement med en enkelt kunde også på engasjementer med to eller flere kunder, når bestemmende innflytelse eller økonomiske forbindelser mellom disse kan ha vesentlig betydning ved kredittvurderingen.

§ 9-21 Konsolideringsregel

(1) Kravene i §§ 9-14 og 9-20 skal anvendes på konsolidert grunnlag, dersom verdipapirforetaket:

1. har et datterforetak som er verdipapirforetak, eller finansinstitusjon,
2. direkte eller indirekte har 20 prosent eller mer av stemmerettene eller kapitalen i foretak som nevnt i nr. 1, eller
3. har morselskap som ikke driver annen virksomhet enn å forvalte sine eierinteresser i konsernet.

(2) Kravene i § 9-14 skal anvendes på konsolidert grunnlag, dersom verdipapirforetaket:

1. har en kapitalinteresse i et annet foretak som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2a-2 bokstav h i annet foretak, eller
2. er underlagt felles ledelse som et annet foretak som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2a-2 bokstav i, med annet foretak.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om konsolidering, herunder om hva som skal regnes som datterforetak eller morselskap etter første ledd.

III. Grenseoverskridende virksomhet mv.

§ 9-22 Filial mv.

(1) Verdipapirforetak skal gi melding til Kredittilsynet før det oppretter filial i Norge. Filialen skal ha en leder som oppfyller kravene i § 9-9 første ledd.

(2) Verdipapirforetak som har tillatelse til å yte investeringstjenester, kan yte slike tjenester i annen EØS-stat etter reglene i § 9-23.

(3) Verdipapirforetak kan etter tillatelse fra Kredittilsynet etablere filial eller datterselskap utenfor EØS-området.

(4) Første ledd første punktum, annet og tredje ledd gjelder ikke for kredittinstitusjoner.

§ 9-23 Melding om virksomhet i annen EØS-stat

(1) Verdipapirforetak som ikke er kredittinstitusjon og som ønsker å utøve virksomhet i annen EØS-stat, skal gi Kredittilsynet melding om dette.

(2) Meldingen skal inneholde følgende opplysninger:

1. hvor foretaket har til hensikt å utøve virksomhet, og
2. en virksomhetsplan der det særlig angis hvilke investeringstjenester som skal ytes og om selskapet har til hensikt å benytte tilknyttede agenter.

(3) Melding om etablering av filial skal i tillegg inneholde følgende opplysninger:

1. hvordan filialen skal være organisert,
2. adresse i vertsstaten der dokumenter kan innhentes, og
3. navnene på de personer som utgjør filialens ledelse.

(4) Verdipapirforetak eller regulert marked som driver multilateral handelsfasilitet og som ønsker å utøve slik virksomhet i annen EØS-stat, skal gi Kredittilsynet melding om dette. Meldingen skal inneholde opplysninger om hvor foretaket har til hensikt å utøve virksomhet. Kredittilsynet skal innen en måned etter å ha mottatt meldingen, oversende den til vedkommende myndighet i vertsstaten. Kredittilsynet skal på forespørsel og innen rimelig tid oversende opplysninger om identiteten til etablerte medlemmer og deltakerne til vedkommende myndighet i vertsstaten.

(5) Dersom verdipapirforetaket har til hensikt å benytte tilknyttede agenter, skal Kredittilsynet på forespørsel og innen rimelig tid oversende til vedkommende myndighet i vertsstaten opplysninger om identiteten til de tilknyttede agentene.

(6) Ved melding om utøvelse av virksomhet direkte fra forretningssted i Norge, skal Kredittilsynet innen en måned etter å ha mottatt meldingen, oversende den til vedkommende myndighet i vertsstaten og underrette verdipapirforetaket om dette. Verdipapirforetaket kan fra underretningstidspunktet yte de aktuelle investeringstjenester i vertsstaten.

(7) Ved melding om etablering av filial i annen EØS-stat, skal Kredittilsynet innen 3 måneder etter å ha mottatt meldingen, oversende den til vedkommende myndighet i vertsstaten og underrette verdipapirforetaket om dette. Kredittilsynet skal også oversende opplysninger om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder. Så snart vertsstatens myndighet har gitt opplysninger om de vilkår som skal gjelde for foretaket, herunder reglene om god forretningsskikk, kan filialen etableres og starte sin virksomhet. Tilsvarende gjelder dersom det ikke er mottatt noen opplysninger fra vertsstatens myndighet innen to måneder etter at den har mottatt melding fra Kredittilsynet.

(8) Oversendelse til vertsstatens myndighet etter syvende ledd skal ikke foretas dersom Kredittilsynet har grunn til å betvile at verdipapirforetakets administrative organisering eller økonomiske stilling er god nok, tatt i betraktning den virksomhet som er planlagt. Kredittilsynets beslutning skal i tilfelle begrunnes overfor verdipapirforetaket innen tre måneder etter at Kredittilsynet har mottatt alle opplysninger i saken.

(9) Ved endring av opplysninger gitt etter første til femte ledd skal verdipapirforetaket eller regulert marked som driver multilateral handelsfasilitet, gi skriftlig melding om dette til Kredittilsynet og vedkommende myndighet i vertsstaten før endringen foretas. Der det er etablert filial i annen EØS-stat, skal melding gis minst én måned før endring foretas.

(10) Kredittilsynet skal underrette vertsstatens myndighet dersom det foretas endringer i opplysninger som er gitt om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder.

§ 9-24 Verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat

(1) §§ 9-1 og 9-8 er ikke til hinder for at verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat yter investeringstjenester i Norge direkte fra forretningssted i annen EØS-stat eller gjennom filial. Slike foretak må være gitt tillatelse til å yte investeringstjenester og være underlagt tilsyn i hjemstaten. Dersom foretaket oppretter flere forretningssteder i Norge skal disse regnes som én filial.

(2) Innen to måneder etter at Kredittilsynet har mottatt melding fra myndighetene i annen EØS-stat om etablering av filial etter første ledd, skal Kredittilsynet forberede tilsynet med foretaket og opplyse foretaket om de vilkår, herunder reglene for god forretningsskikk, som gjelder for utøvelsen av virksomhet i Norge. Filialen kan etableres så snart Kredittilsynet har gitt de nevnte opplysninger, eller senest to måneder etter at Kredittilsynet har mottatt meldingen.

(3) Så snart Kredittilsynet har mottatt melding fra myndighetene i annen EØS-stat om ytelse av investeringstjeneste direkte fra forretningssted etter første ledd, skal Kredittilsynet opplyse verdipapirforetaket om de vilkår, herunder reglene for god forretningsskikk, som gjelder for utøvelsen av virksomhet i Norge. Verdipapirforetaket kan yte de aktuelle investeringstjenester fra det tidspunkt Kredittilsynet har mottatt melding fra hjemstaten.

(4) Ved endringer av opplysninger i meldinger Kredittilsynet mottar etter denne paragraf, gjelder § 9-23 syvende ledd tilsvarende for verdipapirforetakets plikt til å gi skriftlig melding til Kredittilsynet.

§ 9-25 Verdipapirforetak med hovedsete utenfor EØS

(1) Verdipapirforetak med hovedsete utenfor EØS kan gis tillatelse av departementet til å yte investeringstjenester i Norge gjennom filial. Slike foretak kan i særlige tilfeller også gis tillatelse til å yte tjenester i Norge direkte fra forretningssted utenfor EØS.

(2) Foretaket kan gis tillatelse til å yte tilknyttede tjenester som nevnt i § 2-1 annet ledd, jf. § 9-1, dersom det kan drive tilsvarende virksomhet i sin hjemstat.

(3) Tillatelse etter første og annet ledd kan kun gis foretak som har tillatelse til å yte investeringstjenester og er underlagt betryggende tilsyn i hjemstaten.

(4) § 9-3 første og annet ledd gjelder tilsvarende for søknad om tillatelse etter første ledd.

§ 9-26 Verdipapirhandellovens anvendelse for utenlandske verdipapirforetak

(1) For foretak med hovedsete i annen EØS-stat som yter investeringstjenester i Norge etter § 9-24, gjelder følgende av lovens bestemmelser og forskrifter fastsatt i medhold av disse:

1. kapittel 1 til 7,
2. §§ 10-4 og 10-5 for så vidt gjelder finansielle instrumenter notert på norsk regulert marked eller utstedt av norsk foretak, og § 10-17,
3. kapittel 12 til 14,
4. kapittel 16 og 17.

For foretak med hovedsete i annen EØS-stat som yter investeringstjenester i Norge gjennom filial, gjelder i tillegg §§ 10-11, 10-12, 10-13, 10-18, 10-19 og 10-20 og forskrifter fastsatt i medhold av disse.

(2) For foretak med tillatelse etter § 9-25 gjelder bestemmelsene i denne lov, med unntak av:

1. § 9-10 dersom dette er bestemt av Kredittilsynet og tilsvarende regler følger av hjemstatens rett,
2. § 9-22 annet og tredje ledd, §§ 9-23 og 9-24, samt kapittel 16,
3. kapittel 15 dersom dette er bestemt av Kredittilsynet på bakgrunn av tilsynsavtale med hjemstatens myndighet.

(3) Departementet kan gjøre unntak fra denne paragraf der virksomheten er begrenset eller der foretakets virksomhet er regulert av tilsvarende bestemmelser fastsatt av myndighetene i foretakets hjemstat.

§ 9-27 Verdipapirhandellovens anvendelse for norske verdipapirforetaks filial i utlandet

Departementet kan gjøre unntak fra § 10-4 for den virksomhet som drives i norske verdipapirforetaks filial i utlandet. Unntak kan bare gjøres dersom filialen er omfattet av eventuelle tilsvarende regler i vertsstaten og under forutsetning av at foretaket har betryggende sikkerhet for oppgjøret. For tillitsvalgte og ansattes handel for egen regning med finansielle instrumenter gjelder § 8-1 tredje ledd.

Kapittel 10. Verdipapirforetaks virksomhet mv.

I. Generelle bestemmelser

§ 10-1 Løpende overensstemmelse med vilkår for tillatelse

Verdipapirforetak plikter å innrette sin virksomhet slik at den til enhver tid er i overensstemmelse med reglene i kapittel 9 og de vilkår som er satt for tillatelsen, samt å

opplyse Kredittilsynet om vesentlige endringer i forutsetningene som lå til grunn for tillatelsen.

§ 10-2 Verdipapirforetaks adgang til å drive annen næringsvirksomhet

(1) Verdipapirforetak kan utover det som følger av § 9-1, § 9-6 eller tillatelse til å drive finansieringsvirksomhet, ikke drive annen næringsvirksomhet uten at dette har naturlig sammenheng med utøvelsen av investeringstjenestevirksomheten.

(2) Kredittilsynet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra første ledd.

(3) Dersom dette svekker verdipapirforetakets uavhengige stilling, kan verdipapirforetaket ikke:

1. ha ubegrenset ansvar i annet foretak,
2. ha eiendeler i og delta i driften av annen næringsvirksomhet, eller
3. ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd.

§ 10-3 Ansattes adgang til å drive næringsvirksomhet mv.

(1) Ansatte i verdipapirforetak som normalt har innsyn i eller arbeider med foretakets investeringstjenester må ikke være medlem av styre, bedriftsforsamling eller representantskap i foretak med finansielle instrumenter som er gjenstand for organisert omsetning eller forvaltningsselskap for verdipapirfond. Vedkommende må heller ikke ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd i slikt selskap.

(2) Kredittilsynet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsen i første ledd første punktum.

§ 10-4 Salg av finansielle instrumenter verdipapirforetaket eller kunden ikke eier

(1) Ved salg av finansielle instrumenter verdipapirforetaket ikke eier, må foretaket ha tilgang til de finansielle instrumentene slik at rettidig levering er sikret på avtaletidspunktet.

(2) Verdipapirforetak kan bare formidle og utføre ordre om salg av finansielle instrumenter kunden ikke eier dersom kunden har tilgang til de finansielle instrumentene og foretaket er sikret rettidig levering på avtaletidspunktet.

§ 10-5 Lån av finansielle instrumenter

(1) Ved formidling av avtaler om lån av finansielle instrumenter, skal verdipapirforetaket påse at det stilles betryggende sikkerhet for lånet. Sikkerheten skal minst tilsvare instrumentenes markedsverdi til enhver tid, med tillegg av en marginsikkerhet etter nærmere regler fastsatt av departementet.

(2) Kravet til sikkerhetsstillelse etter første ledd gjelder tilsvarende dersom verdipapirforetaket låner ut finansielle instrumenter fra egen portefølje.

(3) Låneavtaler etter første og annet ledd samt avtaler om verdipapirforetaks lån av finansielle instrumenter skal være standardiserte.

§ 10-6 Verdipapirforetaks handel med derivater

(1) Ved formidling av og handel i finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 første ledd nr. 4, skal verdipapirforetak påse at det har betryggende sikkerhet for oppfyllelse av sine forpliktelser. Departementet kan fastsette nærmere regler om sikkerhetsstillelse.

(2) Ved handel som foretas under medvirkning av norsk eller utenlandsk oppgjørssentral som driver virksomhet som nevnt i § 2-6, skal verdipapirforetak påse at kunden stiller minst den samme sikkerheten som den oppgjørssentralen krever.

(3) Første ledd gjelder tilsvarende for verdipapirforetaks handel for egen regning.

§ 10-7 Handel i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister

Verdipapirforetak skal registrere handler med registrerte finansielle instrumenter i et verdipapirregister samme dag som avtale inngås.

§ 10-8 Clearingplikt

Verdipapirforetaks handel i derivater som er notert på regulert marked, skal foretas under medvirkning av oppgjørssentral som nevnt i § 13-1.

§ 10-9 Taushetsplikt for verdipapirforetak og dets ansatte

(1) Ansatte, tillitsmenn og personer med bestemmende innflytelse i verdipapirforetak har taushetsplikt om det de under sin virksomhet får kjennskap til om andres forhold, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrifter gitt med hjemmel i lov.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for enhver som utfører arbeid for verdipapirforetaket, selv om vedkommende ikke er ansatt i foretaket.

II. Investorbekyttelse

§ 10-10 Interessekonflikter

(1) Verdipapirforetak plikter å treffe alle rimelige forholdsregler med hensyn til å identifisere interessekonflikter mellom foretaket og kundene og kundene imellom.

(2) Dersom tiltakene etter § 9-11 første ledd nr. 2 ikke er tilstrekkelig til å sikre kundens interesser på en betryggende måte, skal foretaket opplyse kunden om mulige interessekonflikter. Verdipapirforetaket kan ikke gjennomføre forretninger for kundens regning før kunden har fått slike opplysninger.

(3) Departementet kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av bestemmelsen her.

§ 10-11 God forretningsskikk

(1) Verdipapirforetak skal utøve sin virksomhet i samsvarende med god forretningsskikk. Foretaket skal herunder påse at kundenes interesser og markedets integritet ivaretas på beste måte, og ellers oppfylle de krav som følger av denne paragrafen, eller av forskrifter gitt i medhold av denne paragrafen.

(2) Verdipapirforetaket skal gi kunder og potensielle kunder relevante opplysninger i en forståelig form om:

1. verdipapirforetaket og de tjenester det yter,
 2. finansielle instrumenter og foreslåtte investeringsstrategier, herunder hensiktsmessig veiledning og advarsel om risiko forbundet med investeringer i de aktuelle instrumenter eller de foreslåtte strategier,
 3. handelssystemer og markedsplasser verdipapirforetaket benytter,
 4. omkostninger og gebyrer,
- slik at kunden i rimelig grad er i stand til å forstå arten av og risikoen knyttet til investeringstjenesten og de finansielle instrumentene som tilbys, og således være i stand til å fatte en informert investeringsbeslutning.

(3) Verdipapirforetak skal påse at all informasjon til kunder eller potensielle kunder er korrekt, klar og ikke villedende. Markedsføringsinformasjon skal tydelig angis som sådan.

(4) Verdipapirforetak som yter investeringsrådgivning eller driver aktiv forvaltning, skal innhente nødvendige opplysninger om kundens kunnskap om og erfaring fra det aktuelle investeringsområde, samt kundens finansielle situasjon og investeringsmål. Undersøkelsene skal sette foretaket i stand til å anbefale den investeringstjeneste og de finansielle instrumenter som egner seg for vedkommende.

(5) Verdipapirforetak skal ved yting av andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning, søke å innhente opplysninger om kundens kunnskap om og erfaring fra det aktuelle investeringsområde. Foretakets undersøkelser skal sette det i stand til å vurdere om den påtenkte investeringstjenesten eller det påtenkte investeringsproduktet er hensiktsmessig for vedkommende. Hvis foretaket finner at investeringstjenesten eller investeringsproduktet ikke er hensiktsmessig, skal kunden advares om dette. Dersom kunden velger å ikke gi de opplysninger som verdipapirforetaket plikter å innhente, eller han gir ufullstendige opplysninger, skal foretaket advare kunden om at dette gjør det umulig for foretaket å vurdere hva som er hensiktsmessig for kunden.

(6) Femte ledd gjelder ikke for verdipapirforetak som yter investeringstjenester overfor kunde som utelukkende består av mottak, formidling og utførelse av ordre, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

1. tjenestene må gjelde aksjer opptatt til handel på et regulert marked eller et tilsvarende marked i annet land, pengemarkedsinstrumenter, obligasjoner eller andre gjeldsinstrumenter uten derivatelementer, UCITS eller andre ikke-komplekse finansielle instrumenter,
2. tjenestene må ytes på kundens initiativ,
3. kunden må klart underrettes om at verdipapirforetaket ved ytelsen av tjenesten ikke har plikt til å vurdere hensiktsmessigheten av det leverte eller tilbudte instrument eller tjenesteytelse, og at den investorbekyttelse som denne plikten medfører dermed ikke er til stede. Denne advarselen kan gis i et standardisert format.

(7) Verdipapirforetak skal ha kunderegister som omfatter de dokumenter som gir uttrykk for avtaleforholdet mellom partene, herunder dokumenter som viser de betin-

gelser som gjelder for foretakets tjenesteyting overfor kunden. Registeret over partenes avtalte rettigheter og plikter kan fremgå ved henvisning til andre dokumenter eller til offentligrettslig regulering.

(8) Verdipapirforetak skal ved sluttseddel eller på annen måte straks gi kunden utfyllende rapporter om de tjenester det har utført. I den grad det er relevant skal rapporten omfatte omkostninger i forbindelse med de transaksjoner og tjenesteytelser som er gjennomført for kundens regning. Utførte oppdrag skal bekreftes ved sluttseddel.

(9) Før et verdipapirforetak gjør forretninger med investor skal det opplyse om hvilken dekning som gis under sikkerhetsstillelsen som nevnt i § 9-12.

(10) Ytelse av investeringstjenester kan bare foretas fra fast forretningssted.

(11) Denne paragrafen og § 10-10 første ledd andre punktum gjelder tilsvarende for foretakets ansatte og til-litsvalgte og for personer og foretak som har slik innflytelse i verdipapirforetaket som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd eller allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd.

(12) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om de krav som stilles i denne paragrafen. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til dokumentasjon av foretakets investeringsrådgivning.

§ 10-12 Beste resultat ved utførelse av ordre

(1) Verdipapirforetaket skal ved utførelse av kundeordre gjennomføre alle rimelige tiltak for å oppnå et best mulig resultat for deres kunder med hensyn til pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør, størrelse, art og andre relevante forhold. Dersom kunden har gitt spesifikke instruksjoner, skal ordre utføres i tråd med disse.

(2) Verdipapirforetaket skal ha effektive systemer, prosedyrer og ordninger for å sikre etterlevelse av bestemmelsen i første ledd. Verdipapirforetaket skal blant annet utarbeide og benytte retningslinjer for utførelse av kundeordre.

(3) Verdipapirforetakets retningslinjer skal for hver type finansielt instrument foretaket handler med, inneholde informasjon om de ulike markedsplasser som benyttes og hvilke faktorer som bestemmer valget av markedsplass. Retningslinjene skal i det minste omfatte de markedsplasser som vanligvis gir det beste resultat ved utførelse av kundeordre.

(4) Før utførelse av kundeordre skal verdipapirforetaket opplyse kundene om foretakets retningslinjer og innhente deres samtykke til disse. Dersom retningslinjene tillater at kundeordre utføres utenfor et regulert marked eller multilateral handelsfasilitet, skal kundene samtykke uttrykkelig til dette. Kundene skal opplyses om alle viktige endringer i ordningene som nevnt i annet ledd, herunder blant annet om viktige endringer i retningslinjene.

(5) Verdipapirforetaket skal kontrollere de ordninger som er etablert i tråd med annet ledd for å avdekke og utbedre eventuelle svakheter. Blant annet skal verdipapirforetaket jevnlig evaluere hvorvidt bruk av markedsplassene som nevnt i retningslinjene er egnet til å oppnå det beste

resultatet for deres kunder, eller om det er behov for endringer.

(6) På kundens forespørsel skal verdipapirforetaket kunne påvise at kundeordrene er utført i tråd med foretakets retningslinjer.

(7) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om de krav som stilles i bestemmelsen her.

§ 10-13 Håndtering av kundeordre

(1) Verdipapirforetak skal etablere prosedyrer og ordninger som sikrer hurtig, rettferdig og effektiv utførelse av kundeordre, vurdert i forhold til verdipapirforetakets øvrige kundeordre og foretakets handel for egen regning. Prosedyrene og ordningene skal legge til rette for utførelse av sammenlignbare kundeordre i den rekkefølge som de er kommet inn.

(2) Dersom en kundeordre i aksjer notert på regulert marked som angir pris og antall (limitordre), på grunn av markedsforholdene ikke kan utføres umiddelbart og verdipapirforetaket ikke har mottatt annen instruks fra kunden, skal foretaket straks treffe foranstaltninger for raskest mulig utførelse ved å offentliggjøre ordren på en måte som er tilgjengelig for markedsaktørene. Plikten til offentliggjøring anses oppfylt dersom ordren gjøres tilgjengelig på et regulert marked eller en multilateral handelsfasilitet.

(3) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om de krav som stilles i bestemmelsen her.

§ 10-14 Tjenesteyting overfor kvalifiserte motparter

(1) Verdipapirforetak med tillatelse til å yte tjenester som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 1 til 3, kan bringe i stand eller inngå transaksjoner med kvalifiserte motparter uten å overholde de krav som stilles i § 10-11, § 10-12 eller § 10-13 første ledd i forbindelse med disse transaksjonene eller tilknyttede tjenester som er direkte knyttet til disse transaksjonene.

(2) Følgende skal alltid regnes som kvalifiserte motparter:

1. verdipapirforetak,
2. kredittinstitusjoner,
3. forsikringsselskap,
4. verdipapirfond og forvaltningsselskap for slike fond,
5. pensjonskasser og forvaltningsselskap for slike kasser,
6. andre finansinstitusjoner,
7. foretak som nevnt i § 9-2 annet ledd nr. 7 til 9,
8. offentlige myndigheter, inkludert sentralbanker og overnasjonale organisasjoner.

(3) Kravene i § 10-11, § 10-12 og § 10-13 første ledd skal likevel gjelde dersom en kvalifisert motpart anmoder om dette overfor verdipapirforetaket.

(4) Departementet kan gi utfyllende forskrifter til paragrafen, herunder utvide kretsen av kvalifiserte motparter, samt fastsette særlige regler i forbindelse med utvidelsen.

§ 10-15 Tjenesteyting via annet verdipapirforetak

(1) Dersom et verdipapirforetak formidler instruksjoner om å utføre investeringstjenester eller tilknyttede tjene-

nester på vegne av sine kunder til et annet verdipapirforetak, kan det verdipapirforetaket som mottar instruksjonene forholde seg til informasjonen som gis, uten å henvende seg til kunden.

(2) Verdipapirforetaket som formidler instruksjonene forblir i slike tilfeller ansvarlig for at informasjonen er fullstendig og korrekt, og at eventuelle anbefalinger eller råd er egnet for kunden og for øvrig i samsvar med § 10-11.

(3) Verdipapirforetaket som mottar instruksjonene, plikter å utføre de aktuelle tjenester, basert på informasjon og råd som nevnt i annet ledd, i samsvar med alle relevante bestemmelser i kapittel 10.

§ 10-16 Tilknyttede agenter

(1) Verdipapirforetak kan benytte tilknyttede agenter for å markedsføre sine tjenester, skaffe oppdrag, motta og formidle ordre, plassere finansielle instrumenter og gi råd om de finansielle instrumenter og investeringstjenester som verdipapirforetaket tilbyr, forutsatt at verdipapirforetaket selv har tillatelse til å yte slike tjenester. Virksomhet som tilknyttet agent krever ikke tillatelse etter § 9-1. Agenten kan bare være tilknyttet ett verdipapirforetak.

(2) Verdipapirforetaket er ansvarlig for all virksomhet som agenten forestår på verdipapirforetakets vegne, og skal ved bruk av agent påse at verdipapirforetaket fortsatt overholder sine plikter etter denne loven. Verdipapirforetaket plikter å påse at tilknyttede agenter alltid opplyser om agentforholdet ved kontakt med kunder eller potensielle kunder. Opplysningene må minst omfatte verdipapirforetakets identitet, de tjenester som tilbys i agentforholdet, samt at verdipapirforetaket fullt ut er ansvarlig for agentens virksomhet. Opplysningene skal gis skriftlig, eller over telefon med lydopptak.

(3) Tilknyttede agenter skal registreres i et offentlig tilgjengelig register. Registeret skal føres av Kredittilsynet. Registeret skal inneholde opplysninger om tilknyttede agenter etablert i Norge, og om norske verdipapirforetaks tilknyttede agenter etablert i annen EØS-stat hvor bruk av tilknyttede agenter ikke er tillatt. Registrering i Norge kan bare skje dersom verdipapirforetaket bekrefter at foretakets tilknyttede agent er egnet. Verdipapirforetak kan bare benytte tilknyttede agenter som er registrert i Norge eller i tilsvarende register i annen EØS-stat. Verdipapirforetak skal melde fra til Kredittilsynet dersom tilknytningen til en agent opphører.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til paragrafen her. Departementet kan fastsette nærmere regler om tilknyttede agenter og deres virksomhet.

III. Markedets integritet og gjennomskiktighet

§ 10-17 Plikt til å foreta lydopptak

Etter nærmere regler fastsatt av departementet plikter verdipapirforetak å:

1. foreta lydopptak i tilknytning til yting av investeringstjenester og tilknyttede tjenester, samt
2. oppbevare lydopptak og annen type dokumentasjon i tilknytning til slike tjenester.

§ 10-18 Rapportering av transaksjoner

(1) Verdipapirforetak skal så snart som mulig, og ikke senere enn slutten av den påfølgende arbeidsdag, rapportere til Kredittilsynet eller den Kredittilsynet utpeker, om transaksjoner i finansielle instrumenter notert på regulert marked.

(2) Rapporten skal særskilt angi navn og nummer som viser hvilke finansielle instrumenter som er kjøpt eller solgt, antall, dato og tidspunkt for utførelse, pris, samt identiteten til de involverte verdipapirforetakene.

(3) Rapporten kan sendes av verdipapirforetaket, en tredjeperson som opptrer på vegne av verdipapirforetaket, et system for kobling av ordre eller et rapporteringssystem godkjent av Kredittilsynet, av det regulerte marked eller av den multilaterale handelsfasiliteten hvor transaksjonen ble gjennomført.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter om verdipapirforetaks rapportering etter paragrafen, herunder hvem som skal sende og motta rapportene, samt gi ytterligere krav til rapportens innhold. Departementet kan også utvide rapporteringsplikten til å gjelde transaksjoner i finansielle instrumenter som ikke er notert på regulert marked.

§ 10-19 Systematisk internalisering

(1) Verdipapirforetak som på en organisert, regelmessig og systematisk måte handler med aksjer for egen regning ved å utføre kundeordre utenfor et regulert marked eller multilateral handelsfasilitet (systematisk internalisering) skal

1. publisere forpliktende kurser dersom handelen skjer med likvide aksjer som er tatt opp til handel på et regulert marked, eller
2. på forespørsel oppgi kurser til kunder dersom handelen skjer med aksjer som er tatt opp til handel på et regulert marked som ikke er likvide.

(2) De kurser som stilles etter bestemmelsen her skal reflektere gjeldende markedsforhold for den aksje kursen gjelder.

(3) Reglene i bestemmelsen her gjelder handel opp til standard markedsstørrelse.

(4) Departementet kan gi nærmere forskrifter om systematisk internalisering.

§ 10-20 Offentliggjøring av informasjon om utførte transaksjoner

(1) Verdipapirforetak skal offentliggjøre informasjon om utførte transaksjoner i aksjer notert på regulert marked eller multilateral handelsfasilitet som er gjennomført utenfor regulert marked eller multilateral handelsfasilitet. Offentliggjøringen skal skje så tett opp til transaksjonen som mulig og på en måte som er lett tilgjengelig for markedet.

(2) Ved offentliggjøringen skal det minst opplyses om pris, volum og tidspunktet for transaksjonens utførelse.

(3) Lov om regulerte markeder § 29 tredje ledd om utsettelse offentliggjøring gjelder tilsvarende.

(4) Departementet kan gi utfyllende forskrifter om verdipapirforetaks rapportering etter paragrafen her, og kan

utvide plikten etter første ledd til å gjelde andre finansielle instrumenter enn aksjer.

Kapittel 11. Drift av multilateral handelsfasilitet

§ 11-1 Handel og gjennomføring av transaksjoner på multilateral handelsfasilitet

(1) Den som driver multilateral handelsfasilitet, skal i tillegg til å tilfredsstille kravene i § 9-11:

1. ha objektive handelsregler, herunder objektive kriterier for effektiv gjennomføring av ordre,
2. ha regler om hvilke finansielle instrumenter som skal kunne handles i systemet,
3. ha regler basert på objektive kriterier om tilgang til systemet, jf. annet ledd,
4. i nødvendig grad påse at det finnes tilstrekkelig offentlig informasjon til at en bruker kan foreta en velfundert investeringsbeslutning, sett hen til type bruker og type finansielt instrument,
5. tydelig informere sine brukere om deres ansvar for oppgjør,
6. sørge for at det legges til rette for effektiv og rettidig gjennomføring av oppgjør på multilateral handelsfasilitet, og
7. umiddelbart etterkomme pålegg fra Kredittilsynet om å suspendere eller stryke et finansielt instrument fra handel, jf. § 15-7 syvende ledd.

(2) Verdipapirforetak, kredittinstitusjoner og andre kan gis tilgang til multilateral handelsfasilitet, forutsatt at de har en forsvarlig kapital, formålstjenlig organisasjon og tilstrekkelige tekniske systemer, og for øvrig anses skikket til å delta i handelen i forhold til de forpliktelser tilgangen innebærer.

(3) Kravene i §§ 10-11, 10-12 og 10-13 gjelder ikke for transaksjoner som slutes på multilateral handelsfasilitet mellom personer som nevnt i annet ledd, eller mellom slike personer og multilateral handelsfasilitet. Kravene i §§ 10-11, 10-12 og 10-13 gjelder imidlertid overfor nevnte personers kunder.

(4) Hvis et omsettelig verdipapir som er opptatt til handel på et regulert marked, omsettes på en multilateral handelsfasilitet uten utsteders samtykke, skal utstederen ikke underlegges informasjonsforpliktelser som følge av omsetningen.

§ 11-2 Markedsovervåking på multilateral handelsfasilitet

(1) Den som driver en multilateral handelsfasilitet, skal etablere effektive ordninger og prosedyrer som sikrer en regelmessig overvåking av brukeres etterlevelse av fasilitetens egne regler. Den som driver en multilateral handelsfasilitet, skal overvåke transaksjoner i fasiliteten med sikte på å avdekke brudd på relevante lover og regler, herunder reglene om markedsmissbruk i kapittel 3, fasilitetens egne regler og rettsstridige handelsforhold.

(2) Den som driver en multilateral handelsfasilitet, skal umiddelbart gi melding til Kredittilsynet ved mistanke om vesentlige brudd på relevante lover og regler, herunder

reglene om markedsmissbruk i kapittel 3, fasilitetens egne regler og rettsstridige handelsforhold.

(3) Den som driver en multilateral handelsfasilitet, skal bistå Kredittilsynet ved mistanker om markedsmissbruk, jf. kapittel 3. Bistanden skal gis uten kostnad for Kredittilsynet.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om markedsovervåking på multilaterale handelsfasiliteter.

§ 11-3 Offentliggjøring av opplysninger om ordre mv. på multilateral handelsfasilitet

(1) Den som driver en multilateral handelsfasilitet, skal offentliggjøre kjøps- og salgstilbud i aksjer opptatt til handel på regulert marked, herunder ordredyde på ulike prisnivåer, som legges inn i fasilitetens handelssystem. Opplysningene skal offentliggjøres løpende i løpet av handelsdagen på alminnelige forretningsmessige vilkår.

(2) Kredittilsynet kan fritta den som driver en multilateral handelsfasilitet fra forpliktelsene i henhold til første ledd.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette regler om offentliggjøring av opplysninger om ordre mv., herunder at det skal gis opplysninger om andre finansielle instrumenter enn aksjer opptatt til handel på regulert marked, samt om Kredittilsynets fritaksadgang etter annet ledd.

§ 11-4 Offentliggjøring av opplysninger om handler på multilateral handelsfasilitet

(1) Den som driver en multilateral handelsfasilitet, skal offentliggjøre pris, volum og tidspunkt for transaksjoner gjennomført i fasiliteten i aksjer opptatt til handel på regulert marked. Opplysningene skal offentliggjøres så raskt som mulig etter gjennomføring av transaksjonene på alminnelige forretningsmessige vilkår.

(2) Første ledd gjelder ikke i den grad opplysningene offentliggjøres av et regulert marked.

(3) Kredittilsynet kan gi den som driver en multilateral handelsfasilitet adgang til å utsette offentliggjøring etter første ledd.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette regler om offentliggjøring av opplysninger om handler, herunder at det skal gis opplysninger om andre finansielle instrumenter enn aksjer opptatt til handel på regulert marked, samt om Kredittilsynets fritaksadgang etter tredje ledd.

DEL 4. VERDIPAPIROPPGJØRET

Kapittel 12. Generelle bestemmelser

§ 12-1 Utførelse av oppdrag

Investeringstjenester som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 2 skal utføres i verdipapirforetakets navn. Verdipapirforetaket er ansvarlig overfor oppdragsgiveren og den det slutter avtale med, for oppfyllelse av ordre det har utført. Verdipapirforetaket er ikke ansvarlig overfor oppdragsgiveren dersom oppdragsgiveren på forhånd har godkjent den annen part.

§ 12-2 Verdipapirforetakets sikkerhetsrett

(1) Verdipapirforetak har tilbakeholdsrett i de finansielle instrumenter som det har kjøpt for oppdragsgiver, for så vidt gjelder krav som springer ut av oppdraget.

(2) Betaler ikke oppdragsgiveren innen tre dager etter oppgjørfrist, kan foretaket selge de finansielle instrumentene for oppdragsgiverens regning til dekning av sine krav, med mindre annet er avtalt.

(3) Dekningssalg som nevnt i annet ledd, skal foretas til børskurs eller en kurs som etter markedets stilling er rimelig.

§ 12-3 Alminnelige ugyldighetsregler

Ved kjøp eller salg av finansielle instrumenter gjennom verdipapirforetak gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren.

§ 12-4 Innsigelse ved forsinkelse

Dersom en part ikke har oppfylt sine plikter til den tid som er fastsatt i avtalen, må den annen part straks gi melding dersom han vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen, med mindre annet er avtalt.

Kapittel 13. Oppgjørssentral

§ 13-1 Vilkår for å drive virksomhet som oppgjørssentral (clearingsentral)

(1) Oppgjørsvirksomhet kan bare drives av oppgjørssentral med tillatelse fra departementet.

(2) Oppgjørssentral skal organiseres som allmennaksjeselskap. Departementet kan gjøre unntak fra denne bestemmelsen.

(3) Den som faktisk leder oppgjørsvirksomheten skal ha relevant erfaring og ha ført en hederligandel.

(4) Tillatelse etter første ledd kan nektes dersom aksjeeier med betydelig eierandel i oppgjørssentralen ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket. § 9-10 kommer til anvendelse ved endringer i aksjeeierstrukturen.

(5) Oppgjørssentral skal ha en kontrollkomité valgt av generalforsamlingen. Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med sentralens virksomhet og påse at den følger lover, forskrifter og vilkår, samt vedtekter og vedtak truffet av selskapets besluttede organer. Generalforsamlingen skal fastsette instruks for kontrollkomiteen. Instruksen skal godkjennes av Kredittilsynet.

(6) Departementet kan gi utenlandsk oppgjørssentral som er gitt tillatelse til å drive oppgjørsvirksomhet og er underlagt betryggende tilsyn i hjemstaten, tillatelse til å drive oppgjørsvirksomhet i Norge uten hinder av reglene i annet og femte ledd.

(7) Ingen kan eie mer enn 20 prosent av aksjekapitalen i en oppgjørssentral. Departementet kan gjøre unntak fra dette.

§ 13-2 Oppgjørssentralens kapital

(1) Oppgjørssentral skal ha en ansvarlig kapital som er forsvarlig i forhold til den virksomhet som drives.

(2) Oppgjørssentral skal ha en ansvarlig kapital på minst 50 millioner kroner. Departementet kan fastsette hva som skal anses som ansvarlig kapital.

(3) Et beløp tilsvarende minst halvparten av foretakets ansvarlige kapital skal til enhver tid bestå av innskudd eller ubetingede trekkrettigheter i kredittinstitusjon.

(4) Departementet kan gjøre unntak fra reglene i første og annet ledd for oppgjørssentral som driver begrenset virksomhet.

(5) Oppgjørssentral kan ikke eie underliggende finansielle instrumenter eller finansielle instrumenter den driver oppgjørsvirksomhet knyttet til, med mindre det er påkrevet for organiseringen av oppjøret. Denne bestemmelse gjelder ikke for obligasjoner utstedt av EØS-stat.

§ 13-3 Oppgjørssentralers virksomhet

(1) Oppgjørssentral skal organisere oppjøret mellom partene.

(2) Oppgjørssentral skal ha klare, ikke-diskriminerende og objektive regler for deltakelse i oppgjørsordning.

(3) Oppgjørssentral kan bare drive virksomhet som har naturlig sammenheng med utøvelsen av oppgjørsvirksomheten. Kredittilsynet kan pålegge oppgjørssentral å holde tilknyttet virksomhet atskilt fra oppgjørsvirksomheten.

(4) Oppgjørssentral kan ikke diskriminere utenlandske deltakere fra annen EØS-stat med hensyn til deltakelse i oppgjørsordningen mv.

(5) Oppgjørssentral har rett til å nekte på berettiget kommersielt grunnlag, å gjøre ønskede tjenester tilgjengelige.

§ 13-4 Beregning av sikkerhet

(1) Oppgjørssentral skal påse at sentralen har tilstrekkelig sikkerhet for oppfyllelse av de avtaler sentralen trer inn i som part eller på annen måte garanterer for oppfyllelse av. Oppgjørssentral skal løpende beregne og kreve slik sikkerhet.

(2) Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak pålegge oppgjørssentralen å kreve ytterligere sikkerhet og oppstille krav til hvem sikkerheten skal stilles av, når dette anses påkrevet fordi sentralen ikke anses å ha tilstrekkelig sikkerhet til oppfyllelse av sine forpliktelser.

§ 13-5 Taushetsplikt

(1) Ansatte, tillitsmenn og andre personer med bestemmende innflytelse i en oppgjørssentral har taushetsplikt om det de under sin virksomhet får kjennskap til om andres personlige eller forretningsmessige forhold, med mindre noe annet er bestemt i lov eller forskrift.

(2) Taushetsplikten etter første ledd er ikke til hinder for at ansatte, tillitsmenn og andre personer med bestemmende innflytelse i en oppgjørssentral utleverer opplysninger til regulert marked som er nødvendige for at regulert marked skal kunne oppfylle sine plikter etter lov om regulerte markeder § 27.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om utleveringsplikten etter denne paragrafen, herunder om innskrenkninger i denne og om det formål opplysningene kan

benyttes til, samt om og i hvilken utstrekning det skal kunne kreves betaling for kostnader ved utleveringen.

(4) Departementet kan fastsette at annet og tredje ledd også skal gjelde i forhold til regulert marked.

§ 13-6 Oppgjørsrepresentant mv.

(1) Deltakelse i oppgjørsordning på vegne av kunder kan bare forestås av verdipapirforetak, kredittinstitusjon eller andre foretak som driver virksomhet som omfattes av § 2-1.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om norske verdipapirforetak og regulerte markeders adgang til utenlandske oppgjørssystemer.

Kapittel 14. Motregning av enkelte finansielle instrumenter

§ 14-1 Anvendelsesområdet

Dette kapittel gjelder varederivater, fremtidige renteavtaler (FRA), rente- og valutaopsjoner, rente- og valuta-terminer, rente- og valutabytteavtaler, og avtaler om handel med valuta, kredittderivater, og derivater nevnt i § 2-2 femte ledd nr. 5. Departementet kan bestemme at dette kapittel også skal gjelde avtaler om andre finansielle instrumenter.

§ 14-2 Motregning

Skriftlig avtale mellom to parter om at partenes forpliktelser etter avtaler som nevnt i § 14-1 skal motregnes til markedskurs løpende eller ved mislighold, kan gjøres gjeldende uten hinder av dekningsloven §§ 7-3 og 8-1.

§ 14-3 Sikkerhet stilt overfor oppgjørssentral

Sikkerhet for avtaler som nevnt i § 14-1, som er stilt overfor en oppgjørssentral i samsvar med de regler som gjelder for sentralen, kan ikke omstøtes etter dekningsloven § 5-7.

DEL 5. TILSYN, SANKSJONER MV.

Kapittel 15. Tilsyn

§ 15-1 Tilsyn med handelen i finansielle instrumenter

(1) Tilsyn med handelen i finansielle instrumenter og med overholdelse av lovgivningen om verdipapirhandelen forestås av departementet.

(2) Tilsyn med verdipapirforetaks og oppgjørssentralers virksomhet, samt med overholdelse av denne lovs bestemmelser, skal føres av Kredittilsynet. Departementet kan delegere Kredittilsynets tilsyn med overholdelse av §§ 5-2 og 5-3 til regulert marked.

(3) Kredittilsynet fører kontroll med at årsregnskap, årsberetning, halvårsregnskap og annen finansiell rapportering fra utstedere av omsettelige verdipapirer som er eller søkes notert på regulert marked i EØS, er i samsvar med lov eller forskrifter. Departementet kan fastsette forskrifter om slik kontroll og tiltak for å sikre at det blir gitt korrekt informasjon i tilfeller der den finansielle rapporteringen ikke er i samsvar med lov eller forskrifter. Depar-

tementet kan også delegere Kredittilsynets myndighet etter dette ledd eller bestemmelser fastsatt i medhold av dette ledd til regulert marked. Kontroll etter dette ledd føres med den finansielle rapporteringen til utstedere som har Norge som hjemstat.

(4) Dersom et regulert marked har grunn til å anta at det er benyttet urimelige forretningsmetoder, opptrådt i strid med god forretningskikk eller for øvrig handlet i strid med bestemmelsene i denne lov, skal dette meddeles Kredittilsynet.

§ 15-2 Opplysningsplikt

(1) Verdipapirforetak og oppgjørssentral plikter å gi Kredittilsynet de opplysninger som måtte bli krevet om forhold som angår dets forretning og virksomhet. Tilsvarende gjelder for verdipapirforetaks tilknyttede agenter. Foretaket plikter å fremvise og i tilfelle utlevere til kontroll oppgaver og lydopptak i henhold til § 9-11 første ledd nr. 7 og § 10-17 og øvrige dokumenter som angår virksomheten.

(2) Dersom det inntreffer forhold som medfører risiko for at foretak som nevnt i første ledd ikke vil kunne oppfylle de fastsatte kapitalkrav, eller det oppstår andre forhold som kan innebære stor risiko knyttet til driften av foretaket, skal foretaket straks gi melding til Kredittilsynet om dette.

(3) Et verdipapirforetak skal i det omfang og på den måten Kredittilsynet bestemmer, melde fra om transaksjoner i finansielle instrumenter som er gjenstand for omsetning på et regulert marked innenfor EØS-området og som er foretatt gjennom filial eller ved grenseoverskridende virksomhet i en annen EØS-stat.

(4) Kredittilsynet kan uten hinder av taushetsplikt kreve å få de opplysninger det finner påkrevet i sin kontrollvirksomhet fra et verdipapirregister på den måten Kredittilsynet finner hensiktsmessig.

(5) Et foretak plikter å gi Kredittilsynet de opplysninger som Kredittilsynet anser nødvendige for å avgjøre om det har skjedd overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov vedrørende finansielle instrumenter som er utstedt av foretaket.

(6) Verdipapirforetak og regulerte markeders revisor plikter på forespørsel å gi Kredittilsynet opplysninger om foretakenes virksomhet.

(7) Utstedere som nevnt i § 15-1 tredje ledd samt deres tillitsvalgte, ansatte og revisor plikter å gi Kredittilsynet de opplysninger om utsteders forhold som Kredittilsynet krever til gjennomføring av kontroll etter § 15-1 tredje ledd. Utstedere som nevnt i § 15-1 tredje ledd, deres tillitsvalgte, ledende ansatte og revisor skal gi melding til Kredittilsynet om finansiell rapportering fra utstederen som de anser ikke gir et rettviseende bilde i overensstemmelse med det relevante regelverket for finansiell rapportering. Opplysnings- og meldeplikt etter dette ledd gjelder uten hinder av taushetsplikt. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om opplysnings- og meldeplikt etter dette ledd, og kan herunder delegere Kredittilsynets myndighet etter første punktum til regulert marked med tillatelse som børser og fastsette at opplysnings- og melde-

plikt etter dette ledd skal oppfylles overfor regulert marked med tillatelse som børser.

(8) Kredittilsynet skal gjøre de opplysningspliktige oppmerksom på opplysningspliktens omfang og begrensninger.

§ 15-3 Opplysningsplikt ved mistanke om innsidehandel mv.

(1) Dersom Kredittilsynet har mistanke om overtredelse av kapittel 3, 4, 5, 8, 9, 10 eller 11, eller forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene, kan enhver pålegges å gi de opplysninger Kredittilsynet krever, herunder fremlegge dokumenter, teknisk lagret informasjon og utskrift fra lagringsmedium.

(2) Opplysningsplikten i første ledd gjelder ikke opplysninger som vedkommende ville vært forhindret fra å gi i straffesak. Opplysningsplikten gjelder likevel uten hinder av:

1. lovbestemt taushetsplikt som ellers påhviler ligningsmyndigheter, andre skatte- og avgiftsmyndigheter og myndigheter som har til oppgave å overvåke offentlig regulering av ervervsvirksomhet,
2. taushetsplikt som nevnt i lov om elektronisk kommunikasjon § 2-9 for så vidt gjelder opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger og elektronisk kommunikasjonsadresse, og
3. taushetsplikt som nevnt i lov om elektronisk kommunikasjon § 2-9 for så vidt gjelder opplysninger om trafikkdata, dersom det er gitt fritak fra slik taushetsplikt. Departementet kan etter anmodning fra Kredittilsynet gi slikt fritak. Ved vurderingen av om fritak skal gis skal det blant annet legges vekt på hensynet til taushetsplikten og sakens opplysning. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om Kredittilsynets og departementets saksbehandling, klage og underretning til mistenkte og andre som rammes av pålegget og beslutningen om fritak fra taushetsplikt, herunder regler om utsatt underretning i unntakstilfelle.

(3) Opplysningene innhentet i medhold av denne bestemmelsen kan bare brukes i den sak de er innhentet for. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist og kan nedtegnes eller lagres som lydopptak. Den som innkalles til avhør, har rett til å la seg bistå av advokat.

(4) Denne bestemmelsen gjelder selv om det er besluttet bevissikring etter § 15-5 og gis tilsvarende anvendelse der Kredittilsynet anmodes av annen stats myndighet som fører tilsyn som nevnt i kredittilsynsloven, om å innhente opplysninger på bakgrunn av mistanke om tilsvarende overtredelse av vedkommende stats lovgivning.

(5) Enhver har rett til å nekte å svare på spørsmål eller utlevere dokumenter eller gjenstander når svaret eller utleveringen vil kunne utsette vedkommende for straff eller straffelignende sanksjon. Kredittilsynet skal gjøre vedkommende kjent med denne retten.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innholdet av opplysningsplikten og krav til behandling av overskuddsinformasjon.

§ 15-4 Opplysningsplikt overfor tilbudsmyndigheten

Tilbudsmyndigheten kan kreve opplysninger fra verdipapirforetak, selskap og personer som kan ha betydning for spørsmål som omfattes av kapittel 6. Ved tilsidesettelse av opplysningsplikt gjelder § 17-1.

§ 15-5 Bevissikring

(1) For å søke etter bevis kan Kredittilsynet, når det er rimelig grunn til å anta at bestemmelse i kapittel 3, jf. forskrift gitt i medhold av slik bestemmelse, er overtrådt, eller det er nødvendig for å oppfylle Norges avtaleforpliktelse overfor annen stat, kreve:

1. å få adgang til lokaler, eiendommer og andre oppbevaringssteder hvor det kan finnes bevis for overtredelse,
2. å få adgang til bolig dersom det er særlig grunn til å anta at bevis oppbevares der, og
3. å ta med ting, herunder kopi av dokumenter og annen informasjon og teknisk lagret informasjon som kan ha betydning som bevis for nærmere granskning, og å forsegle forretningslokaler, bøker, forretningspapirer eller teknisk lagringsmedium så lenge undersøkelsen varer og dette anses nødvendig.

(2) Begjæring om adgang til bevissikring fremsettes av Kredittilsynet for tingretten på det sted hvor det mest praktisk kan skje. Retten treffer sin avgjørelse ved beslutning før bevissikringen settes i verk. Den begjæringen retter seg mot, skal ikke varsles om begjæringen eller beslutningen. Kjæremål over beslutningen har ikke oppsettende virkning. Straffeprosessloven §§ 200, 201 første ledd, §§ 117 til 120, jf. §§ 204, 207 til 209, 213 og kapittel 26 og forvaltningsloven § 15 annet og tredje ledd gjelder så langt de passer.

(3) Kredittilsynet kan kreve bistand av politiet for å iverksette beslutning om bevissikring.

(4) Dersom det ikke er tid til å avvente rettens beslutning, kan Kredittilsynet kreve at politiet avstenger områder der bevisene kan være, inntil rettens beslutning foreligger.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om bevissikring og behandling av overskuddsinformasjon.

§ 15-6 Kredittilsynets taushetsplikt

(1) Kredittilsynets styremedlemmer og tjenestemenn, herunder personer som nevnt i kredittilsynsloven § 2 femte ledd, har taushetsplikt etter kredittilsynsloven § 7 første ledd.

(2) Gir kontrollen grunn til å anta at noen er eller vil bli påført tap som følge av at bestemmelser i lov eller i medhold av lov ikke er overholdt, kan Kredittilsynet underrette vedkommende om forholdet.

§ 15-7 Pålegg mv.

(1) Kredittilsynet kan gi foretak som nevnt i § 15-1 annet ledd pålegg om retting dersom foretaket opptrer i strid med lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov. Pålegg om retting kan også gis dersom verdipapirforetak opptrer i

strid med interne retningslinjer og instruksjoner som nevnt i § 9-11. Tilsvarende gjelder dersom den som faktisk leder oppgjørsvirksomheten i oppgjørssentral eller verdipapirforetaks ledelse eller styre ikke oppfyller kravene til hederlig vandel og erfaring som fastsatt i § 13-1 tredje ledd og §§ 9-8 annet ledd og 9-10.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende dersom Kredittilsynet underrettes av tilsynsmyndigheter i annen EØS-stat om at et norsk verdipapirforetak har overtrådt regler som gjelder for foretakets virksomhet i vedkommende land. Kredittilsynet skal i tilfelle underrette vedkommende myndighet om hvilke pålegg som blir gitt.

(3) Kredittilsynet kan forby verdipapirforetak å drive virksomhet som ikke anses tilfredsstillende regulert i lov, forskrift gitt med hjemmel i lov eller interne retningslinjer og instruksjoner som nevnt i § 9-11, når virksomheten kan påføre foretaket eller dets kunder uforvarselig stor risiko. Kredittilsynet kan også gi pålegg om at slik virksomhet bare kan finne sted på bestemte vilkår.

(4) Dersom en aksjeeier med betydelig eierandel ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket, eller en aksjeeier ikke har gitt melding til Kredittilsynet etter § 9-10 annet eller tredje ledd, eller erverver aksjer i strid med Kredittilsynets vedtak etter § 9-10 fjerde ledd, kan Kredittilsynet gi pålegg om at stemmerettighetene knyttet til aksjene ikke kan utøves, eller at aksjene skal avhendes, etter fremgangsmåten i lov om regulerte markeder § 35 fjerde ledd.

(5) Kredittilsynet kan gi pålegg om å oppfylle opplysnings- og meldeplikt etter § 15-2 sjuende ledd. Kredittilsynsloven § 10 annet ledd gjelder tilsvarende.

(6) Dersom Kredittilsynet har grunn til å anta at noen handler i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Kredittilsynet pålegge vedkommende å bringe handlingen til opphør. Pålegget kan omfatte ethvert tiltak som er nødvendig for å bringe overtredelsen til opphør.

(7) Kredittilsynet kan gi pålegg om at handel i bestemte finansielle instrumenter skal stoppes midlertidig eller permanent dersom særlige grunner tilsier det.

§ 15-8 Klagenemnd

(1) Departementet kan i forskrift fastsette at en klagenemnd skal avgjøre klager på vedtak etter bestemmelser gitt i medhold av § 15-1 tredje ledd.

(2) Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet. Departementet kan fastsette nærmere regler om frister, innholdet av klage, tilsvarende og muntlig forhandling samt om klagenemndens sammensetning og virksomhet.

(3) Klagenemndens utgifter til klagebehandling etter første ledd dekkes av Kredittilsynet og utliknes på regulert marked etter kredittilsynsloven § 9. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

(4) Det kan kreves gebyr for behandling av klage som angitt i første ledd. Departementet kan gi nærmere regler om når gebyr skal kreves, om gebyrenes størrelse og om innkrevningen.

§ 15-9 Utveksling av informasjon med andre tilsynsmyndigheter

(1) Kredittilsynet skal videreformidle rapporter som er mottatt i henhold til § 10-18 til

1. andre EØS-staters myndigheter, dersom disse er tilsynsmyndighet for det mest relevante marked for de finansielle instrumentene som rapporteringen gjelder,
2. tilsynsmyndighetene i verdipapirforetakets hjemstat, med mindre disse myndighetene ikke ønsker å motta slik informasjon.

(2) Departementet kan gi forskrifter om utveksling av informasjon etter denne paragrafen, samt om hva som skal anses som det mest relevante marked etter første ledd nr. 1.

Kapittel 16. Tilsyn med verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat

§ 16-1 Opplysningsplikt

(1) Kredittilsynet kan til statistisk bruk pålegge verdipapirforetak som yter investeringstjenester gjennom filial i henhold til § 9-24, å avgi rapporter om sin virksomhet.

(2) Kredittilsynet kan kreve de opplysninger fra verdipapirforetakene som nevnt i første ledd som anses nødvendige for å kontrollere at de regler som gjelder for virksomheten her i landet overholdes.

§ 16-2 Stedlig kontroll

(1) Etter forutgående melding til Kredittilsynet kan vedkommende myndighet i verdipapirforetakets hjemstat, i samarbeid med Kredittilsynet, foreta stedlig kontroll i filial etablert i henhold til § 9-24. Etter anmodning fra vedkommende myndighet i hjemstaten kan Kredittilsynet foreta den nevnte kontroll.

(2) Første ledd er ikke til hinder for at Kredittilsynet kan foreta den stedlige kontroll som anses nødvendig for å kontrollere at de regler som gjelder for filialens virksomhet her i landet overholdes.

§ 16-3 Pålegg om retting m.m.

(1) Kredittilsynet skal gi verdipapirforetak som yter investeringstjenester i henhold til § 9-24 pålegg om retting, herunder opphør av virksomhet her i landet, dersom virksomheten drives i strid med lov eller forskrift.

(2) Kredittilsynet kan treffe tiltak for å hindre nye overtredelser dersom pålegg etter første ledd ikke etterkommes.

(3) Før Kredittilsynet gir pålegg etter første ledd, skal tilsynsmyndighetene i verdipapirforetakets hjemstat varsles, og gis anledning til å treffe tiltak for å bringe det lovstridige forhold til opphør.

(4) Hvis det er nødvendig for å verne interessene til investorer og andre som mottar tjenester fra verdipapirforetaket, kan Kredittilsynet treffe nødvendige tiltak uten slikt varsel som nevnt i tredje ledd.

(5) Dersom et foretak med hovedsete i annen EØS-stat har fått sin tillatelse tilbakekalt, skal Kredittilsynet treffe tiltak for å hindre at foretaket fortsatt yter investeringstjenester her i landet.

Kapittel 17. Sanksjoner

§ 17-1 Daglig mulkt mv.

(1) Tilbudsmyndigheten kan ilegge foretaket eller person som forsømmer sine plikter etter kapittel 6, en daglig mulkt som påløper inntil forholdet er rettet.

(2) Tilbudsmyndigheten fastsetter mulktens størrelse. Mulkten tilfaller statskassen.

(3) Påløpt mulkt forfaller til betaling ved påkrav og er tvangsgrunnlag for utlegg.

(4) Ved overtredelse av plikter etter kapittel 7 eller forskrifter fastsatt i medhold av kapittel 7, kan prospektmyndigheten eller regulert marked som har fått delegert myndighet etter § 7-8 sjette ledd, pålegge overtredelsesgebyr eller daglig mulkt etter nærmere regler fastsatt av departementet.

§ 17-2 Vinningsavståelse

(1) Dersom det er oppnådd vinning ved en uaktsom eller forsettlig overtredelse av §§ 3-3 første ledd, 3-4, 3-6, 3-7, 3-8, 3-9, 3-10, 8-2 til 8-6, 9-5, 10-2, 10-3, 10-4 første ledd, 10-8 første ledd eller 10-11, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene, kan den som vinningen er tilfalt, pålegges helt eller delvis å avstå denne. Dette gjelder også når den som vinningen tilfaller, er en annen enn lovovertrедeren. Kan størrelsen av vinningen ikke godtgjøres, fastsettes beløpet skjønnsmessig.

(2) Dersom vinningen er tilfalt et selskap som inngår i et konsern, hefter selskapets morselskap og morselskapet i det konsern selskapet er en del av, subsidiært for beløpet.

(3) Kredittilsynet kan beslutte vinningsavståelse etter denne paragraf. Beslutning om vinningsavståelse anses ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Vinningsavståelsen skal ha frist for vedtakelse på inntil to måneder. Vedtatt vinningsavståelse er tvangsgrunnlag for utlegg. Dersom vinningsavståelsen ikke vedtas, kan Kredittilsynet innen tre måneder etter utløpet av vedtaksfristen reise sak mot vedkommende i den rettskrets der vedkommende kan saksøkes. Saken følger lov om rettergangsmåten for tvistemål. Megling i forlikrådet er ikke nødvendig.

(4) Det skal gjøres fradrag i kravet om vinningsavståelse for beløp som den ansvarlige ved dom blir tilpliktet å betale tilbake til den skadelidte. Det samme gjelder hvis vedkommende på forhånd har foretatt slik tilbakebetaling og godtgjør at tilbakebetaling har funnet sted. Dersom dom som nevnt i første punktum avsies etter at vinning er avstått, og den ansvarlige ikke har midler til å dekke kravet, skal den avståtte vinning tilbakeføres til skadelidte i den grad det er nødvendig for å betale det i dommen fastsatte beløp.

(5) Kravet om vinningsavståelse foreldes etter ti år. For øvrig får reglene i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer anvendelse så langt de passer.

(6) Dersom overtredelsen behandles av påtalemyndigheten eller retten etter lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker, skal eventuelt krav om vinningsavståelse tas med som inndragningskrav etter straffeloven § 34.

§ 17-3 Straff

(1) Med bøter eller fengsel inntil seks år, straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 3-3 første ledd eller § 3-8, jf. forskrift gitt i medhold av denne.

(2) Med bøter eller fengsel inntil 1 år, straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

1. overtrer §§ 3-4, 3-5, 3-7, 3-11, 4-1, 7-2, 7-3, 7-7, 7-10, 8-1 til 8-7, 9-1, 9-6, 9-11 første ledd nr. 7, 10-2 til 10-9, 10-17, 10-18, 13-1 første ledd, 13-5, 15-2 eller 15-3, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene,
2. overtrer § 3-6 dersom det foreligger innsideinformasjon i foretaket,
3. gir villedende eller uriktige opplysninger i prospekt, annonser mv. som nevnt i § 7-13 og § 7-15,
4. overtrer plikten i § 9-11 tredje og fjerde ledd til å oppbevare finansielle instrumenter og midler som tilhører investoren atskilt fra foretakets,
5. unnlater å etterkomme krav etter § 15-5 eller pålegg etter § 15-7, eller
6. grovt eller gjentatte ganger overtrer § 3-9, § 3-10 eller § 10-11, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

(3) Med bøter straffes den som grovt eller gjentatte ganger forsettlig eller uaktsomt overtrer § 4-2 eller § 4-3 annet ledd, jf. forskrifter gitt i medhold av disse, eller den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 4-3 første, tredje eller fjerde ledd, jf. forskrifter gitt i medhold av disse.

(4) Medvirkning straffes på samme måte. Overtredelse av annet og tredje ledd er forseelse uten hensyn til straffens størrelse.

(5) Påtale finner sted bare når allmenne hensyn krever det.

§ 17-4. Overtredelsesgebyr

(1) Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av § 4-2 eller § 4-3 annet ledd eller forskrift gitt i medhold av disse bestemmelsene, kan Kredittilsynet ilegge overtredelsesgebyr. Medvirkning kan sanksjoneres på samme måte. Det samme gjelder forsøkshandlinger, jf. straffeloven §§ 49 og 50.

(2) Kredittilsynet kan ilegge foretak som nevnt i § 15-1 tredje ledd, overtredelsesgebyr dersom foretakets finansielle rapportering ikke er i samsvar med lov eller forskrift når overtredelsen har skjedd forsettlig eller uaktsomt. Klage over slikt vedtak følger reglene i § 15-8.

(3) Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelsene i §§ 5-2 eller 5-3, kan Kredittilsynet ilegge overtredelsesgebyr. Første ledd annet og tredje punktum gjelder tilsvarende. Dersom Kredittilsynets myndighet til å føre tilsyn med overholdelsen av §§ 5-2 og 5-3 er delegert til regulert marked i henhold til § 15-1 annet ledd, kan vedkommende regulerte marked ilegge overtredelsesgebyr etter dette ledd. Klage over vedtak av regulert marked følger regler i lov om regulerte markeder § 41.

(4) Ved utmåling av overtredelsesgebyr etter første ledd skal det særlig legges vekt på overtredelsens omfang og virkninger, samt graden av utvist skyld. Overtredelsesgebyr tilfaller statskassen.

(5) Endelig vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

(6) Søksmål mot vedtak etter denne bestemmelsen kan ikke reises før vedkommende part har benyttet klageretten og klagen er avgjort av klageinstansen. Søksmål skal likevel i alle tilfelle kunne reises når det er gått seks måneder fra det tidspunkt erklæringen om klage første gang ble fremsatt, og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens avgjørelse ikke foreligger.

**DEL 6. IKRAFTTREDELSE, OVERGANGS-
REGLER OG ENDRINGER I ANDRE LOVER****Kapittel 18. Ikrafttredelse og overgangsregler***§ 18-1 Ikrafttredelse*

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Kongen kan fastsette virkningstidspunkt for bestemmelsene i lovens §§ 5-5 og 5-6.

§ 18-2 Overgangsregler

(1) Tillatelser etter lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 6-1, § 7-1 og § 8-2 videreføres. Foretak med slike tillatelser må innrette sin virksomhet etter nærmere regler fastsatt i forskrift.

(2) § 6-6 første ledd gjelder ikke for aksjeeier som ved denne lovs ikrafttredelse falt inn under unntaket i lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 4-6 annet ledd nr. 2 og som etter børsnotering uavbrutt har eid aksjer som representerer mer enn 40 prosent av stemmene.

(3) § 6-6 annet ledd gjelder for aksjeeier som passerer tilbudspliktgrensene etter lovens ikrafttredelse. § 6-6 annet ledd gjelder likevel for

1. den som eier aksjer som representerer mellom $\frac{1}{3}$ og 40 prosent av stemmene i selskapet ved lovens ikrafttredelse,
2. den som før lovens ikrafttredelse har passert tilbudspliktgrensen på 40 prosent på en måte som ikke utløser tilbudsplikt og derfor ikke har fremsatt pliktig tilbud,
3. den som per 1. desember 1997 eide aksjer som representerer mellom 40 og 45 prosent av stemmene, og som uavbrutt har eid aksjer som representerer mer enn 40 prosent av stemmene frem til lovens ikrafttredelse uten å fremme tilbud i samsvar med bestemmelsene om pliktig tilbud.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette ytterligere overgangsregler.

(5) Forskrifter gitt i medhold av lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) gjelder inntil noe annet er bestemt også etter at loven her har trådt i kraft.

Kapittel 19. Endringer i andre lover*§ 19-1 Endringer i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) oppheves.

2. I lov 22. mai 1902 nr. 2 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven) skal § 273 annet ledd lyde:

Straff etter denne paragraf kommer ikke til anvendelse ved handling som omfattes av lov om verdipapirhandel § 3-8.

3. I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd nr. 10 skal lyde:

10. *Regulerte markeder*

§ 7 første ledd første punktum skal lyde:

Tilsynets styremedlemmer og tjenestemenn, *herunder personer som nevnt i § 2 femte ledd*, har taushetsplikt overfor uvedkommende om det som de får kjennskap til i sitt arbeid om en kundes forhold.

§ 7 første ledd tredje punktum skal lyde:

Taushetsplikten etter denne bestemmelse og forvaltningslovens bestemmelser gjelder ikke overfor Norges Bank, andre EØS-staters sentralbanker eller tilsynsmyndigheter som fører tilsyn som nevnt i § 1 første ledd nr. 1-6, nr. 10 eller nr. 14, eller tilsyn med forvaltningsselskap for verdipapirfond.

4. I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker skal § 19 fjerde ledd lyde:

For tillits- og tjenestemenns handel for egen regning med finansielle instrumenter gjelder *verdipapirhandelloven §§ 8-1 til 8-7*.

5. I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker skal § 10 tredje ledd lyde:

For tillits- og tjenestemenns handel for egen regning med finansielle instrumenter gjelder *verdipapirhandelloven §§ 8-1 til 8-7*.

6. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) skal § 230 annet ledd første punktum lyde:

Vitner som har taushetsplikt etter sparebankloven § 21, forretningsbankloven § 18, forsikringsloven § 1-6, finansieringsvirksomhetsloven § 3-14, verdipapirhandelloven § 10-9 eller verdipapirregisterloven § 8-1, plikter å gi forklaring til politiet om forhold som omfattes av taushetsplikten eller taushetsplikt etter avtale.

7. I lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

Ny § 1-6 skal lyde:

§ 1-6 *Tilknyttede agenter*

Forvaltningsselskap kan benytte tilknyttede agenter for å markedsføre sine tjenester samt formidle ordre om andeler i verdipapirfond. Slik virksomhet krever ikke tillatelse etter verdipapirhandelloven § 9-1. Bestemmelse-

ne gitt i eller i medhold av verdipapirhandelloven § 10-16 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 2-1 annet til fjerde ledd skal lyde:

Selskap med tillatelse etter første ledd kan i tillegg gis tillatelse til å drive slik virksomhet som beskrevet i *verdipapirhandelloven § 2-1* første ledd nr. 4. For slik virksomhet gjelder bestemmelsene i loven her med forskrifter. *Departementet kan i forskrift fastsette at lov om verdipapirhandel med forskrifter også skal gjelde slik virksomhet og for virksomhet som nevnt i fjerde ledd nr. 1.*

Departementet kan stille vilkår for tillatelsen. Dersom hensynet til andelseierne eller allmenne interesser tilsier det, kan tilsynsmyndigheten i særlige tilfelle stille nye vilkår eller endre gjeldende vilkår for forvaltningsselskapets tillatelse til å drive verdipapirfondforvaltning.

Selskap med tillatelse etter både første og annet ledd kan etter melding til Kredittilsynet yte følgende tilleggstjenester:

1. *investeringsrådgivning* som nevnt i *verdipapirhandelloven § 2-1* første ledd nr. 5

2. oppbevaring og forvaltning av fondsandeler

§ 4-5 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. omsettelige verdipapirer som nevnt i lov om verdipapirhandel § 2-2 *annet ledd*.

§ 6-8 skal lyde:

Salg av nyutstedte andeler kan bare forestås av forvaltningsselskaper, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirforetak med tillatelse til å yte tjenester som nevnt i *verdipapirhandelloven § 2-1* første ledd nr. 1.

8. I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet (finansieringsvirksomhetsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-19 fjerde ledd skal lyde:

Utdeling av aksjer etter tredje ledd bokstav a skal skje på grunnlag av kundeforholdet. I omdanningsvedtaket kan det bestemmes at kunder med rett til aksjer under en fastsatt grense skal tilføres kontanter i stedet for aksjer. Kongen kan gi nærmere regler om fordelingen av aksjer. Reglene i *verdipapirhandelloven* kapittel 7 om prospektkrav ved offentlige tilbud kommer til anvendelse.

§ 3-14a. skal lyde:

§ 3-14a. Tillitsmenns og ansattes handel for egen regning

For tillitsmenns og ansattes handel for egen regning med finansielle instrumenter gjelder *verdipapirhandelloven §§ 8-1 til 8-7*.

9. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) skal § 10-4 første ledd første punktum lyde:

Tvangsdekning i omsettelige verdipapirer som nevnt i *verdipapirhandelloven § 2-2 annet ledd* og i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister, skjer ved salg av formuesgodet gjennom medhjelper.

10. I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-25 nytt syvende ledd skal lyde:

(7) *Ved tvungen innløsning i forbindelse med tilbudsplikt og frivillig tilbud etter verdipapirhandelloven kapittel 6 gjelder det særlige regler i verdipapirhandelloven § 6-22.*

§ 5-10 nytt fjerde ledd skal lyde:

For selskaper som omfattes av verdipapirhandelloven § 5-4, gjelder i tillegg kravene i verdipapirhandelloven § 5-9 annet og tredje ledd.

11. I lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1-2 skal lyde:

Som verdipapiroppgjørssystem regnes systemer basert på felles regler for avregning, oppgjør eller overføring av finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2.

§ 4-4 annet ledd skal lyde:

Dersom finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 er stilt som sikkerhet etter første ledd, og retten til de finansielle instrumentene er registrert i et register, en konto eller i et verdipapirregister i en EØS-stat, skal lovgivningen i dette landet være bestemmende for rettighetene til innehaver av sikkerhetsstillelsen.

12. I lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter (verdipapirregisterloven) skal § 2-2 første ledd første punktum lyde:

Andre finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 kan innføres i et verdipapirregister, med de rettsvirkninger som følger av denne lov.

13. I lov 13. desember 2002 nr. 74 om e-pengeforetak gjøres følgende endringer:

§ 3-1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Stemmerett som kan utøves av nærstående som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-5, skal regnes med her og i forhold til prosentangivelsene nevnt i første ledd.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3. Tillitsmenns og ansattes handel for egen regning

For tillitsmenns og ansattes handel for egen regning med finansielle instrumenter gjelder verdipapirhandelloven §§ 8-1 til 8-7.

14. I lov 26. mars 2004 nr. 17 om finansiell sikkerhetsstillelse skal § 1 tredje ledd bokstav d lyde:

d) avregningssentraler og sentrale motparter, oppgjørssentraler og lignende lovregulerte institusjoner som handler med finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 første ledd nr. 4, eller juridiske personer som handler i egenskap av formuesforvalter eller etter fullmakt fra en eller flere personer, for eksempel tillitsmenn for obligasjonseiere i obliga-

sjonsmarkedet eller spesialforetak opprettet i forbindelse med verdipapirisering.

15. I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet (forsikringsloven) skal § 1-7 lyde:

§ 1-7. Tillitsmenns og ansattes handel med finansielle instrumenter

For tillitsmenns og ansattes handel for egen regning med finansielle instrumenter gjelder verdipapirhandelloven §§ 8-1 til 8-7.

B.

L o v

om regulerte markeder (børsloven)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Lovens formål

Lovens formål er å legge til rette for effektive, velordnede og tillitvekkende markeder for finansielle instrumenter.

§ 2 Lovens virkeområde

(1) Loven gjelder virksomhet som regulert marked i Norge. Lovens kapittel 6 gjelder kun for regulerte markeder som er børser.

(2) Loven gjelder også virksomhet som norsk regulert marked driver i utlandet gjennom filial eller ved grenseoverskridende virksomhet, med mindre annet er fastsatt av departementet.

(3) Kongen gir forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kontinentalsokkelen, og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 3 Definisjoner mv.

(1) Med regulert marked menes foretak med tillatelse etter § 4 som beslutter opptak til handel av finansielle instrumenter på markedet, og som organiserer eller driver et multilateralt system som legger til rette for regelmessig omsetning av noterte instrumenter i samsvar med lov, forskrift og objektive handelsregler fastsatt av markedet selv.

(2) Med børs menes regulert marked med særskilt tillatelse etter § 33.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette regler om hva som menes med regulert marked, samt organiseringen og driften av regulert marked.

Kapittel 2. Krav om tillatelse mv.

§ 4 Tillatelse til å drive virksomhet som regulert marked

(1) Virksomhet som regulert marked kan bare drives av foretak som har tillatelse til dette fra departementet.

(2) Foretak som ikke har tillatelse som regulert marked etter denne lov kan ikke benytte betegnelsen regulert marked i eller som tillegg til sitt navn, eller ved omtale av sin virksomhet, dersom bruken er egnet til å gi inntrykk av at foretaket har tillatelse etter denne loven.

§ 5 Konesjonsmyndighet. Søknad om tillatelse

(1) Departementet kan gi tillatelse som regulert marked til foretak som oppfyller kravene i loven her. Søknad om tillatelse som regulert marked skal inneholde

- a) virksomhetsplan, og
- b) opplysninger om organiseringen av foretaket som viser at de lovbestemte krav er oppfylt.

Utkast til regler og forretningsvilkår i henhold til § 22 tredje ledd skal vedlegges søknaden. Departementet kan be om ytterligere opplysninger.

(2) Vedtak om tillatelse skal meddeles søker snarest mulig og senest seks måneder etter at søknaden ble mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunkt slike opplysninger ble mottatt.

§ 6 Bortfall, endring og tilbakekall av tillatelse

(1) Tillatelse etter § 5 bortfaller dersom regulert marked kommer under konkursbehandling eller tvangsakkord.

(2) Departementet kan helt eller delvis endre, herunder sette nye vilkår, eller tilbakekalle tillatelse for regulert marked dersom:

- a) foretaket ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller har opphørt å drive virksomhet som regulert marked i mer enn seks måneder,
- b) foretaket har fått tillatelsen ved hjelp av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter,
- c) foretaket ikke lenger oppfyller de vilkår som kreves for tillatelsen, herunder kravene til ansvarlig kapital og likviditet,
- d) foretaket alvorlig eller systematisk overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av lov,
- e) mislige forhold hos foretaket gir grunn til å frykte at en fortsettelse av virksomheten kan skade allmenne interesser, eller
- f) foretaket ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 47 eller lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringselskaper og verdipapirhandel mv. § 4 første ledd nr. 7.

§ 7 Sammenslåing og deling av regulert marked mv.

Vedtak om sammenslåing og deling av regulert marked skal meddeles departementet minst tre måneder før vedtaket gjennomføres. Tilsvarende gjelder ved avhendelse av en vesentlig del av regulert markeds konsesjonspliktige virksomhet. Departementet avgjør i tvilstilfelle om en avhendelse omfatter en vesentlig del av den konsesjonspliktige virksomheten. Departementet kan innen tre måneder fra melding er mottatt nekte sammenslåing, deling eller avhendelse, sette vilkår for gjennomføring av transaksjonen eller endre konsesjonen.

§ 8 Virksomhet i utlandet

Norsk regulert marked som skal utøve virksomhet i utlandet gjennom datterselskap eller filial, skal ha tillatelse fra departementet.

Kapittel 3. Organisasjonsform, organer mv.

§ 9 Organisasjonsform

Regulert marked skal være organisert som allmennaksjeselskap.

§ 10 Styre og ledelse

(1) Regulert marked skal ha et styre med minst fem medlemmer. Daglig leder kan ikke være medlem av styret.

(2) Styremedlemmer, daglig leder og andre som faktisk deltar i ledelsen av regulert marked skal ha relevante kvalifikasjoner og yrkeserfaring, ha ført en hederlig vandel og for øvrig ikke ha utvist utilbørlig atferd som gir grunn til å anta at stillingen eller vervet ikke vil kunne ivaretas på forsvarlig måte.

(3) Regulert marked skal gi Kredittilsynet melding ved endring av styrets sammensetning og ved skifte av daglig leder eller andre som faktisk deltar i ledelsen av virksomheten. Meldingen skal så vidt mulig gis på forhånd, og skal inneholde nødvendige opplysninger om kvalifikasjoner og yrkeserfaring, vandel, verv eller stilling i annen virksomhet.

(4) Kredittilsynet kan gi pålegg om at endringer ikke skal iverksettes dersom endringen kan antas å medføre at vilkårene i første og annet ledd ikke vil oppfylles.

§ 11 Internkontroll

(1) Styret skal fastsette retningslinjer for internkontroll, og skal forvise seg om at internkontrollen etableres, gjennomføres og dokumenteres på en forsvarlig måte i samsvar med styrets retningslinjer og pålegg. Kredittilsynet kan gi nærmere regler om gjennomføringen av internkontroll.

(2) Daglig leder skal sørge for at internkontroll etableres og gjennomføres i henhold til lov og forskrifter samt styrets retningslinjer og pålegg.

§ 12 Revisor

Kredittilsynet kan gi nærmere regler om revisors arbeidsoppgaver i regulert marked.

§ 13 Organisatoriske krav

Regulert marked skal fastsette interne regler og treffe nødvendige tiltak som til enhver tid sikrer:

- a) identifisering og håndtering av interessekonflikter mellom det regulerte markedet eller dets eiere på den ene siden og markedets oppgaver og funksjoner på den annen,
- b) identifisering og håndtering av signifikante risikoer som virksomheten utsettes for,
- c) gjennomsiktede og faste handelsregler og prosedyrer i henhold til § 24, herunder etablering av objektive kriterier for effektiv gjennomføring av ordre,
- d) at markedet har systemer for en forsvarlig drift av det tekniske systemet, herunder effektive ordninger i tilfelle av teknisk avbrudd (reserveløsninger), og
- e) at det legges til rette for effektiv og rettidig gjennomføring av transaksjoner.

§ 14 Taushetsplikt

(1) Tillitsvalgte, ansatte og revisor ved regulert marked plikter å hindre at noen får adgang eller kjennskap til det som de i sitt arbeid får vite om andres forretningsmessige eller personlige forhold med mindre annet følger av denne eller annen lov. Vedkommende må heller ikke gjøre bruk av slike opplysninger ved ervervsvirksomhet eller ved kjøp og salg av finansielle instrumenter. Bestemmelsene i forvaltningsloven §§ 13a til 13e får tilsvarende anvendelse.

(2) Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har sluttet i tjenesten eller vervet.

(3) Taushetsplikt etter første og annet ledd i denne bestemmelse er ikke til hinder for at opplysninger gis til saksmyndighetene.

(4) Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra taushetsplikten overfor annet regulert marked, verdipapirregister, oppgjørssentral, og utenlandske tilsynsmyndigheter.

§ 15 Habilitetsregler

(1) Tillitsvalgte og ansatte ved regulert marked må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har slik særlig betydning for egen del eller for noen nærstående at vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Vedkommende må heller ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noe spørsmål som har fremtredende økonomisk særinteresse for selskap, forening eller annen offentlig eller privat institusjon som vedkommende er knyttet til.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette begrensninger i ansattes og tillitsvalgtes adgang til å ha styreverv eller bierverv i selskap hvis finansielle instrumenter er opptatt til notering og handel på vedkommende regulerte marked. Departementet kan fastsette tilsvarende begrensning for ansatte og tillitsvalgte i foretak som inngår i samme konsern som regulert marked.

§ 16 Adgangen til å eie finansielle instrumenter m.m.

(1) Regulert marked kan ikke eie finansielle instrumenter som er opptatt til notering og handel på vedkommende marked, eller rettigheter til slike, med unntak av obligasjoner og sertifikater utstedt av en EØS-stat.

(2) Ansatte i regulert marked kan bare erverve eller avhende finansielle instrumenter i den utstrekning det følger av forskrift fastsatt av departementet. Departementet kan i forskrift fastsette begrensninger i tillitsvalgtes adgang til å foreta slike transaksjoner. Departementet kan fastsette forskrift om at ansatte og tillitsvalgte skal melde egne handler og handler foretatt av nærstående til det regulerte markedet eller Kredittilsynet. Reglene i annet og tredje punktum gjelder tilsvarende for ansatte og tillitsvalgte i foretak som inngår i samme konsern som regulert marked.

Kapittel 4. Eier- og kapitalforhold mv.

§ 17. Eierkontroll

(1) Erverv av betydelig eierandel i regulert marked kan bare gjennomføres etter at melding om dette på forhånd er sendt til Kredittilsynet.

(2) Med betydelig eierandel menes direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av selskapet. Likt med vedkommende aksjeeiers egne aksjer regnes i denne sammenheng aksjer som eies av aksjeeiere som nevnt i § 18.

(3) Kredittilsynet skal innen tre måneder fra den dag melding som nevnt i første ledd er mottatt, nekte slikt erverv dersom vedkommende aksjeeier ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket.

(4) Ved avhendelse av eierandel som medfører at eierandelens størrelse kommer under grensene som nevnt i annet ledd, skal det gis melding til Kredittilsynet.

§ 18 Konsolidering

(1) Likt med aksjeeierens egne aksjer regnes i forhold til reglene i § 17 de aksjer som eies eller overtas av aksjeeierens nærstående, jf. verdipapirhandelloven § 2-5.

(2) Departementet avgjør i tvilstilfelle om aksjer som aksjeeieren ikke eier skal likestilles med egne aksjer etter reglene i første ledd.

§ 19 Opptak til notering av finansielle instrumenter utstedt av regulert marked

(1) Regulert marked kan ikke oppta til notering omsettelige verdipapirer utstedt av det regulerte markedet, eller finansielle instrumenter knyttet til slike.

(2) Departementet kan gi samtykke til at et regulert marked opptar til notering omsettelige verdipapirer som er utstedt av et foretak som inngår i konsernforhold med vedkommende marked eller finansielle instrumenter knyttet til slike. Det kan stilles vilkår for slikt samtykke, herunder at slikt foretak skal underlegges særlig tilsyn fra Kredittilsynet, samt at foretaket skal ha opplysningsplikt overfor Kredittilsynet.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om prosedyrer, beslutning og kontroll vedrørende slikt opptak, om løpende notering og om tilsyn med utsteder og det regulerte markedet.

§ 20 Krav til ansvarlig kapital

(1) Regulert marked skal til enhver tid ha en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i foretaket.

(2) Ved vurderingen av foretakets risiko skal det blant annet tas hensyn til virksomhetsrisiko, kontraktsrisiko, operasjonell risiko og annen særlig risiko som foretakets virksomhet er eksponert for.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om hva som skal regnes som foretakets ansvarlige kapital, samt om minstekrav til ansvarlig kapital.

§ 21 Likviditetskrav

Regulert marked skal ha en beholdning av likvide midler, eller tilgang på slike, som anses betryggende ut fra foretakets virksomhet og situasjon. Departementet kan gi nærmere regler om beregning av likvide midler og om hva som kan anses som betryggende beholdning.

Kapittel 5. Virksomhetsregler

§ 22 Generelle krav til virksomheten

(1) Regulert marked skal drive sin virksomhet med tilbørlig hensyn til prinsipper om effektivitet, nøytralitet og likebehandling av aktører samt for å sikre at markedet har god gjennomsiktighet og at kursnoteringen gjenspeiler de noterte instrumentenes markedsverdi.

(2) Regulert marked skal ha de systemer for gjennomføring av handel, kursnoteringer, gjennomsiktighet, informasjonsgivning og markedsovervåking som er nødvendige i forhold til den måten virksomheten er organisert på.

(3) Regulert marked skal sende sine regler og forretningsvilkår, og endringer i disse, til Kredittilsynet. Kredittilsynet kan kreve reglene eller forretningsvilkårene endret dersom de ikke oppfyller lov eller forskrift. Kredittilsynet kan fastsette frist for innsending av endring og tillegg i regler og forretningsvilkår før endringen eller tillegget settes i verk.

§ 23 Virksomhetsbegrensninger

(1) Regulert marked kan i tillegg til virksomhet som regulert marked bare drive virksomhet som har naturlig sammenheng med markeds plassvirksomhet og som ikke svekker tilliten til markeds plassens integritet og uavhengighet. Departementet avgjør i tvilstilfelle om vilkårene i første punktum er oppfylt.

(2) Dersom et regulert marked driver oppgjørsvirksomhet etter verdipapirhandelloven kapittel 13, må virksomheten drives i eget foretak. Departementet kan i forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsen i første punktum.

(3) Kredittilsynet kan pålegge regulert marked som driver annen virksomhet, å drive denne i et eget foretak.

§ 24 Opptak til og handel av finansielle instrumenter mv.

(1) Regulert marked skal ha regler om opptak av finansielle instrumenter til handel.

(2) Regler fastsatt i medhold av første ledd, skal sørge for at finansielle instrumenter kan handles på en redelig, velordnet og effektiv måte, samt at omsettelige verdipapirer etter verdipapirhandelloven § 2-2 annet ledd er fritt omsettelige. Ved opptak av derivater til handel skal reglene sørge for at derivatkontraktene er utformet på en slik måte at de legger til rette for en velordnet prisdannelse og effektive oppgjørsbetingelser.

(3) Regulert marked skal være innrettet på en slik måte at det påser at utstedere av omsettelige verdipapirer som er tatt opp til handel, oppfyller sine forpliktelser etter verdipapirhandelloven kapittel 5 og 7.

(4) Regulert marked skal være innrettet på en slik måte at det letter medlemmenes tilgang til opplysninger som offentliggjøres i medhold av verdipapirhandelloven kapittel 5 og 7.

(5) Regulert marked skal være innrettet slik at det regelmessig påser at vilkårene for opptak til handel av finansielle instrumenter oppfylles.

(6) Regulert marked kan uten utsteders samtykke ta opp til handel omsettelige verdipapirer som allerede er

tatt opp til handel på et annet regulert marked, forutsatt at reglene i verdipapirhandelloven kapittel 7 oppfylles. Utstederen skal gis melding av det regulerte markedet om at opptak til handel finner sted. Utstederen skal ikke underlegges informasjonsforpliktelser som følge av opptaket.

(7) Regulert marked kan kreve at utsteder av finansielle instrumenter som er eller søkes tatt opp til handel, utstederes tillitsvalgte og ansatte uten hinder av taushetsplikt gir regulert marked de opplysninger som er nødvendig for at markedet skal kunne oppfylle sine lovbestemte plikter. Første punktum gjelder tilsvarende for annen person som har søkt om opptak til handel av finansielle instrumenter.

(8) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om opptak av finansielle instrumenter til handel, herunder om utstederes rettigheter og plikter som følge av opptaket.

§ 25 Suspensjon og strykning av finansielle instrumenter

(1) Regulert marked kan suspendere eller stryke et finansielt instrument hvis det ikke lenger tilfredsstiller det regulerte markedets vilkår eller regler eller særlige grunner for øvrig tilsier det. Regulert marked kan likevel ikke suspendere eller stryke et finansielt instrument hvis dette kan ventes å medføre vesentlig ulempe for eierne av instrumentet eller markedets oppgaver og funksjon.

(2) Regulert marked som suspenderer eller stryker et finansielt instrument fra handel, skal umiddelbart offentliggjøre og gi Kredittilsynet opplysninger om dette.

(3) Kredittilsynet kan beslutte at et regulert marked skal suspendere eller stryke et finansielt instrument i medhold av første ledd hvis det ikke lenger tilfredsstiller vilkårene for opptak til handel eller særlige grunner for øvrig tilsier det.

(4) Departementet kan gi nærmere regler om suspensjon og strykning av finansielle instrumenter.

§ 26 Medlemskap i regulert marked

(1) Regulert marked skal ha ikke-diskriminerende regler basert på objektive kriterier om medlemskap og tilgang til markedet.

(2) Reglene som nevnt i første ledd, skal beskrive et medlems forpliktelser som følger av:

- a) reguleringen av og virksomheten til det regulerte markedet,
- b) handelsreglene til markedet,
- c) profesjonelle standarder for ansatte i verdipapirforetak eller kredittinstitusjoner som deltar på markedet,
- d) vilkårene som gjelder for medlemmer som ikke er verdipapirforetak eller kredittinstitusjoner etter tredje ledd, og
- e) regler og prosedyrer for oppgjør av transaksjoner som gjelder på markedet.

(3) Regulert marked kan oppta verdipapirforetak og kredittinstitusjoner som medlem. Medlemmet skal ha en forsvarlig kapital, formålstjenlig organisasjon, tilstrekkelige tekniske systemer og for øvrig anses skikket til å delta i handelen i forhold til de forpliktelser medlemskapet innebærer. Regulert marked kan også oppta andre juridis-

ke og fysiske personer som medlem, såfremt denne personen:

- a) anses egnet,
- b) har tilstrekkelig kompetanse knyttet til handel og transaksjoner,
- c) har, der hvor det er relevant, tilstrekkelige organisatoriske foranstaltninger, og
- d) har nødvendige finansielle ressurser i forhold til den stilling personen legger opp til å ha i markedet.

(4) Kravene i verdipapirhandelloven §§ 10-11, 10-12 og 10-13 gjelder ikke for transaksjoner som sluttet mellom medlemmer i et regulert marked. Kravene i verdipapirhandelloven §§ 10-11, 10-12 og 10-13 gjelder imidlertid overfor medlemmers kunder.

(5) Regulert marked skal gi foretak med hovedkontor i annen EØS-stat og som har tillatelse til å yte investerings tjenester, adgang til medlemskap på like vilkår som andre medlemmer.

(6) Regulert marked skal gi Kredittilsynet melding hvis det har til hensikt å etablere ordninger i annen EØS-stat som kan lette fjernmedlemmers adgang til og mulighet for å handle på markedet. Kredittilsynet skal innen én måned gi opplysningene til tilsynsmyndigheten i den andre EØS-staten.

(7) Medlem på regulert marked samt tillitsvalgte og ansatte hos medlem er uten hinder av taushetsplikt forpliktet til å gi vedkommende regulerte marked de opplysninger som er nødvendig for at markedet skal kunne oppfylle sine plikter etter denne lov og annen lovgivning.

(8) Departementet kan fastsette nærmere regler om vilkår for medlemskap og medlemmers forpliktelser.

§ 27 Markedsovervåking

(1) Regulert marked skal etablere effektive ordninger og prosedyrer som sikrer en regelmessig overvåking av medlemmers etterlevelse av markedets egne regler. Regulerte markeder skal overvåke transaksjoner på markedet med sikte på å avdekke brudd på relevante lover og regler, markedets egne regler og rettsstridige handelsforhold.

(2) Regulert marked skal umiddelbart gi melding til Kredittilsynet ved mistanke om vesentlige brudd på relevante lover og regler, markedets egne regler og rettsstridige handelsforhold.

(3) Regulert marked kan kreve at verdipapirregister og oppgjørssentral uten hinder av taushetsplikt gir slike opplysninger som er nødvendige for at markedet skal kunne oppfylle sine plikter etter første og annet ledd. Opplysningene kan ikke benyttes til andre formål.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om markedsovervåkingen. Departementet kan videre fastsette nærmere regler om opplysningsplikten etter tredje ledd, herunder om innskrenkninger i opplysningsplikten og om det formål opplysningene kan benyttes til, samt om og i hvilken utstrekning det skal kunne kreves betaling for kostnader ved utlevering av opplysninger.

§ 28 Offentliggjøring av opplysninger om ordre mv.

(1) Regulert marked skal offentliggjøre kjøps- og salgstilbud i aksjer, herunder ordredybde på ulike prisnivåer, som

legges inn i markedets handelssystem. Opplysningene skal på alminnelige forretningsmessige vilkår offentliggjøres løpende i løpet av handelsdagen. Regulert marked skal fastsette regler om offentliggjøring av opplysninger om ordre mv.

(2) Regulert marked kan på alminnelige forretningsmessige vilkår og ikke-diskriminerende basis gi verdipapirforetak som omfattes av verdipapirhandelloven § 10-19, tilgang til de ordningene som benyttes for offentliggjøring av opplysningene nevnt i første ledd.

(3) Kredittilsynet kan frita regulert marked fra forpliktelse i henhold til første ledd.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette regler om offentliggjøring av opplysninger om ordre mv., herunder at det skal gis opplysninger om andre finansielle instrumenter enn aksjer, samt om Kredittilsynets fritaksadgang etter tredje ledd.

§ 29 Offentliggjøring av opplysninger om handler mv.

(1) Regulert marked skal offentliggjøre pris, volum og tidspunkt for transaksjoner i aksjer opptatt til handel på vedkommende marked. Opplysningene skal på alminnelige forretningsmessige vilkår offentliggjøres så raskt som mulig etter gjennomføring av transaksjonene. Regulert marked skal fastsette regler om offentliggjøring av opplysninger om handler mv.

(2) Regulert marked kan på alminnelige forretningsmessige vilkår og ikke-diskriminerende basis gi verdipapirforetak som omfattes av verdipapirhandelloven § 10-19, tilgang til de ordningene som benyttes for offentliggjøring av opplysningene nevnt i første ledd.

(3) Kredittilsynet kan gi regulert marked adgang til å utsette offentliggjøring etter første ledd.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette regler om offentliggjøring av opplysninger om handler mv., herunder at det skal gis opplysninger om andre finansielle instrumenter enn aksjer, samt om Kredittilsynets fritaksadgang etter tredje ledd.

§ 30 Løpende mulkt

Regulert marked kan pålegge et foretak eller en person som ikke oppfyller sin opplysningsplikt etter §§ 24 syvende ledd og 26 syvende ledd eller forskrift gitt i medhold av disse, en daglig løpende mulkt inntil opplysningsplikten er oppfylt. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan gi nærmere regler om illeggelse av løpende mulkt.

§ 31 Overtredelsesgebyr

Ved brudd på denne lov eller forskrifter gitt i medhold av denne lov eller ved vesentlige brudd på regulert markeds regler og forretningsvilkår, kan regulert marked pålegge utsteder av finansielle instrumenter notert på vedkommende regulerte marked eller medlemmer i vedkommende regulerte marked å betale et overtredelsesgebyr. Departementet kan gi nærmere regler om illeggelse av overtredelsesgebyr.

§ 32 Forvaltningslovens anvendelse på avgjørelser truffet av regulert marked

Departementet kan i forskrift fastsette i hvilken utstrekning forvaltningsloven skal gjelde når regulert mar-

ked treffer avgjørelser. Departementet kan fastsette nærmere regler om saksbehandlingen.

Kapittel 6. Tilleggskrav for å drive virksomhet som børs mv.

I. Krav om tillatelse mv.

§ 33 Tillatelse til å drive virksomhet som børs mv.

(1) Virksomhet som børs kan bare drives av foretak som har tillatelse til dette fra departementet. Foretak som ikke har tillatelse som børs etter denne lov, kan ikke benytte betegnelsen børs i eller som tillegg til sitt navn, eller ved avtale av sin virksomhet, dersom brukeren er egnet til å gi inntrykk av at foretaket har tillatelse etter denne loven.

(2) Vedtektene og endringer i disse skal forelegges departementet til godkjenning. Departementet kan gi forskrift om innhold og godkjenning av børsers vedtekter.

(3) Vedtak om avhendelse av en vesentlig del av den konsesjonspliktige virksomheten skal treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring.

II. Opptak til notering, eierbegrensninger mv.

§ 34 Opptak til handel av finansielle instrumenter på børs

(1) Finansielle instrumenter kan opptas til handel på børs etter reglene i § 24 og forskrift gitt i medhold av denne, og børsens egne regler dersom vedkommende børs finner at de finansielle instrumentene er egnet for dette og kan forventes å bli gjenstand for regelmessig omsetning.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om børsnotering av finansielle instrumenter.

§ 35 Eierbegrensninger

(1) Ingen kan eie aksjer som representerer mer enn 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i en børs. Likestilt med aksjeeie regnes erverv av rett til å bli eier av aksjer når dette må anses som reelt erverv av aksjene. Departementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra reglene i leddet her.

(2) Begrensningene i første ledd er ikke til hinder for at en børs eies 100 prosent av et foretak med hovedkontor i Norge som ikke driver annen virksomhet enn å forvalte eierinteresser i datterselskaper, og datterselskapene ikke driver annen virksomhet enn børsvirksomhet eller virksomhet som har naturlig sammenheng med dette. Første ledd gjelder tilsvarende for slike foretak.

(3) Departementet kan gi tillatelse til at norsk eller utenlandsk børs eller annet foretak kan ha eierandeler svarende til inntil 25 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i en børs som ledd i en strategisk samarbeidsavtale mellom foretakene vedrørende børsvirksomheten, når dette er vedtatt av generalforsamlingen i den eide børsen med flertall som for vedtektsendring, så lenge avtalen gjelder.

(4) Dersom en aksjeeier besitter aksjer i strid med reglene i paragrafen her, kan departementet fastsette frist for

å bringe eierforholdet i overensstemmelse med loven. Dersom denne fristen overskrides, kan departementet selge aksjene etter reglene om tvangssalg av omsettelige verdipapirer så langt de passer. Tvangsfullbyrdelsesloven § 10-6, jf. § 8-16, kommer ikke til anvendelse. Vedkommende aksjeeier skal varsles om at tvangssalg vil bli foretatt to uker før salg foretas.

(5) Inntil nedsalg eller tvangssalg har funnet sted kan aksjeeieren for den del av aksjene som overstiger tillatt nivå, ikke utøve andre rettigheter i selskapet enn retten til å heve utbytte og til å utøve fortrinnsrett ved kapitalforhøyelse.

§ 36 Stemmerettsbegrensninger

(1) På generalforsamlingen i børs kan ingen stemme for mer enn 10 prosent av stemmene i foretaket eller for mer enn 20 prosent av de stemmer som er representert på generalforsamlingen.

(2) Reglene i denne paragraf gjelder ikke på generalforsamling i børs som omfattes av bestemmelsene i § 35 første ledd tredje punktum og § 35 annet og tredje ledd.

§ 37 Konsolidering

(1) Likt med aksjeeierens egne aksjer regnes i forhold til reglene i § 35 og § 36 aksjer som eies eller overtas av aksjeeierens nærstående i henhold til verdipapirhandelloven § 2-5.

(2) Departementet avgjør i tvilstilfelle om aksjer som aksjeeieren ikke eier, skal likestilles med egne aksjer etter reglene i første ledd.

§ 38 Kontrollkomité

Departementet kan i forskrift fastsette regler om at børs skal ha kontrollkomité, herunder om kontrollkomiteens sammensetning, oppgaver, instruks og melding til Kredittilsynet.

§ 39 Stans i handel

Departementet kan i ekstraordinære situasjoner vedta at all notering og handel ved børs skal stanses. Så vidt mulig skal børsens og Kredittilsynets uttalelse innhentes før beslutning fattes. Dersom departementets vedtak ikke kan avventes, kan Kredittilsynet treffe slik avgjørelse. Dersom Kredittilsynets vedtak ikke kan avventes, kan børs treffe slik avgjørelse.

§ 40 Forvaltningslovens anvendelse på avgjørelser truffet av børs

Når børs treffer avgjørelser etter denne lov §§ 25, 26, 30, 31 og 34, samt verdipapirhandelloven kapittel 6 og 7 og § 17-4 tredje ledd, skal forvaltningslovens kapittel III, IV, V, VI og VIII, med unntak av § 13, få anvendelse. Departementet kan fastsette nærmere regler om saksbehandlingen.

III. Klagenemnd, søksmålsadgang mv.

§ 41 Oppnevning av klagenemnd og kompetanse mv.

(1) Departementet kan oppnevne en egen klagenemnd for å avgjøre klager på slike vedtak som nevnt i § 40. Kla-

genemnden skal ha en leder og en nestleder som begge skal ha juridisk embetseksamen. Departementet kan i forskrift fastsette at også andre vedtak fattet av børs enn de som er nevnt i § 40 skal kunne påklages, og fastsette unntak fra klageadgangen. Departementet kan i forskrift fastsette i hvilken utstrekning avgjørelser truffet av annet regulert marked kan bringes inn for klagenemnden.

(2) Klagenemnden kan i tvister mellom private parter opptre som voldgiftsrett etter nærmere regler fastsatt av departementet.

(3) Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet. Departementet kan fastsette nærmere regler om frister, innholdet av klage, tilsvarende og muntlig forhandling og om klagenemndens sammensetning og virksomhet. Slike regler kan utfylle, supplere eller avvike fra regler gitt i eller i medhold av denne lov.

§ 42 Dekning av klagenemndens utgifter

(1) Klagenemndens utgifter dekkes av børs og andre regulerte markeder på bakgrunn av fordeling fastsatt av departementet etter forslag fra klagenemnden. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

(2) Det kan kreves gebyr for behandling av klage som angitt i § 41 første ledd. Departementet kan gi nærmere regler om når gebyr skal kreves, om gebyrenes størrelse og om innkrevingen.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om når en part kan bli tilkjent saksomkostninger fra det offentlige og om en parts rett til dekning av saksomkostninger fra andre parter.

§ 43 Søksmålsadgang

(1) Søksmål mot vedtak som omhandlet i § 40 kan ikke reises før klageadgangen er utnyttet. Klagenemnden kan i særlige tilfeller gjøre vedtak om at det likevel kan reises søksmål mot avgjørelsen. Frist for søksmål er 6 måneder fra det tidspunkt klagen er avgjort eller tillatelse til søksmål er gitt.

(2) Søksmål mot vedtak truffet av en børs eller annet regulert marked reises mot vedkommende foretak. Staten kan på ethvert trinn tre inn i saken som hjelpeintervenient og kan etter avtale med børsen eller det regulerte markedet overta saken.

Kapittel 7. Tilsyn og sanksjoner

§ 44 Tilsynsmyndighet

Kredittilsynet forestår tilsyn med regulerte markeder.

§ 45 Opplysningsplikt overfor Kredittilsynet

(1) Regulert marked og selskap i samme konsern har plikt til å gi de opplysninger som Kredittilsynet krever om forhold som angår foretakets virksomhet, samt til å fremvise og utlevere til Kredittilsynet dokumentasjon som angår virksomheten. Ved mistanke om brudd på verdipapirhandelloven kapittel 3 eller ureglementerte markedsforhold eller ved vesentlige brudd på reglene til regulert marked, plikter regulert marked og selskap i samme konsern

straks å melde fra til og bistå Kredittilsynet. Opplysningene og bistanden skal gis uten kostnad for Kredittilsynet.

(2) Dersom det inntreffer forhold som medfører risiko for at regulert marked ikke vil kunne oppfylle de fastsatte krav til ansvarlig kapital og likviditet, eller det oppstår andre forhold som kan innebære betydelig risiko knyttet til driften av foretaket, skal foretaket straks gi melding til Kredittilsynet om dette.

(3) Utsteder av finansielle instrumenter som er børsnotert eller opptatt til handel på et regulert marked, plikter å gi Kredittilsynet de opplysninger som Kredittilsynet anser nødvendige for å avgjøre om det har skjedd overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov vedrørende de finansielle instrumentene. Medlem i regulert marked samt tillitsvalgte og ansatte hos børsmedlemmet plikter å gi Kredittilsynet de opplysninger som Kredittilsynet anser nødvendige for å avgjøre om det har skjedd overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov vedrørende medlemskapet eller deltagelsen i handel på regulert marked.

§ 46 Innskrenking av Kredittilsynets taushetsplikt

Dersom Kredittilsynet gjennom sitt tilsyn med regulerte markeder får grunn til å anta at noen er eller vil bli påført tap som følge av at bestemmelser i lov eller i medhold av lov ikke er overholdt, kan Kredittilsynet uten hinder av lovbestemt taushetsplikt underrette vedkommende om forholdet.

§ 47 Pålegg fra Kredittilsynet

(1) Kredittilsynet kan gi regulert marked pålegg om retting dersom foretaket opptrer i strid med lov eller bestemmelser gitt med hjemmel i lov eller egne regler og forretningsvilkår. Tilsvarende gjelder dersom foretakets ledelse eller styremedlemmer ikke oppfyller kravene til hederlig vandel og erfaring som fastsatt i § 10 annet ledd.

(2) Dersom en aksjeeier med betydelig eierandel ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket, eller en aksjeeier ikke har gitt melding til Kredittilsynet etter § 17 første ledd, eller erverver aksjer i strid med Kredittilsynets vedtak etter § 17 tredje ledd, kan Kredittilsynet gi pålegg om at stemmerettighetene knyttet til aksjene ikke kan utøves.

(3) Dersom Kredittilsynet har grunn til å anta at noen handler i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Kredittilsynet gi pålegg om å bringe handlingen til opphør. Pålegget kan omfatte ethvert tiltak som er nødvendig for å bringe overtredelsen til opphør.

§ 48 Straff

(1) Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt driver virksomhet som regulert marked uten tillatelse etter § 4 første ledd eller benytter betegnelsen regulert marked eller børs i strid med § 4 annet ledd eller § 33 første ledd.

(2) Den som forsettlig eller uaktsomt tilsidesetter sin opplysningsplikt etter § 24 syvende ledd eller § 26 syvende ledd straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år eller begge deler. Foreligger det særlig skjerpene omstendigheter kan fengsel inntil 3 år anvendes.

(3) Hvis ikke handlingen går inn under noen strengere straffebestemmelse, straffes tillitsvalgte eller ansatte ved regulert marked som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, med bøter eller under særlig skjerpene omstendigheter med fengsel inntil 1 år eller begge deler.

(4) Medvirkning straffes på samme måte.

Kapittel 8. Ikrafttredelse og overgangsregler, endringer i andre lover

§ 49 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid departementet bestemmer. Departementet kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

§ 50 Overgangsregler

(1) Tillatelser gitt etter lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet m.m. § 2-1 videreføres. Foretak med slike tillatelser må innrette sin virksomhet etter reglene i loven her og i lov om verdipapirhandel fra lovens ikrafttredelse.

(2) Departementet kan gi ytterligere overgangsregler.

§ 51 Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet m.m. oppheves.
2. I lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling skal § 1-1 første ledd nr. 4 lyde:
4. omsetning av parter i selskap, jf. selskapsloven § 1-2 første ledd bokstav a, eller aksjer i aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som ikke er *notert på regulert marked*, dersom omsetningen hovedsakelig tar sikte på overdragelse av eiendom eller rettighet som nevnt i nr. 1 til 3.
3. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) skal § 1-3 annet ledd lyde:
Før et krav er misligholdt, kan det ikke gyldig avtales at tvangsdekning skal skje på annen måte enn gjennom namsmyndighetene. For enkle pantsatte krav gjelder panteloven § 4-6. For *verdipapirer som er notert på regulert marked* og fondsaktiver kan det inngås forhåndsavtale om salg gjennom uavhengig megler. For finansiell sikkerhetsstillelse kan det inngås skriftlig avtale om realisasjon, jf. lov om finansiell sikkerhetsstillelse § 7.
4. I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) skal § 9-11 fjerde ledd bokstav a lyde:
 - a. lånet gjelder aksje, grunnfondsbevis eller ihendehaverobligasjon, tatt opp til notering på *regulert marked* som definert i *lov om regulerte markeder § 3 første ledd*, eller tilsvarende notering på utenlandsk børs, og

5. I lov 1. april 2005 nr. 4 om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/ 2001) (SE-loven) skal § 7 annet ledd bokstav e lyde:
 - e) lov ... *om regulerte markeder § 7*,

Presidenten: Presidenten vil først la votere alternativt mellom komiteens innstilling til A kapittel 6, § 6-1 første ledd, og forslag nr 3, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Verdipapirhandelloven § 6-1 første ledd skal lyde:

(1) Den som gjennom erverv blir eier av aksjer som representerer mer enn 30 pst. av stemmene i et norsk selskap hvis aksjer er notert på norsk regulert marked (notert selskap), plikter å gi tilbud om kjøp av de øvrige aksjene i selskapet. Tilbudsplikten bortfaller dersom det foretas salg i samsvar med § 6-8, jf. § 6-9.

Verdipapirhandelloven § 6-6 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Tilbyder som kjøper eller avtaler kjøp til høyere pris enn tilbudsprisen innen seks måneder etter utløpet av tilbudsperioden, skal betale differansen mellom høyeste betalte eller avtalte pris og tilbudsprisen til aksjeeiere som har akseptert tilbudet. Dette gjelder likevel ikke dersom andre enn tilbyder fremsetter et pliktig eller frivillig tilbud på selskapet etter reglene i dette kapittel.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 68 mot 10 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.20.34)

Presidenten: Det votes så alternativt mellom komiteens innstilling til A kapittel 2, § 2-1 første ledd, punktene 6 og 7, og forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 6 til 8 skal lyde:

6. tegning av garantistillelse for finansielle instrumenter og/eller plassering av finansielle instrumenter med bindende tilsagn.

7. plassering av finansielle instrumenter uten et bindende tilsagn.

8. drift av multilateral handelsfasilitet som definert i § 2-3 fjerde ledd.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre bifaltes innstillingen med 52 mot 26 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.21.15)

Presidenten: Det votes så alternativt mellom komiteens innstilling til A kapittel 5, §§ 5-8 første ledd, 5-9 tredje, femte, sjette og sjuende ledd og 5-13 og forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«Verdipapirhandelloven § 5-8 første ledd skal lyde:

(1) Aksjeutsteder skal straks offentliggjøre endring i rettighetene til utsteders aksjer, herunder endringer i tilknyttede finansielle instrumenter utstedt av selskapet, samt opplysninger om tildeling og utbetaling av utbytte og om utstedelse av nye aksjer, herunder eventuelle ordninger for tildeling, tegning, annullering og konvertering.

§ 5-9 tredje ledd skal lyde:

(3) Hvis et stemmefullmaktsskjema ikke er vedlagt innkallingen til generalforsamling, skal innkallingen opplyse om at slikt skjema kan fås tilsendt ved henvendelse til aksjeutstederen.

§ 5-9 femte og sjette ledd skal lyde:

(5) Aksjeutsteder kan bruke elektronisk kommunikasjon når meldinger, varsler, informasjon, dokumenter, underretninger og lignende skal gis til en aksjeeier, dersom aksjeeier uttrykkelig har godtatt dette. Når en aksjeutsteder skal gi meldinger mv. til aksjeeier, kan han eller hun gjøre dette ved bruk av elektronisk kommunikasjon til den e-postadressen eller på den måten aksjeeier har angitt for dette formålet.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om informasjon til aksjeeier.

§ 5-13 skal lyde:

(1) Utsteder med Norge som hjemstat og som har omsettelige verdipapirer opptatt til notering bare på norsk regulert marked, skal gi opplysninger på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

(2) Utsteder med Norge som hjemstat og som har omsettelige verdipapirer opptatt til notering på regulert marked både i Norge og i en vertsstat, skal gi opplysninger på norsk, svensk eller dansk, og etter utsteders valg, enten på et språk som bestemt av vertsstatens kompetente myndighet, eller på engelsk.

(3) Utsteder med Norge som vertsstat og som ikke har omsettelige verdipapirer opptatt til notering på regulert marked i hjemstaten, skal gi opplysninger på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

(4) Dersom omsettelige verdipapirer opptas til notering på et regulert marked uten utstederens samtykke, påhviler forpliktelsene i første til fjerde ledd den person som uten utstederens samtykke har bedt om slikt opptak.

(5) Dersom verdipapirer med en pålydende verdi på minst 50 000 euro eller, for obligasjoner i en annen verdi enn euro med en pålydende verdi som minst tilsvarende 50 000 euro på utstedelsesdagen, opptas til notering på et regulert marked i Norge, skal utsteder offentliggjøre opplysningene enten på norsk, svensk, dansk eller engelsk.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre bifaltes innstillingen med 48 mot 30 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.22.03)

Presidenten: Det voteses så over A kapittel 19 nr. 7, § 2-1 annet til fjerde ledd.

Fremskrittspartiet og Høyre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 51 mot 26 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 16.22.38)

Presidenten: Det voteses så over resten av A samt B.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteses over lovenes overskrifter og lovene i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovenes overskrifter og lovene i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i finansieringsvirksomhetsloven og enkelte andre lover (kredittforening som konsernspiss mv.)

I

I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker skal § 22 annet ledd nytt fjerde punktum lyde:

Plikten til å oppgi og påføre adresse gjelder ikke dersom Folkeregisteret har vedtatt at innskyterens adresse skal være fortrolig eller strengt fortrolig.

II

I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker skal § 20 annet ledd nytt fjerde punktum lyde:

Plikten til å oppgi og påføre adresse gjelder ikke dersom Folkeregisteret har vedtatt at innskyterens adresse skal være fortrolig eller strengt fortrolig.

III

I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2a-2 bokstav d nytt annet punktum skal lyde:

Som finansinstitusjon og morselskap i finanskonsern regnes også kredittforening som etter endring av sine vedtekter ikke har adgang til å drive annen virksomhet

enn å forvalte sine eierinteresser i konsernet, og som har overført virksomheten som kredittinstitusjon til foretak i konsernet.

§ 2a-5 bokstav b skal lyde:

b) foretak som omfattes av § 2a-2 bokstav d, eller

§ 2a-6 annet ledd skal lyde:

Organiseringen av et finanskonsern skal godkjennes av Kongen. I forbindelse med godkjenningen kan det stilles vilkår om at selskap som inngår i finanskonsern skal være direkte eiet av morselskap som nevnt i § 2a-2 bokstav d eller organiseres i samme delkonsern. Det kan stilles vilkår om størrelsen på morselskapets eierandel. En bank kan ikke eies av en annen bank. I blandet konsern skal enten:

- a) morselskapet være holdingselskap som nevnt i § 2a-2 bokstav d,
- b) forsikringsselskapet utøve bestemmende innflytelse i banken gjennom et 100 prosent eiet datterselskap som etter sine vedtekter ikke skal drive annen virksomhet enn å forvalte sine eierinteresser i foretak som ikke driver forsikringsvirksomhet, eller
- c) banken utøve bestemmende innflytelse i forsikringsselskapet gjennom et 100 prosent eiet datterselskap som etter sine vedtekter ikke skal drive annen virksomhet enn å forvalte sine eierinteresser i forsikringsselskaper.

§ 2a-10 skal lyde:

§ 2a-10 Organisasjonsform, vedtekter

Et morselskap i finanskonsern skal være foretak som nevnt i § 2a-2 bokstav d. Vedtektene i et morselskap og endringer i disse skal godkjennes av Kredittilsynet.

For morselskap som er aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, gjelder aksjeloven eller allmennaksjeloven med mindre annet følger av lov eller forskrift. Aksjeloven § 3-5 første ledd tredje punktum og § 8-1 annet ledd og allmennaksjeloven § 3-5 første ledd tredje punktum og § 8-1 annet ledd gjelder ikke for selskapet.

For morselskap i finanskonsern som nevnt i § 2a-2 bokstav d annet punktum, gjelder reglene om finansieringsforetak i kapittel 3 tilsvarende.

I § 2a-16 skal overskriften lyde:

§ 2a-16 Etablering av konsern med morselskap som nevnt i § 2a-2 bokstav d første punktum.

§ 2a-16 første ledd første punktum skal lyde:

Generalforsamlingen i en finansinstitusjon som eier eller ønsker å eie en så stor eierandel i en annen finansinstitusjon at det består et konsernforhold mellom de to institusjonene, kan med samtykke av Kongen beslutte at konsernet skal organiseres med morselskap som nevnt i § 2a-2 bokstav d første punktum.

§ 3-9 tredje ledd skal lyde:

Foretaket skal ha en administrerende direktør (daglig leder). Administrerende direktør (daglig leder) tilsettes av styret.

§ 3-18 nytt annet ledd skal lyde:

Grensen etter første ledd gjelder ikke for eierandeler i konsernforetak.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

IV

I lov 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) skal § 6 nytt femte ledd lyde:

Plikten til å registrere kundens faste adresse etter første ledd nr. 3 gjelder ikke for bank dersom Folkeregisteret har vedtatt at kundens adresse skal være fortrolig eller strengt fortrolig. Departementet kan i forskrift fastsette tilsvarende unntak for andre rapporteringspliktige.

V

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Kongen kan gi overgangsbestemmelser.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Under debatten har Svein Flåtten satt fram et forslag på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

Komiteen hadde innstilt til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i forsikringsloven
(fellespensjonskasser)

I

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-1 første ledd første punktum skal lyde:

En pensjonskasse er en selveiende institusjon med virksomhet som er basert på én eller flere kollektive pensjonsordninger som er etablert av *foretak eller kommune* som *deltar i pensjonskassen*, med mindre noe annet følger av § 7-2.

§ 7-2 skal lyde:

§ 7-2. Pensjonskasser for flere foretak/arbeidsgivere

Foretak, kommuner og andre arbeidsgivere som har adgang til å opprette felles pensjonsordning etter foretakspensjonsloven kapittel 12, innskuddspensjonsloven kapittel 10 eller denne lovens § 10-2, kan ha slik felles pensjonsordning i en pensjonskasse (*konsernpensjonskasse*). Kravet om tilknytning i foretakspensjonsloven § 12-1 og innskuddspensjonsloven § 10-1 gjelder tilsvarende for opprettelse av pensjonskasse for felles pensjonsordning som ikke omfattes av disse lovene.

To eller flere kommuner kan avtale å ha sine pensjonsordninger i samme pensjonskasse (interkommunal pensjonskasse). *Bestemmelsene i § 10-2 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.*

To eller flere uavhengige foretak kan inngå avtale om å ha sine pensjonsordninger i samme pensjonskasse (fellespensjonskasse). Avtalen skal i samsvar med reglene i § 7-13 angi:

- a) *hvilke foretak som omfattes av avtalen,*
- b) *grunnkapitalen i fellespensjonskassen og hvor stor andel hvert foretak skal skyte inn i fellespensjonskassen, og regler om plikt til senere å skyte inn kapital,*
- c) *fellespensjonskassens øverste organ med stemmerettsregler,*
- d) *hvilke former for kollektive pensjonsordninger som fellespensjonskassen skal overta,*
- e) *nærmere bestemmelser om følgene av oppkjøp og sammenslåing av foretak som har pensjonsordning i fellespensjonskassen,*

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Videre var innstilt:

- f) *oppsigelsesfristen for foretak som vil tre ut av avtalen, og regler om adgangen til å utelukke et foretak fra fellespensjonskassen, samt om oppgjøret i samsvar med § 7-13 fjerde ledd når et foretak går ut av fellespensjonskassen. Oppsigelse skal uansett kunne skje med tre måneders varsel med virkning fra det førstkomende årsskifte,*

Presidenten: Her foreligger et alternativt forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«I forsikringsloven gjøres følgende endring:

§ 7-2 tredje ledd bokstav f skal lyde:

oppsigelsesfristen for foretak som vil tre ut av avtalen og regler om adgangen til å utelukke et foretak fra

fellespensjonskassen, samt om oppgjøret i samsvar med § 7-13 fjerde ledd når et foretak går ut av fellespensjonskassen. Oppsigelse skal uansett følge bestemmelsene i kapittel 11.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble innstillingen bifalt med 47 mot 30 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.24.33)

Videre var innstilt:

- g) *om det skal benyttes samme premietariff eller ulike premietariffer for de forskjellige pensjonsordningene i fellespensjonskassen.*

Kongen kan gi nærmere regler om pensjonsordninger og pensjonskasser som omfattes av *paragrafen her, herunder forskrift om kommuners adgang til å ha pensjonsordning i fellespensjonskasse og foretaks adgang til å ha pensjonsordning i interkommunal pensjonskasse.*

§ 7-4 første ledd og nytt annet og tredje ledd skal lyde:

En pensjonskasse skal ha vedtekter som minst angir:

- a) pensjonskassens navn og forretningskontor,
- b) pensjonskassens virksomhet, *herunder hvilke former for kollektive pensjonsordninger pensjonskassen skal overta,*
- c) minstekrav til grunnkapital,
- d) regler om styre, daglig leder og andre organer,
- e) regler om valg av styremedlemmer, styreleder, andre organer og revisor,
- f) regler om vedtak vedrørende endring av vedtekter og sammenslutning, deling og avvikling av pensjonskassen,
- g) regler om utbytte av grunnkapitalen og andre kapitalinnskudd.

Vedtektene i en fellespensjonskasse skal i tillegg angi:

- a) *hvilke foretak som deltar i pensjonskassen,*
- b) *grunnkapitalen i fellespensjonskassen og hvor stor andel hvert foretak skal skyte inn i fellespensjonskassen, og regler om plikt til senere å skyte inn kapital,*
- c) *dersom styret ikke skal være fellespensjonskassens øverste organ, regler om sammensetning og valg av et representantskap for fellespensjonskassen, herunder representanter for yrkesaktive medlemmer og pensjonister. Reglene skal inneholde stemmereglene for representantskapet. Valg av styre og revisor skal tillegges representantskapet. Vedtektene skal for øvrig angi hvilke saker som skal behandles i representantskapet.*

Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende for interkommunale pensjonskasser så langt de passer.

Nåværende annet og tredje ledd blir nye fjerde og femte ledd.

Ny § 7-13 skal lyde:

§ 7-13. Særlige regler for fellespensjonskasse

Foretakene kan ved enstemmighet beslutte å gi et bestemt foretak adgang til å slutte seg til avtalen.

Et foretak har rett til å tre ut av fellespensjonskassen i samsvar med bestemmelsene i avtalen, jf. § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Dersom et foretak vesentlig misligholder sine forpliktelser i fellespensjonskassen, kan de øvrige foretakene beslutte å utelukke foretaket fra fellespensjonskassen og fastsette opphørstidspunktet, jf. § 7-2 tredje ledd bokstav f.

Når et foretak ikke lenger skal ha sin pensjonsordning i fellespensjonskassen, skal den del av fellespensjonskassens midler som knytter seg til dette foretaket på opphørstidspunktet, tilordnes foretaket. Foretaket skal også tilordnes en del av egenkapitalen i fellespensjonskassen på opphørstidspunktet, beregnet etter forholdet mellom premiereserven eller alderspensjonskapitalen for foretakets medlemmer og premiereserven eller alderspensjonskapitalen for alle medlemmer i fellespensjonskassen. For øvrig gjelder foretakspensjonsloven § 12-7 og innskuddspensjonsloven § 10-5 fjerde ledd tilsvarende.

Ved sammenslåing av flere foretak som omfattes av en fellespensjonskasse, eller av virksomhet i foretakene, skal avtalens bestemmelser om stemmerett og kapitalforhold tilpasses de endrede forhold. Tilsvarende gjelder ved deling av foretak som omfattes av fellespensjonskassen.

§ 10A-1 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Foretakspensjonsordninger i samme fellespensjonskasse kan utgjøre en fellesordning.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til ulik tid.

Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 5

Referat

1. (101) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til
 1. lov om endring i kommuneloven (kontroll med fylkeskommunenes økonomi fram til forvaltningsreformens ikrafttredelse) (Besl. O. nr. 70 (2006-2007))
 2. lov om endringer i utlendingsloven (senking av terskelen for omgjøring av vedtak) (Besl. O. nr. 71 (2006-2007))
 - og at lovvedtakene er sendt Kongen.
2. (102) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endringer i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 (gjennomføring av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/59/EF av 15. juli 2003 om grunnleggende kvalifikasjons- og etterutdanningskrav for førere av visse kjøretøyer som benyttes til person- eller godstransport) (Besl. O. nr. 61 (2006-2007))
 - er sanksjonert under 25. mai 2007
 - Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.
3. (103) Lov om endring i lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass (endring av gebyr for pass til barn) (Ot.prp. nr. 65 (2006-2007))
 - Enst.: Sendes justiskomiteen.
4. (104) Lov om endringer i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) (Ot.prp. nr. 63 (2006-2007))
 - Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.
5. (105) Lov om endring av EØS-loven (EØS-utvidelse med Bulgaria og Romania) (Ot.prp. nr. 64 (2006-2007))
 - Enst.: Sendes utenrikskomiteen.

Møtet hevet kl. 16.26.